

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษา ผู้ประกอบการรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	ณัชชารัมย์ พนาภิงสวัสดิ์		
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เภณจกฤตพันธ์	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำเริญ ชุ่นแก้ว	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒินันท์ รามฤทธิ	กรรมการ	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา	สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
สถานศึกษา	สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2546

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การชำระคืน ภาระหนี้สินอื่น ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ที่กู้เงินจาก โครงการธนาคารประชาชน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2544 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จากประชากรจำนวน 1,548 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 448 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินอื่น ของผู้ประกอบการรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน พบว่าปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจไม่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ โดยตรง ส่วนความเข้าใจในหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ พบว่ากลุ่มที่เข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ จะสามารถชำระคืนได้มากกว่ากลุ่มที่ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ สำหรับภาระหนี้สินอื่นไม่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ เนื่องจากกลุ่มที่มีเจ้าหนี้ 2-3 รายจะสามารถชำระคืนได้มากกว่ากลุ่มที่มีเจ้าหนี้รายเดียว

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ พบว่าปัจจัยต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนเงินกู้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ จากข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ได้ และไม่ได้ของผู้กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน โดยศึกษาผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อย ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ได้ 3 ลำดับแรก คือเนื่องจากผู้กู้นำเงินไปลงทุนในกิจการแล้วมีกำไรมากพอที่จะชำระหนี้ได้ รองลงมาคือเพื่อรักษามารติของคน โดยหวังว่าจะกู้เงินในครั้งต่อไปได้มากขึ้น และเนื่องจากผู้กู้มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ผู้กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนแล้วไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ 3 ลำดับแรก คือเนื่องจากลูกค้าที่กู้เงินไปไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์ รองลงมาคือ กิจการค้าที่ทำขาดทุน ทำให้ผู้กู้มีรายได้ไม่พอที่จะชำระหนี้ และเนื่องจากผู้กู้นำเงินที่กู้จากโครงการธนาคารประชาชนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ คือนำไปใช้ในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ทำให้ไม่มีรายได้มาชำระหนี้คืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE	Factors Affecting Loan Repayment of People's Bank: A Case Study Concerning the General Investors in Buriram's Muang District	
AUTHOR	Natcharee Panakitsawat	
ADVISORS	Assistant Professor Pramote Benchakam, Ph. D., Chair Assistant Professor Chamroen Unkaew, Co-advisor Assistant Professor Wuttinun Ramrit, Co-advisor	
DEGREE	Master of Arts	MAJOR Social Sciences for Development
SCHOOL	Rajabhat Institute Buriram	YEAR 2002

ABSTRACT

This study aimed to find out whether the three factors: social and economic conditions, understanding the repayment rules and liability, affected the general investors' ability in repaying their loan. It also studied the relationship between the investors' status (the number of family's members and age-earners, income, family income, expense and the number of creditors) and their ability to repay the loan. The sample, determined and selected by Taro Yamane's Table and Stratified Random Sampling, was 448 general investors who had taken the loan from the 'People's Bank' during the period of June 2001 - April 2002. The results were as follows:

1. The social and economic factors had no effect on the investors' ability to repay the loan. Their understanding about the repayment rules had an effect: the more they understood the better they could pay back the loan. Their liability also had no effect because the investors with a few creditors were more likely to repay than those with only one creditor.
2. There was no significant relation between any kinds of status and the ability of repayment.

There were some interesting opinions and suggestions made by the investors about the factors that affected their repayment ability both positively and negatively. The first three positive factors, from the most to the least, were the success of their investment.

the effort to make themselves trustworthy in the eye of the banker and their own honesty and responsibility. The three negative factors, also from the most to the least, were the irresponsibility and dishonesty of the investors, the failure of their investment and the misuse of the loan.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบลูงกาอุจน์ ประธานกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำเริญ อุ่นแก้ว และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒินันท์ รามฤทธิ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สงวน สหวงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อย สุปิงคัลลิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยทั้ง 2 ท่านคือ คุณณัฐสุรางค์ อารีย์วัฒนานนท์ รองผู้อำนวยการศูนย์ธุรกิจสินค้าและบริการบุรีรัมย์ ธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ และคุณพิริยะพงษ์ ถักขณานุรัตน์ สนกรเครือข่ายแก้ไขหนี้ ศูนย์แก้ไขหนี้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ธนาคารกสิกร ไทย จำกัด (มหาชน) ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณคุณทิพาพร มณีวรรณ พนักงานปฏิบัติการ 6 ธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ ผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารประชาชน และคุณนิภาพร เอื้อประชาสันติ ที่ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการธนาคารประชาชน และช่วยในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งเพื่อน ๆ นักศึกษา สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา รุ่นที่ 2 ที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณคุณพ่อธนาพล - คุณแม่วิภากร มณีราชกิจ คุณพ่อสุเทพ - คุณแม่ประภา พนาเสวีเสถียร ขอขอบคุณคุณ โชติพัฒน์ พนากิจสวัสดิ์ เด็กชายฉัฐพงษ์ พนากิจสวัสดิ์ คุณสุรราช - คุณรัตติมา มณีราชกิจ คุณกิตติ์ธเนศ มณีเดชพัทธ์ ปล่อยให้เลี้ยงและบุคคลที่ไม่ได้กล่าวถึงทั้งหมด ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแล้บิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์และผู้ที่มีส่วนฟูมฟัก เกื้อกูล ให้กำลังใจในการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ณัชชาวิทย์ พนากิจสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ช่วยชาวครูตรวจสอบ
เครื่องมือในการทำวิจัย**

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

2 กันยายน 2545

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำกรวิจัย

เรียน ผู้จัดการธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์

ด้วยนางณัชชารีย์ พนากิจสวัสดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ศ.ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์ เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำกรวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-4461-1221 ต่อ 3806

ที่ ศธ 1524.20/ว 2739

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจรัส ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

2 กันยายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัย

เรียน คุณพีรยะพงษ์ ลักษณะานุรัตน์

ด้วยนางณัชชาวีร์ พงษ์กิจสวัสดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.ปราโมทย์ เภญจกาญจน์ เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เภญจกาญจน์)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-4461-1221 ต่อ 3806

โทรสาร 0-4461-2858

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน ตามทัศนะของผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจงในการสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มี ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อสอบถามทัศนะของผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน
2. ผู้สัมภาษณ์จะอ่านคำถามแต่ละข้อให้ผู้ตอบฟังและขอให้ท่านเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความตามคำตอบของผู้ตอบ และเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่างในแต่ละคำถามให้ได้ ความหมายที่สมบูรณ์ และเป็นจริงมากที่สุด คำถามมี 4 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจของผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ของ โครงการธนาคารประชาชน
 - ตอนที่ 3 ภาระหนี้สินจากแหล่งอื่นของผู้
 - ตอนที่ 4 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการธนาคารประชาชน
3. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบทัศนะของผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เป็นการแสดงทัศนะของแต่ละท่านที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน
4. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้นจึงขอความกรุณาโปรดติดตามสภาพที่เป็นจริง เพราะคำตอบที่ตรงกับความจริงเท่านั้น จึงจะเป็นข้อมูลที่เห็นประโยชน์ต่อการวิจัย และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนปรับปรุงระบบ และรูปแบบการให้เงินกู้แก่สมาชิกโครงการธนาคารประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้ จะนำเสนอผลในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อการประกอบกรรของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ณัชชารีย์ พนาภิงสวัสดิ์

นักศึกษาวิชาญญาโท สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 : วิจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจของผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อย

ถ้าชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความจริงของท่าน

1.1 เพศ

() ชาย

() หญิง

1.2 อายุ

() 20-29 ปี

() 30-39 ปี

() 40-49 ปี

() 50 ปีขึ้นไป

1.3 อาชีพ

() ค้าขาย

() บริการ

() อื่นๆ (ระบุ).....

1.4 ระดับการศึกษา

() ไม่เกินประถมศึกษา

() มัธยมศึกษาตอนต้น

() มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า

() ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/เทียบเท่าขึ้นไป

1.5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

() โสด

() สมรส

() หย่าหรือเป็นหม้าย

1.6 จำนวนสมาชิกที่อยู่ประจำในครัวเรือนที่ตน

() 1-3 คน

() 4-6 คน

() 7-10 คน

() มากกว่า 10 คน

1.7 สมาชิกในครัวเรือน(รวมผู้ตอบแบบสอบถาม) ที่ช่วยทำงานมีกี่คน

- () 1 คน
- () 2-3 คน
- () 4-5 คน
- () 6 คนขึ้นไป

1.8 ใช้จ่ายเงินที่ร้านพักอาศัยอยู่กับผู้ใด

- () บิดา มารดา/ผู้ปกครอง
- () ญาติ
- () เพื่อน
- () คนรู้จัก (คนที่มีนัด)
- () สามี/ภรรยาของตนเอง
- () ร้านเช่า/หอพัก

1.9 ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ/ทำการค้ามานานกี่ปี

- () น้อยกว่า 1 ปี
- () 1-3 ปี
- () มากกว่า 3-5 ปี
- () มากกว่า 5 ปี

1.10 การค้าที่ทำหามีลักษณะตามข้อใด

- () แผงลอย
- () หาบเร่
- () มีร้าน/สถานที่ขายนถาวร
- () อื่นๆ.....

1.11 ประเภทสินค้าที่จำหน่ายคือข้อใด

- () อาหาร/เครื่องดื่ม
- () ยารักษาโรค
- () เสื้อผ้า
- () การให้บริการต่างๆ
- () สินค้าเบ็ดเตล็ดอื่นๆ

1.12 เงินทุนส่วนตัวที่ลงทุนในกิจการจำนวน.....บาท

1.13 จำนวนเงินกู้จากโครงการจำนวน..... บาท

1.14 จำนวนเงินที่ต้องชำระคืนจำนวน.....บาท/เดือน

1.15 รายได้ที่ท่านได้รับต่อเดือน

() ไม่เกิน 10,000 บาท

() 10,001 - 15,000 บาท

() 15,001 - 20,000 บาท

() 20,001 บาทขึ้นไป

1.16 รายได้ที่ครอบครัวได้รับรวมกัน/เดือน (ครอบครัวในที่นี้มีหมายถึง ท่านและสามี/ภรรยาของท่าน)

() ไม่เกิน 15,000 บาท

() 15,001 - 20,000 บาท

() 20,001 - 25,000 บาท

() มากกว่า 25,000 บาท

1.17 รายจ่ายที่ครอบครัวจ่ายไปต่อเดือน

() ไม่เกิน 5,000 บาท

() 5,001 - 10,000 บาท

() 10,001 - 15,000 บาท

() มากกว่า 15,000 บาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน

คำชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

2.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการธนาคารประชาชน

หลักเกณฑ์เงื่อนไขโครงการธนาคารประชาชน	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	ไม่แน่ใจ
1. ท่านเข้าใจหรือไม่ว่า การชำระคืนเงินกู้จะหักจากบัญชีเงินฝากของท่านทุกเดือน			
2. ท่านเข้าใจหรือไม่ว่า ท่านจะต้องฝากเงินสม่ำเสมอ อาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง			
3. ท่านเข้าใจหรือไม่ว่า ธนาคารจะตัดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อเดือน			
4. ท่านเข้าใจหรือไม่ว่า ถ้าท่านชำระคืนเงินกู้ตามเงื่อนไข เมื่อชำระหนี้หมดแล้ว สามารถขอกู้ ในวงเงินที่เพิ่มขึ้นได้			
5. ท่านเข้าใจหรือไม่ว่า หากท่านไม่ชำระหนี้ ผู้ค้าประกันจะต้องเป็นผู้ชำระหนี้แทน			

2.2 ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชนหรือไม่

- () ทราบ (ให้ไปตอบข้อ 2.3)
 () ไม่แน่ใจ (ให้ไปตอบข้อ 2.3)
 () ไม่ทราบ (ให้ไปตอบข้อ 2.4)

2.3 ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารของโครงการจากแหล่งใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ศูนย์บริการข้อมูลธนาคารออมสิน
 () ธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์
 () โฆษณากันเครื่อง ATM ของธนาคารออมสิน
 () ใบแจ้งจากธนาคารออมสิน เกี่ยวกับโครงการธนาคารประชาชน
 () เอกสารแผ่นพับต่างๆ ที่สำนักงานธนาคารออมสิน
 () การเข้ามาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสิน
 () โทรทัศน์
 () หนังสือพิมพ์
 () วิทยุ
 () วารสารประเภทต่างๆ
 () เพื่อน/ญาติพี่น้อง
 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2.4 ท่านนำเงินกู้ที่ได้รับจากภาครัฐโครงการธนาคารประชาชนไปใช้จ่ายเกี่ยวกับอะไรบ้าง

- () ซื้อสินค้าจำหน่าย
- () ปรับปรุงร้านค้า
- () นำไปชำระหนี้อื่น
- () เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เช่น ซื้ออาหาร ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาลในครอบครัว เป็นต้น
- () นำไปให้คนอื่นกู้ยืมต่อ
- () เล่นการพนัน
- () อื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 3 ภาระหนี้สิน

3.1 ในอดีตท่านกู้เงินจากแหล่งใดบ้าง

- () ธนาคารออมเงิน
- () ธนาคาร ธกส.
- () ธนาคารพาณิชย์
- () สหกรณ์การเกษตร
- () กลุ่มออมทรัพย์
- () กองทุนหมู่บ้าน
- () เงินกู้ยืมระบบอื่นๆ

3.2 ในปัจจุบัน (ตั้งแต่ 1 มิ.ย.44 - 30 เม.ย. 45) ท่านกู้เงินจากแหล่งใดบ้าง

- () ธนาคารออมเงิน
- () ธนาคาร ธกส.
- () ธนาคารพาณิชย์
- () สหกรณ์การเกษตร
- () กลุ่มออมทรัพย์
- () กองทุนหมู่บ้าน
- () เงินกู้ยืมระบบอื่นๆ

3.3 จำนวนเงินผ่อนชำระบาท/วัน หรือ.....บาท/เดือน

3.4 เจ้าหนี้มีการติดตามทวงหนี้โดยใช้วิธีการแจ้งเป็นเอกสาร (ถ้าเคยตอบข้อ 3.4,ถ้าไม่เคยตอบข้อ 3.5)

- () เคย
- () ไม่เคย

3.5 จำนวนครั้งที่ถูกติดตามทวงหนี้โดยใช้วิธีการแจ้งเป็นเอกสาร /ปี/สัญญา

- () 1 ครั้ง
 () 2 ครั้ง
 () มากกว่า 2 ครั้ง (ระบุ).....

3.6 เจ้าหนี้มีการติดตามทวงหนี้โดยใช้วิธีการแจ้งทางโทรศัพท์ (ถ้าเคยตอบข้อ 3.6, ถ้าไม่เคยตอบข้อ 3.7)

- () เคย
 () ไม่เคย

3.7 จำนวนครั้งที่ถูกติดตามทวงหนี้โดยใช้วิธีการแจ้งทางโทรศัพท์ /ปี/สัญญา

- () 1 ครั้ง
 () 2 ครั้ง
 () มากกว่า 2 ครั้ง (ระบุ).....

3.8 พนักงานเคยออกมาเขียนเขียนเพื่อติดตามหนี้ (ถ้าเคยตอบข้อ 3.8, ถ้าไม่เคยตอบข้อ 3.9)

- () เคย
 () ไม่เคย

3.9 จำนวนครั้งที่ถูกติดตามทวงหนี้โดยพนักงานปี/สัญญา

- () 1 ครั้ง
 () 2 ครั้ง
 () มากกว่า 2 ครั้ง (ระบุ).....

3.10 ท่านชำระคืนเงินกู้ โดยนำเงินมาจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () รายได้จากการดำเนินกิจการ/อาชีพหลัก
 () ลูกส่งมาให้
 () ประภษาอาชีพเสริมอื่น
 () รับจ้างทั่วไป
 () เงินออมของตนเอง
 () ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาส่ง (ระบุ).....
 () มาจากหลายแหล่ง (ระบุ).....
 () กู้มาส่งโดยผู้จาก.....

3.11 เหตุผลของการยืมเงินจากบุคคลภายนอกมาชำระหนี้ มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ต้องการรักษาประวัติการชำระหนี้เพื่อหวังว่าในภายหลังเจ้าหนี้อาจพิจารณาเพิ่มเงินกู้
- () การเร่งรัดของแหล่งเงินกู้
- () ผลเสียหายเนื่องจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้
- () ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
- () อยู่ระหว่างรอเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้การค้า
- () นำเงินที่ได้จากการประกอบธุรกิจไปใช้ทำธุรกิจในครัวเรือน เช่น ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น
- () กู้มาหักง้อที่ไม่มีขายได้ เนื่องจากไม่ได้ประกอบกิจการแล้ว
- () อื่นๆ(ระบุ).....

3.12 ท่านทราบเงื่อนไขการค้างชำระของแหล่งเงินกู้ต่างๆหรือไม่

- () ทราบ
- () ไม่ทราบ

3.13 ในกรณีมีหนี้ค้างชำระมีสาเหตุจากอะไรบ้าง (เลือกตอบสาเหตุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ไม่มีแหล่งจำหน่ายสินค้า
- () การคมนาคมไม่สะดวก
- () ราคาสินค้าตกต่ำภาวะเศรษฐกิจไม่ดี
- () ไม่ได้ใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์
- () การค้าขาดทุน
- () มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน ระบุ.....

3.14 ท่านได้รับการปฏิบัติในการติดต่อกับพนักงาน/เจ้าหนี้ อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () สนทนาด้วยอัธยาศัยที่ดี
- () ให้คำแนะนำที่ดี
- () ไม่อยากให้บริการ
- () เรียกหรือค่าตอบแทน
- () ไม่ค่อยตรงต่อเวลา

3.15 พนักงาน-เจ้าหน้าที่ ให้การช่วยเหลือและแนะนำในการกู้เงินแก่ท่านในระดับใด

- () ดี
- () ปานกลาง
- () ไม่ดี

3.16 จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ท่านกู้ยืมเงินกี่ราย

- () 1 ราย
- () ไม่เกิน 3 ราย
- () เกิน 3 ราย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตอนที่ 4 ความรู้ความเข้าใจโครงการธนาคารประชาชน

คำชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

4.1 ท่านเข้าเป็นลูกค้าโครงการธนาคารประชาชน เพราะอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ต้องการกู้เงินเพื่อใช้ในกิจการค้า
- () ต้องการกู้เงินเพื่อต้องการประกอบอาชีพเสริม
- () ต้องการกู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบ
- () ต้องการกู้เงินเพื่อใช้ในครัวเรือน
- () ต้องการกู้เงินเพื่อนำไปให้คนอื่นกู้ยืมต่อ
- () ต้องการประกันชีวิต และประกันอุบัติเหตุ
- () พนักงานธนาคารออมสินชักชวน
- () สมัครตามเพื่อน

4.2 ท่านทราบกำหนดการชำระหนี้จากผู้ใดหรือหน่วยงานใด

- () มีพนักงานธนาคารออมสินมาแจ้งเตือนให้ทราบ
- () ทราบเองว่ามีหนี้ถึงกำหนดชำระเมื่อไร จำนวนเท่าไร
- () ดูจากสัญญาและสอบถามจากธนาคาร
- () ทราบจากเพื่อนร่วมกลุ่ม/คนค้าประกัน

4.3 กรณีที่ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับเงินกู้ เช่น เงินกู้ไม่พอ หรือชำระหนี้ไม่ได้ ท่านเคยไปปรึกษากับพนักงานธนาคารออมสินหรือไม่

- () เคย
- () ไม่เคย

4.4 เมื่อท่านกู้เงินจาก โครงการธนาคารประชาชน ท่านสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามเงื่อนไขหรือไม่

- () ชำระ ได้ตามเงื่อนไข
- () ชำระ ไม่ได้ตามเงื่อนไข

4.5 กรณีท่านกู้เงินจากแหล่งอื่นและธนาคารออมสิน เมื่อถึงกำหนดชำระพร้อมกัน และท่านมีเงินที่สามารถชำระหนี้ได้เพียงแห่งเดียว ท่านเลือกจะชำระหนี้แห่งไหนก่อน

() ธนาคารออมสิน(โครงการธนาคารประชาชน) เหตุผล

.....

() แหล่งอื่น เหตุผล

.....

4.6 ความเห็นของท่านคิดว่าพนักงานธนาคารออมสินต้องปรับปรุงการให้บริการในเรื่องใดบ้าง

- () การชูดง
- () ความรวดเร็ว
- () การตรงต่อเวลานัดหมาย
- () อื่นๆ(ระบุ).....
- () ไม่ต้องปรับปรุง เพราะคืออยู่แล้ว

4.7 ปัจจัยใดบ้างที่ท่านคิดว่าทำให้ท่านสามารถชำระหนี้คืนได้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.9 ความคิดเห็นอื่นๆและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2534). การศึกษาปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและสินเชื่อการเกษตรและแนวทางการแก้ไข. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.
- กวี วงศ์พูน. (2544). วิเคราะห์นโยบายของรัฐบาล พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร กับ นายชวน หลีกภัย. เชียงใหม่ : The Knowledge Center.
- กองทุนนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร. (2534). การศึกษาปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและสินเชื่อการเกษตรและแนวทางการแก้ไข. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กัมปนาท เพ็ญพูน. (2536). ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการชำระคืนเงินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอทับค้อ จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์เกษตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัลยา ไควศิษฐ์ชัย. (2534). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อำเภอพัฒนานักม จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์เกษตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัลยาพร กัญญาบุตร. (2535). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2533. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์เกษตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- "ขวัญใจแม่ค้าคนใหม่," (2544, 25 มิถุนายน). เดลินิวส์. หน้า 1.
- "ขวัญใจแม่ค้าคนใหม่...! นาย"อ๋อเมเงิน" แทงก็แทบแตกแม่ทู้ "คนจน," (2544, 25 มิถุนายน). เดลินิวส์. หน้า 3.
- คณะทำงานเตรียมการเพื่อดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและธนาคารประชาชน. (2544). โครงการธนาคารประชาชน. กรุงเทพฯ : กระทรวงการคลัง.
- โครงการธนาคารประชาชน ธนาคารออมสิน. (2544). ธนาคารอาชีพ สร้างเสริมรายได้ ธนาคารประชาชน. กรุงเทพฯ : กระทรวงการคลัง.
- จรัส นงนภก. (2544). ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชันพรีนติ้ง.

ชนินทร์ พิทยาวิจิตร. (2533). ธนาคารพาณิชย์ใช้มาตรการอะไรในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ. พิมพ์ครั้งที่

3. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.

ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2544). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์.

คารณิ พุทธวิบูลย์. (2535). "การวิเคราะห์เงินเชื่อ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารสินเชื่อ.

นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ทอง พิทยะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นิตยสารคอกเบียร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, เมื่อพฤษภาคม 2544.

พิมพ์เดลินิวส์ 38. (2544, 27 กรกฎาคม). "แบงก์คนจนหวังสุดท้ายของคน บอจี้ อดความเสี่ยงทางสู่ความสำเร็จ." เดลินิวส์. หน้า 7.

เทียนชัย รัตนศิลป์. (2533). ปัญหาการชำระคืนสินเชื่อของเกษตรกร อำเภอท่าม่วง แสงแก้ว จังหวัด

นครปฐม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ส่งเสริมการเกษตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธงชัย สันติวงษ์. (2536). หลักการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

"ธนาคารประชาชนเพื่อใคร," (2544, 25 มิถุนายน). เดลินิวส์. หน้า 3.

ธนาคารออมสิน. (2538 ก). คู่มือการดำเนินงานโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ธนาคารออมสิน.

ธนาคารออมสิน. (2538 ข). โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : เซเว่นพริ้นติ้ง กรุ๊ป.

ธีระศักดิ์ บุญทะ. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิพนธ์ พัวพงศกร. (2530). ตลาดสินเชื่อในระบบธนาคารไทย ศึกษาสัญญาู้ โครงสร้างตลาด พฤติกรรม และอัตราดอกเบี้ย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยร่วมกับสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

"แบงก์คนจน ครบ 1ปีแรก ออมสินเจอเบื้ชวหนี้ 6,000 ราย," (2545, 28 มิถุนายน). กรุงเทพธุรกิจ. หน้า 17, 26.

"แบงก์ประชาชนก็ไม่มีสนใจ กู้นคระบบเฟื่อง ร้อยละยี่ไม่มีสูญพันธุ์!!," (2544, 26 มิถุนายน). เดลินิวส์. หน้า 3.

"ปฏิบัติการใหม่'แบ่งกัออมสิน' ปล้ยอู่เพื่อคนจน ตกกเค็ยต่ำ-ไม่ต้องมีคนต่ำ," (2544, 28 พฤษภาคม).

มติชน. หน้า 2.

ประสิทธิ์ สุวรรณวิกรม. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.

บุรีรัมย์ : สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

ฝ้ายเงินเชื่อเพื่อสังคม. (2538). คู่มือการปฏิบัติงานการให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ธนาคารออมสิน.

ไพฑูรย์ เครือแก้ว. (2518). ลักษณะสังคมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ปพิธ.

มรกต กันทะมา. (2530). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร : กรณีศึกษา ก.ก.ช.

สาขาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

มาริสา ช่อกระดิน. (2544, 9 มิถุนายน). "ออมสินปล่อยเงินกู้ปลอดบ้านดำ สมองรัฐบาลเปิดธนาคารคนจน," เดลินิวส์. หน้า 3.

วรส อูปราคิก. (2541). เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วารินทร์ เอกรักษา. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ระยะสั้นของเกษตรกรในโครงการกองทุน

ที่ดิน จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ส่งเสริมการเกษตร). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

วิฑูร วังพันธ์. (2542). การศึกษาการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสามชุก

จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ. (2542). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

ศิริพร จันทร์หัดดี. (2541). องค์การและการจัดการ. อุตรธานี : ม.ป.พ.

สมคิด บางโม. (2542). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ฐานหนังสือพิมพ์.

"สมคิด ถุยเบงกัคนจน," (2544, 26 มิถุนายน). เดลินิวส์. หน้า 1.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2521). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2539). ทฤษฎีและกลยุทธการพัฒนาสังคม. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (ม.ป.ป.). ระเบียบและหลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและ

ผู้ยากจน. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

สุณี ศักกรนันท์. (2535). "ลักษณะและบทบาทของการบริหารสินเชื่อ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการ

บริหารสินเชื่อ. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุทธินันท์ บุญมี. (2544). แนวทางการลดหนี้ค้างของเกษตรกรถูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุนตรา บุญชาติระศักดิ์. (2525). วิเคราะห์ความสามารถการใช้จ่ายเงินกู้ของครัวเรือนชนบทในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ไทย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ และอภิรักษ์ จันตะนี. (2543). เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. (2542). คู่มือการพัฒนาคุณภาพการศึกษานำสู่

เกณฑ์มาตรฐาน. นครราชสีมา : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11.

อมรา ตันประวัตติ. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา :

กรณีศึกษานิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม.

(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุทิศ จิตเงิน. (2544). แนวคิดการสร้างพลังชุมชนในทศวรรษปฏิรูป. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : สถาบัน

พัฒนาอีสานอินโดจีน.

_____. (2544, กุมภาพันธ์). "ธนาคารคนชนและกองทุนหมู่บ้าน," การเงินธนาคาร. 20 (226) : 12.

_____. (2544, พฤษภาคม). "เงินกู้ในระบบ ที่พึ่งยามยากคนไทย ยุคแบ่งกัปิดประตูสินเชื่อ,"

ดอกเบี๋ย. 20 (239) : 33-45.

_____. (2544, พฤษภาคม). "ทางเดินสู่ธนาคารประชาชน," ดอกเบี๋ย. 20 (239) : 44-45.

_____. (2544, พฤษภาคม). "ธนาคารประชาชน โอกาสของคนยากได้ลืมตาอ้าปาก," ดอกเบี๋ย. 20

(239) : 39-44.

_____. (2545, มกราคม). "ถอมเงินตนเองนโยบายรัฐขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย," การเงินธนาคาร. 21

(237) : 44-45.

Saari Md, (1990). **Analysis of Factors Affecting the Loan Repayment Performance of Small Farmers : A Malaysian Case Study**. Master's Thesis. Bangkok : Kasetsart University.

"Windows 98," (2001, December 14). (Online). Available : <http://www.gsb.or.th>.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางฉวีชากรีย์ พนมกิจสวัสดิ์ 29, 160192
วันเดือนปีเกิด 14 สิงหาคม 2512 ๒๒, ๒๗๒
สถานที่เกิด อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ๒๒, ๒๗๒, ๒๗๒
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 24 หมู่ 3 โรงเรียนฉวีราชกิจ ตำบลห้วยราช อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โทร. 0-4469-6032, 09-4280031
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้ช่วยหัวหน้าส่วน ปฏิบัติหน้าที่กรมกรสาขา บริการด้านสินเชื่อ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โทร. 0-4461-1036, 0-4461-1540, 0-4462-0529
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2518 โรงเรียนห้วยราชวิทยาคารเมธีรภาพที่ 59 อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2522 โรงเรียนโคกคามเมธีศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2524 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2530 เศรษฐศาสตร์บัณฑิต (ศ.บ.) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2546 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศส.ม.) สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-7 มีกรอบแนวคิดและทิศทางในการพัฒนาประเทศของแต่ละแผนปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ (อุทิศ อดิเรก, 2544 : 1) ทำให้การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และรัฐบาลได้ขยายโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น สร้างถนน ไฟฟ้า บริการด้านการศึกษา การสาธารณสุข การโทรคมนาคมอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมไปทั่วประเทศ ทำให้คนไทยโดยทั่วไปมีชีวิตและความเป็นอยู่สะดวกสบายขึ้น

อย่างไรก็ตามการพัฒนาประเทศในอดีตแม้จะส่งผลดีให้กับประเทศชาติในด้านต่าง ๆ อยู่บ้างก็ตาม แต่ก็ยังมีบางอย่างที่เกิดผลในทางลบ อันเนื่องมาจากการพัฒนานั้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและคณะกรรมการประสานงานองค์การพัฒนาเอกชน (กา.อ.พ.ช.) ได้ชี้ให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา โดยเฉพาะปัญหาทางด้านสังคม การบริหารจัดการและการเมือง กล่าวคือ สถาบันครอบครัวและชุมชนอ่อนแอ เนื่องจากผลกระทบแรงงานจากชนบทสู่เมือง ทำให้ชนบทเหลือแต่เด็กและคนชรา ในเมืองเต็มไปด้วยยายมูข วัฒนธรรมที่ค้ำจุนของท้องถิ่นเสื่อมลง ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ได้รับการยอมรับและส่งเสริมให้ดีขึ้น ผลจากการพัฒนาได้ทำลายศักยภาพของชุมชนจนไม่สามารถพึ่งตนเองได้

ด้วยความตระหนักในสภาพดังกล่าว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงได้เปลี่ยนแปลงกระบวนการวิธีคิดหรือฐานคิดในการพัฒนาประเทศ โดยเปลี่ยนจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นศูนย์กลางมาเป็นการพัฒนาทรัพยากรด้านมนุษย์เป็นหัวใจของการพัฒนา เพื่อสังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคต กล่าวคือ เป็นสังคมที่มีความสงบ สังคมที่คนมีความสุข เป็นสังคมที่มีสมรรถภาพ มีความเมตตากรุณา เคารพในสิทธิมนุษยชน มีครอบครัวที่อบอุ่น มีชุมชนที่เข้มแข็ง มีทัศนคติของศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิตของคนในสังคม แนวคิดดังกล่าวได้ใช้มาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งชี้ให้เห็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 โดยยึดทรัพยากรมนุษย์เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชนชั้นเดียวกัน นอกจากนั้นได้อัญเชิญแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นปรัชญานำทางการ

พัฒนาและบริหารประเทศโดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤต สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

การพัฒนาที่มุ่งพัฒนาคนและเศรษฐกิจดังกล่าวยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ก็ได้เกิดปัญหาใหม่ขึ้นมา คือปัญหาวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้ระบบการเงินของไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาล ส่งผลให้สถาบันการเงินไทยซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ต้องมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน และให้สามารถแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้ ซึ่งในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมาก จากวิกฤตทางเศรษฐกิจดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans : NPL) ของธนาคารพาณิชย์จำนวนมาก ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อได้ลดลง เนื่องจากการลงทุนในประเทศลดลงและต้องเลือกปล่อยสินเชื่อให้กับลูกหนี้ที่มีคุณภาพ เพื่อไม่ให้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต แม้ว่ารัฐบาลจะหามาตรการต่าง ๆ ออกมากระตุ้นเพื่อให้ธนาคารปล่อยเงินเชื่อแต่ก็ไม่เป็นผล จึงเป็น โอกาสให้ธุรกิจการปล่อยกู้ของตลาดเงินนอกระบบเกิดขึ้นมากมาย และขยายตัวอย่างรวดเร็ว สร้างรายได้ให้แก่ผู้ปล่อยกู้อย่างมาก แม้จะคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงถึงร้อยละ 20 ค่ายเดือน แต่ก็ไม่ถ่วงในอุปสรรคต่อผู้กู้ โดยธุรกิจนี้จะปล่อยกู้ในระยะสั้น ๆ คิดดอกเบี้ยแบบวันต่อวัน เฉลี่ยประมาณ 20-24 วันหรือปล่อยกู้ตามไม่เกิน 1 เดือน โดยปล่อยให้กับกลุ่มลูกค้ารายย่อยทั่วไป ประเภทพ่อค้า แม่ค้า หาบเร่ แผงลอย จักรยานยนต์รับจ้าง และพนักงานบริษัทต่าง ๆ ("เงินกู้นอกระบบที่พึ่งยามยากคนไทยยุคแบงก์ปิดประตูสินเชื่อ." 2544 : 37)

ในขณะที่การปล่อยกู้ของตลาดการเงินนอกระบบได้เติบโตอย่างมาก แต่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อได้น้อย รัฐบาลเห็นว่าทางออกเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยแพงให้กับการกู้เงินนอกระบบ ก็คือการจัดโครงการที่เรียกว่า ไมโครไฟแนนซ์ ขึ้นมาให้ธนาคารของรัฐ เช่นธนาคารออมสินที่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศจัดวงเงินเพื่อปล่อยกู้ได้สะดวกขึ้น ซึ่งโครงการนี้สอดคล้องกับแนวคิดในการจัดตั้งธนาคารประชาชน หรือธนาคารคนจนที่รัฐบาลพรรคไทยรักไทยได้วางนโยบายไว้และมอบหมายให้ธนาคารออมสินเป็นผู้ดูแล (ทอง พิทยะ. สัมภาษณ์. 2544)

หลังจากที่มีการศึกษา ถัดค้น และสำรวจชีวิตจริงของประชาชนแล้ว ธนาคารออมสินจึงได้กำหนดรูปแบบการจัดตั้งธนาคารประชาชน 2 แนวทาง ("ธนาคารประชาชนโอกาสของคนยาก ได้ล้มตาฮ้างปาก," 2544 : 42) คือ

1. ด้รงธนาคารประชาชนเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจขึ้นใหม่ ทำหน้าที่ในการให้บริการด้านการออมทรัพย์ ให้บริการเงินเชื่อและบริการทางการเงินแก่คนยากจนทั้งในและนอกราชการเกษตร

2. ปรับบทบาทของธนาคารเฉพาะกิจที่มีอยู่ให้ทำหน้าที่เป็นธนาคารประชาชน ซึ่งน่าจะ เป็นธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยแยกภารกิจระหว่าง 2 ธนาคารให้ชัดเจน คือให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรดูแลภาคการเกษตร และธนาคารออมสินดูแลนอกราชการเกษตร

จากนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันจึงได้ริเริ่มโครงการธนาคารประชาชนขึ้น และมอบหมายให้ธนาคารออมสินทุกสาขาทั่วประเทศเป็นผู้ดำเนินการเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2544 เพื่อกระจยโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อย เป็นการสร้างทางเลือก และ ลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้นอกระบบ ทำให้ประชาชนมีโอกาในการสร้างงาน สร้างรายได้ด้วยตนเอง (ภวี วงศ์พุดผ. 2544 : 35) โดยส่งเสริมให้ผู้ค้อยโอกาสสามารถเข้าผู้ระบบการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกระดับและส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพรายย่อยมีเงินทุนเพื่อประกอบกรอย่าง ปลอดภัย โดยมีเงื่อนไขที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนในวงเงินที่เพียงพอต่อความจำเป็น พร้อมกับบริการ ฝึกอบรมให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาลังทางด้านการเงิน อาชีพและด้านอื่น ๆ กรจัดตั้งโครงการ ธนาคารประชาชนมีใจของใหม่แต่ใช้เทคนิคการประชาสัมพันธ์ทางการเมืองมาสร้างความสนใจ และทำให้การกู้ทำได้ง่ายลายมากยิ่งขึ้น มองในแง่ดีจะเป็นการกระตุ้นการลงทุนหรือการ ใช้ช่วย ระดับล่าง ("ธนาคารประชาชนเพื่อใคร," 2544 : 3)

แต่โดยหลักการและวิธีการจัดการของธนาคารออมสินยังมีตวามเสี่ยงอยู่มาก เนื่องจาก ผู้ขอู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน สามารถขอู้เงินได้โดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน ใช้เพียงบุคคลเป็นผู้ค้ำประกันเท่านั้น ดังนั้นความเสี่ยงที่เกิดจากการปล่อยสินเชื่อย่อมมีสูงกว่า ธนาคารพาณิชย์อื่น และโครงการดังกล่าวเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลปัจจุบันที่ต้องการ ช่วยเหลือประชาชนรายย่อยที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยแพงให้กับการู้เงินนอกระบบ ซึ่งจากการปล่อยู้ไป แล้วมีปัญหาหนี้ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือนและเข้าหลักเกณฑ์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำนวน 70.6 ล้านบาท เทียบสินเชื่อ คงค้างคิดเป็น 2.81% โดยมีจำนวนสมาชิกที่ค้างชำระ 6,351 ราย ซึ่งเป็น ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2545 ("แบงก์คนจน ครบ 1 ปีแรก ออมสินเจอหนี้สูญหนี้ 6,000 ราย," 2545 : 17, 26)

การที่ผูู้้เงินสามารถชำระคืนเงินกู้ได้หรือไม่นั้นย่อมมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิเคราะห์และอนุมัติเงินเชื่อให้ควรมองใจ เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้ ลูกหนี้ถีนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การศึกษาครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้

โครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน เพื่อเป็นแนวทางและข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้กับลูกค้าในอนาคต เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านสินเชื่อ อันจะเป็นผลให้การดำเนินงานของโครงการธนาคารประชาชนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจ ความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินอื่น ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์
2. ทำให้ทราบสภาพการใช้เงินของผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์
3. สามารถใช้ผลการศึกษาเป็นแนวทางวางแผนปรับปรุงระบบ และรูปแบบการให้สินเชื่อแก่สมาชิกโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. สามารถใช้ผลการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดนโยบายของธนาคารอื่นที่ต้องการขยายฐานการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้ารายย่อย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่ขอบเขตของประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. พื้นที่ในการวิจัย กำหนดพื้นที่เฉพาะที่ผู้ประกอบการรายย่อยประกอบธุรกิจอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2. ประชากร คือผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจากธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ ในโครงการธนาคารประชาชน และมีหนี้อยู่กับธนาคารออมสินสาขาบุรีรัมย์ สำรวจในเดือน เมษายน พ.ศ. 2545 จำนวน 1,584 คน ซึ่งหมายถึงลูกค้าที่กู้เงินตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2544 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2545

3. กลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Iaro Yamane (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 145-147) ที่ความเชื่อมั่น 95.5% ความคลาดเคลื่อน $\pm 4\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 448 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามกลุ่มอาชีพ แต่ละชั้นภูมิจะสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย กำหนดดังนี้ คือ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประกอบด้วย สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนเงินฝากในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย และจำนวนเจ้าหนี้

ตัวแปรตาม ได้แก่ การชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน ของธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ชำระคืนเงินกู้ได้ และชำระคืนเงินกู้ไม่ได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ธนาคาร หมายถึง ธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์

สินเชื่อ หมายถึง เงินที่ธนาคารออมสินให้กู้แก่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยเพื่อลงทุน ในกิจการตามโครงการธนาคารประชาชน

โครงการธนาคารประชาชน หมายถึง โครงการเร่งด่วนของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นจะให้ ประชาชนทุกคนสามารถใช้บริการทางการเงินอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าสู่ระบบการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกระดับ และส่งเสริมผู้ประกอบการ โดยเฉพาะรายย่อย ซึ่ง ถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจพื้นฐาน ให้มีเงินทุนเพื่อประกอบการ อย่างยุติธรรม

ธนาคารประชาชน หมายถึง โครงการของรัฐบาลที่ให้บริการแก่ประชาชนผ่านธนาคาร ออมสินทุกสาขาทั่วประเทศ เริ่มตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ.2544

ปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยเบื้องต้นทางสังคมและเศรษฐกิจ ของสมาชิก จำแนกดังนี้

1. สถานภาพ หมายถึง สถานภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันของผู้กู้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ โสด สมรส หย่าหรือเป็นหม้าย

2. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้กู้ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ไม่เกิน ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูงหรือเทียบเท่าขึ้นไป

3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน หมายถึง จำนวนผู้อาศัยในครัวเรือนที่ผู้กู้ต้องรับผิดชอบ

4. จำนวนแรงงานในครัวเรือน หมายถึง จำนวนคนที่ประกอบอาชีพและมีรายได้ในครัวเรือน

5. รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่สมาชิกหามาได้สูงสุดต่อเดือน โดยหักต้นทุนในกิจการแล้ว

6. รายได้รวม หมายถึง จำนวนเงินรวมของสามีและภรรยาที่หามาได้สูงสุดในแต่ละเดือน โดยหักต้นทุนในกิจการแล้ว

7. รายจ่าย หมายถึง จำนวนเงินที่ครอบครัวต้องจ่ายไปสูงสุดต่อเดือน โดยไม่รวมต้นทุนในกิจการ

8. จำนวนเจ้าหนี้ หมายถึง จำนวนเจ้าหนี้ที่ผู้กู้เป็นหนี้ขู่ รวมทั้งที่กู้จากโครงการธนาคารประชาชน

การออมหย่งเงินเป็นระบบ หมายถึง พฤติกรรมในการออม เพื่อสร้างนิสัยให้สมาชิกเกิดการออม โดยดูจากการเดินบัญชีสม่ำเสมอทุกวัน อย่างน้อยอาทิตย์ละ 3 ครั้ง หรือให้มีเพียงพอสำหรับหักชำระหนี้

สินเชื่อบนระบบ หมายถึง การกู้เงินผ่านธนาคารพาณิชย์ของเอกชนและรัฐบาล

สินเชื่อนอกระบบ หมายถึง การกู้เงินจากพ่อค้า แม่ค้า ข้าราชการ หรือบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ในระบอบธนาคารพาณิชย์ หรือธนาคารของรัฐบาล

ผู้ประกอบการอิสระรายย่อย หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพของตนเอง ซึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกอาชีพออกเป็นดังนี้

1. ค้าขาย ได้แก่ ร้านค้า หาบเร่ แผงลอย ที่จำหน่ายอาหารและสินค้าอื่น ๆ

2. บริการ ได้แก่ ร้านเสริมสวย ถ่ายรูป ถ่ายเอกสาร ซ่อมรองเท้า คัดเย็บเสื้อผ้า รับพิมพ์งาน รถจักรยานยนต์รับจ้าง และงานบริการอื่น ๆ

3. อื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้าง พนักงานบริษัทเอกชน

ชำระคืนเงินกู้ได้ หมายถึง ผู้ใช้บริการที่กู้เงินไปแล้วสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดชำระของธนาคาร

ชำระคืนเงินกู้ไม่ได้ หมายถึง ผู้ใช้บริการที่กู้เงินไปแล้วไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตาม

กำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน และนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. นโยบายเร่งด่วนและนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล
2. ประวัติความเป็นมาของธนาคารประชาชน
3. นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อโครงการธนาคารประชาชน
4. ธุรกรรมและการเตรียมความพร้อมของโครงการธนาคารประชาชน
5. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ
6. แนวคิดในการบริหารจัดการ
7. อุตสาหกรรมผู้ความสำเร็จ
8. แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

นโยบายเร่งด่วนและนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เช่นเดียวกับหลาย ๆ ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งประชาชนก็หวังว่าจะมีรัฐบาลที่มีความสามารถมาบริหารประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น สำหรับนโยบายเร่งด่วนด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลปัจจุบันมีดังนี้ (กวี วงศ์พุด, 2544 : 35-36)

1. พักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร โดยวางระบบเรพิ่นฟูเอะ ให้ความช่วยเหลือปรับโครงสร้างการผลิตอย่างครบวงจร
2. จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนเวียนในการลงทุนสร้างอาชีพเสริมและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน
3. จัดตั้งธนาคารประชาชน เพื่อกระจายโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อย เสริมสร้างพลังผลิตและลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้ในระบบ ทำให้ประชาชนมีโอกาสสร้างงาน สร้างรายได้ด้วยตนเอง

4. การจัดตั้งธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเดิม และเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการรายใหม่อย่างเป็นระบบ เป็นการสร้างและรักษาฐานการผลิต การจ้างงาน การสร้างรายได้ และการส่งออก

5. จัดตั้งบรรษัทกลางในการบริหารสินทรัพย์ เพื่อดำเนินการให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ออกจากระบบของธนาคารพาณิชย์โดยเร็ว เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่สถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อให้กับภาคการผลิตและบริการ

6. พัฒนารัฐวิสาหกิจ ให้เป็นองค์กรหลักในการยกยอผู้ประกอบการวิสาหกิจโดยรวมรัฐวิสาหกิจที่มี ศักยภาพและความพร้อมแล้วแต่เก็บ ภายใต้การบริหารงานขององค์กรที่เป็นมืออาชีพ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และปลอดจากการเมืองแทรกแซง

7. สร้างหลักประกันสุขภาพเพื่อบำบัดหนี้ เพื่อลดรายจ่ายโดยรวมของประเทศและ ประชาชนในการดูแลรักษาสุขภาพ โดยเหี้ยค่าใช้จ่าย 30 บาทต่อครั้ง เป็นการสร้างโอกาสในการ เข้าถึงบริการสุขภาพของคนทุกชั้นได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

8. เร่งรัดตั้งหน่วยงานกำกับผู้ติดตามสภาพคดี ทราเวลไปกับการปราบปรามและป้องกัน

9. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชัน และรัฐบาล ได้มอบหมาย 4 องค์กร ให้สนับสนุนเสริมเน้นดำเนินการ ประกอบด้วย

9.1 โครงการธนาคารประชาชน

9.2 โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

9.3 โครงการสินเชื่อเพื่อการสร้างงาน

9.4 โครงการสินเชื่อเพื่อไปทำงานต่างประเทศ

การพิจารณาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเฉพาะ โครงการธนาคารประชาชน ซึ่งเป็นนโยบาย เวทีต้นของรัฐบาลที่เน้นมาเป็นเครื่องมือกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศระดับพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมาของธนาคารประชาชน

เมื่อพูดถึงฐานะความเงินอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ ส่วนแต่เป็นประชาชนที่ประกอบ อาชีพแบบเลี้ยงตัวเองและครอบครัว (เงินกู้นอกระบบที่พึ่งตามยากคนไทย ยุคเบงกักปิดประตู กั้นเคียว. 2544 : 33-45) และ ไม่ได้พึ่งพาทุนหรือสินเชื่อจากสถาบันการเงิน เพราะ ไม่มีโอกาสหรือ ผลิตผลเพียงพอที่จะ ไปขอกู้ได้ พวกเขาเหล่านี้พึ่งได้เพียงแต่ทุนนอกระบบ ซึ่งเป็นที่พึ่งที่เดียวที่ ประชาชนกลุ่มนี้สามารถไปขอกู้เพื่อใช้เลี้ยงดูตัวเอง หรือ ใช้ในยามฉุกเฉิน แม้ว่าดอกเบี้ยที่ค่อนข้าง ให้กับผู้กู้ที่สูงถึงร้อยละ 5-20 ต่อเดือนก็ตาม

ธนาคารออมสินจึงได้เริ่มโครงการธนาคารประชาชนในลักษณะทดลอง ณ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2544 ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ที่อยากมีแหล่งเงินกู้เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว เพื่อบุกเบิกอาชีพใหม่ และนำไปใช้หมุนเวียนในกิจการที่ซบเซาหลายปี

อย่างไรก็ตามแหล่งเงินกู้ในรูปของธนาคารประชาชนมีมาแล้วประมาณ 2-3 ปี ดำเนินการโดยธนาคารออมสิน สาขาขุขันธ์ เนื่องจากในบริเวณนั้นมีตลาดนัดजूकर กลุ่มผู้ค้าขายในบริเวณตลาดนัดมีความต้องการเงินทุนไปทำกิจการ ซึ่งจัดว่ามีรายได้ค่อนข้างดี ธนาคารออมสินเห็นว่าพ่อค้าแม่ค้าเหล่านี้มีร้านค้าขายเป็นหลักแหล่ง มีรายได้ค่อนข้างดี มีหลักประกันคือ สิทธิการเช่าแผงในตลาดนัด จึงไม่ยกยู่ให้แต่จำนวนเงินไม่สูงมากนัก ซึ่งจากการปล่อยสินเชื่อในลักษณะนี้ได้ขยายออกไปมากขึ้น จนครอบคลุมทั่วประเทศ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มอบหมายให้ธนาคารออมสินเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการจัดตั้งธนาคารประชาชนขึ้นมา และได้เริ่มโครงการไปแล้วเมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2544 ที่ผ่านมามีธนาคารประชาชนที่ธนาคารออมสินกำลังดำเนินการอยู่ นี้ ได้รูปแบบมาจาก Grameen Bank (GB) ของประเทศบังคลาเทศ แนวคิดของกรดำเนินการดำเนินงานโดยอาศัยกลุ่มในการระดมเงินออมและให้สินเชื่อเฉพาะประชาชนที่ขาดไว้ โดยถือว่าการระดมเงินออมเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานโดยเงินเต็ม ประชาชนส่วนใหญ่ในบังคลาเทศจะไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ฐานะความเป็นอยู่ยากจนจะมีกินแต่แรงงาน และถูกเอารัดเอาเปรียบ จึงกล่าวว่าการให้สินเชื่อเพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ยากจน เป็นการสนับสนุนให้เขาเหล่านี้ช่วยเหลือตัวเองได้ โดยมีหลักการบริหารความเสี่ยงด้วยการ ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันต้องร่วมกันรับผิดชอบหนี้ของกลุ่มในกรณีที่มีสมาชิกคนใดคนหนึ่งไม่สามารถชำระหนี้ได้ โดยผู้กู้ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน แต่ธนาคารจะสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มนั้น ๆ ประมาณ 1 สัปดาห์ ถ้าพฤติกรรมน่าพอใจจะปล่อยกู้ให้กับสมาชิก 2 รายแรกซึ่งยากจนที่สุดในกลุ่มก่อนจากนั้นก็จะมีการติดตามผลราว 5 สัปดาห์ หากการชำระหนี้คืนของผู้กู้ 2 รายแรกเป็นที่น่าพอใจก็จะปล่อยกู้ให้สมาชิกในกลุ่มอีก 2 ราย โดยประธานของกลุ่มนั้น ๆ จะเป็นบุคคลซึ่งได้รับเงินกู้เป็นรายสุดท้าย

ธนาคารออมสินได้ศึกษาโดยนำหลักการของ GB ทั้งแนวความคิด โครงสร้างการบริหาร หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน วิธีการปล่อยสินเชื่อ การตรวจเช็ก การติดตามผล การบริหารความเสี่ยง ตลอดจนอัตราดอกเบี้ยและการรับชำระหนี้มาใช้กำหนดรูปแบบและการจัดการ ในการจัดตั้งธนาคารประชาชน แต่ธนาคารออมสินต้องใช้เวลาศึกษาเพื่อให้ต้นแบบที่นำมาสามารถใช้ได้กับสังคมไทย

นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อโครงการธนาคารประชาชน

รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งเน้นให้ประชาชนทุกคนสามารถใช้บริการทางการเงินอย่างเท่าเทียมกัน (คณะทำงานเตรียมการเพื่อดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชนบท ธนาคารประชาชน. 2544 :

1) ส่งเสริมให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าสู่ระบบการเงินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกระดับ และส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะรายย่อย ซึ่งถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจพื้นฐาน ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศให้มีเงินทุนเพื่อประกอบการอย่างยุติธรรม

ธนาคารออมสินจึงได้จัดตั้งโครงการธนาคารประชาชนขึ้น เพื่อการบริการที่ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และตอบสนองความต้องการของประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยได้เต็มรูปแบบอย่างต่อเนื่อง โดยการให้บริการด้านการออมทรัพย์ที่มั่นคงปลอดภัย และได้รับผลประโยชน์ที่คุ้มค่า บริการด้านเงินเชื่อที่มีเงื่อนไขไม่ยุ่งยากซับซ้อน ในวงเงินที่เพียงพอ ต่อความจำเป็น ตลอดจนการบริการด้านการเงินในรูปแบบอื่น ๆ ตามความต้องการ รวมทั้งยังจัดให้มีบริการการฝึกอบรมที่จำเป็น ภาวให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งด้านการเงิน อาชีพและด้านอื่น ๆ เป็นพิเศษแก่ลูกค้าที่เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารประชาชนด้วย

1. วัตถุประสงค์ สมคค ธนาคารประชาชนจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพ รายได้ และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อันจะเป็นการสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- 1.2 เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยเข้าสู่ระบบในหมู่สมาชิก
- 1.3 เพื่อพัฒนาอาชีพให้กับสมาชิก และส่งเสริมให้สมาชิกมีงานทำ
- 1.4 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้กับสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งไม่สามารถเข้าสู่ระบบการเงินที่เป็นปกติได้อย่างต่อเนื่อง
- 1.5 เพื่อตอบสนองเจตนารมณ์ที่เป็นธนาคาร ในดวงใจของประชาชน

2. กลุ่มเป้าหมาย ธนาคารประชาชนได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพอิสระรายย่อย จำแนกเป็น

- 2.1 ผู้มีรายได้ประจำที่โครงการประกอบอาชีพเสริม
- 2.2 ผู้ที่สนใจจะประกอบอาชีพอิสระรายย่อย

ยุทธศาสตร์และการเตรียมความพร้อมของโครงการธนาคารประชาชน

ยุทธศาสตร์และบริการของธนาคารประชาชนประกอบด้วยภารกิจ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ให้บริการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ธนาคารจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ลูกค้า ประกอบด้วย

1. ด้านเงินฝาก สมาชิกสามารถใช้บริการด้านเงินฝากได้ทุกประเภทของธนาคาร

2. ด้านการพัฒนา จำแนกเป็น

2.1 ให้บริการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.2 ให้คำปรึกษาในการประกอบอาชีพ

3. ด้านสินเชื่อ สมาชิกของโครงการสามารถขอสินเชื่อเพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพ

การสมัครเป็นสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน ถูกคำที่จะสมัครเป็นสมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ผู้สมัครต้องเป็นผู้ประกอบการรายย่อย หรือผู้มีรายได้ประจำอยู่แล้ว แต่มีความประสงค์ที่จะประกอบอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น หรือผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพใด ๆ ที่มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพอิสระรายย่อย และมีถิ่นที่อยู่แน่นอนจนสามารถติดต่อได้โดยสะดวก

วิธีการสมัครเข้าเป็นสมาชิก มีขั้นตอน ดังนี้คือ ผู้สมัครติดต่อขอรับใบสมัครได้ที่ธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ และทุกสาขาทั่วประเทศ กรอกข้อมูลในใบสมัครให้ครบถ้วน พร้อมแนบรูปถ่าย 1 นิ้ว 2 รูป สำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านอย่างละ 1 ฉบับ ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกนั้นสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิก ณ สาขาของธนาคารออมสินที่สามารถติดต่อขอใช้บริการได้สะดวก หลังจากนั้นต้องเปิดบัญชีเงินฝากประเภทเผื่อเรียกในชื่อของผู้สมัคร 1 บัญชี สำหรับจำนวนเงินฝากในบัญชี ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้สมัคร โดยผู้สมัครสมาชิกแต่ละคนจะสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้เพียงสาขาเดียวเท่านั้น

กรณีผู้กู้มีเงิน สมาชิกที่มีความประสงค์จะขอกู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน สามารถแสดงความจำนงในการขอกู้เงินได้ ณ วันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก โดยกรอกแบบคำขอกู้ไว้ก่อน และธนาคารจะพิจารณาเงินกู้หลังจากที่ได้ฝากเงินอย่างต่อเนื่องครบ 2 เดือนแล้ว ยกเว้นลูกค้ายเงินฝากของธนาคารออมสินที่มีบัญชีอยู่ก่อนแล้วสามารถแสดงความจำนงในการขอกู้เงินได้ทันที โดยธนาคารจะพิจารณาเงินกู้ให้ตามความเหมาะสมเป็นราย ๆ ไป และมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผู้กู้ต้องมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ในกรณีที่ยังไม่ครบ 20 ปี จะต้องให้บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้แทน

2. มีสถานที่ประกอบอาชีพ ร้านค้าจำหน่าย หรือให้บริการแก่ลูกค้าที่แน่นอนจนสามารถติดต่อได้

สำหรับวงเงินกู้ ธนาคารจะให้กู้เงินเพื่อประกอบอาชีพ เพื่อชำระคืนเงินกู้นอกระบบที่ได้กู้ยืมเพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อความจำเป็นในการดำรงชีวิต ตามวงเงินที่จำเป็นต้องใช้จริง และอยู่ไม่วิสัยที่ผู้กู้จะสามารถชำระคืนได้ โดยมีวงเงินกู้ ดังนี้ วงเงินกู้ครั้งแรกไม่เกิน รายละ 15,000 บาท และวงเงินกู้ในครั้งต่อไปไม่เกินรายละ 30,000 บาท กรณีขอกู้เกินกว่า

30,000 บาท ให้ใช้หลักทรัพย์ตามที่ธนาคารประกาศเป็นหลักประกัน และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2544 ที่ผ่านมามาตราการประชาชนได้ขยายวงเงินกู้และงวดการชำระคืนเพิ่มเติม โดยจะให้ผู้สมัครแต่ละรายได้ 30,000 บาท และครั้งต่อไป 50,000 บาท และงวดการผ่อนชำระเป็น 25 งวด และ 37 งวดตามลำดับ ("ขอมยืมเงินสงวนโดยภาครัฐข้ามกลีลอนเศรษฐกิจไทย," 2545 : 45) ส่วนอัตราดอกเบี้ยนั้นให้เป็นไปตามประกาศของธนาคารขอมยืม ซึ่งขณะมีคดีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ร้อยละ 1 ต่อเดือน

การผ่อนชำระคืน ผู้กู้สามารถผ่อนชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นงวดรายเดือน กรณีกู้เงินวงเงินไม่เกิน 15,000 บาท ระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 13 งวด กรณีวงเงินกู้เกิน 15,000 บาท แต่ไม่เกิน 30,000 บาท ระยะเวลาชำระคืน ไม่เกิน 25 งวด กรณีวงเงินกู้เกิน 30,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท ระยะเวลาชำระคืน ไม่เกิน 37 งวด โดยผู้กู้สามารถยื่นเรื่องขอกู้ได้ ณ ธนาคารออมสิน สาขาที่สมัครเป็นสมาชิก

หลักประกันเงินกู้ สามารถใช้บุคคลหรือหลักทรัพย์ (ยั่งฮาริมทรัพย์, ตั้งฮาริมทรัพย์) ค้ำประกันได้

กรณีใช้บุคคลค้ำประกัน คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน

ผู้ค้ำประกันจะต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ และเมื่อรวมอายุผู้ค้ำประกันกับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ไม่เกิน 65 ปี มีถิ่นที่อยู่แน่นอน สามารถติดต่อได้ ผู้ค้ำประกัน 1 คน สามารถค้ำประกันผู้กู้ได้ไม่เกิน 2 คน และจะต้องไม่เป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ประเภทอื่นของธนาคาร

กรณีเงินกู้เพื่อประกอบอาชีพ ผู้กู้สามารถใช้บุคคลค้ำประกันเงินกู้ได้ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ กรณีใช้สมาชิกโครงการธนาคารประชาชนค้ำประกัน จะต้องเป็นสมาชิกในธนาคารออมสิน สาขาเดียวกันกับผู้กู้ไม่น้อยกว่า 2 คนค้ำประกัน แต่ถ้าใช้ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือ พนักงานองค์การของรัฐค้ำประกันจะต้องดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ จำนวน 1 คนขึ้นไปค้ำประกัน นอกจากนี้ถ้าใช้ผู้มีรายได้ประจำซึ่งเป็นพนักงานบริษัท องค์กรธุรกิจเอกชนจะต้องทำงานในองค์กรนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีติดต่อกันจำนวนไม่น้อยกว่า 2 คนค้ำประกัน และกรณีใช้ลูกค้ำเงินฝากทั่วไปของธนาคารออมสินค้ำประกัน จะต้องเป็นบุคคลที่ธนาคารให้ความเชื่อถือจำนวนไม่น้อยกว่า 1 คน ค้ำประกัน โดยยอดฝากเงินในปัจจุบันต้องคุ้มกับมูลหนี้

กรณีกู้เพื่อชำระคืนเงินกู้นอกระบบ ซึ่งกู้มาเพื่อการประกอบอาชีพ หรือเพื่อซ่อมแซม เป็นในการดำรงชีพ นายจ้างจะต้องเป็นผู้ค้ำประกัน และยินยอมที่จะหักเงินเดือนผู้กู้ นำส่งให้ธนาคาร

กรณีใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน ให้ใช้หลักทรัพย์ของผู้กู้หรือของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ค้ำประกัน ดังนี้

1. สุนัขเงินฝากออมสิน และหรือสลากออมสินพิเศษ

2. สั้งหาริมทรัพย์ที่มีทะเบียน ได้แก่ รถยนต์ และ รถจักรยานยนต์ที่มีสภาพดี และ ได้ทำประกันภัยเหี่ยวหรือช โยชน์ไว้ให้ค้ำประกันตั้งระยะเวลาการใช้งาน

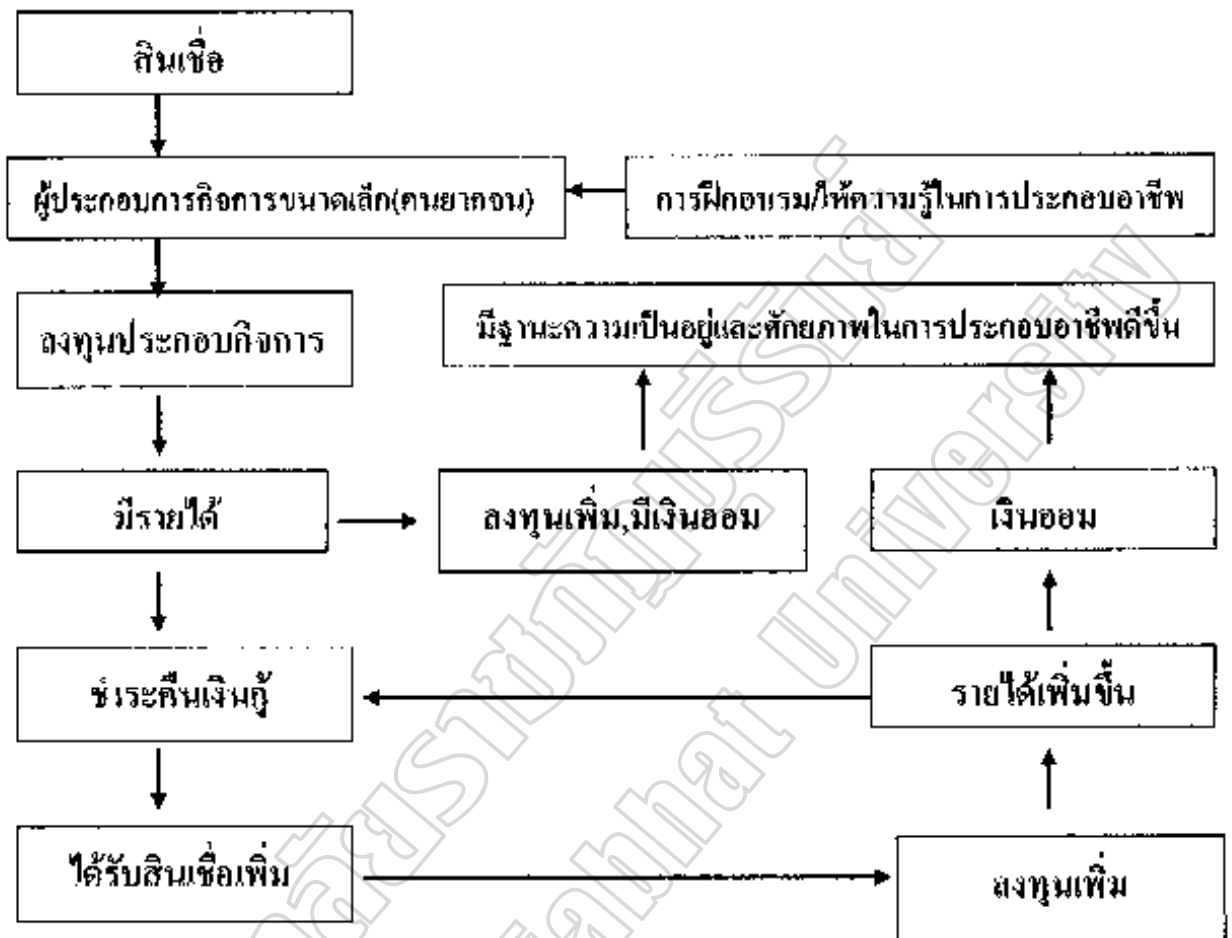
3. อสังหาริมทรัพย์ ที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีความเจริญ มีไฟฟ้า สาธารณูปโภคอื่น ๆ ตามความจำเป็น และมีทางสาธารณะประโยชน์ ซึ่งรถยนต์ผ่านเข้าออกได้สะดวก

การชำระค้ำเงินกู้ ผู้กู้จะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวดรายเดือนโดยวิธีหักจากบัญชีเงินฝากของผู้กู้ ต. เมื่มีเงินใช้ที่เกินพอแล้ว

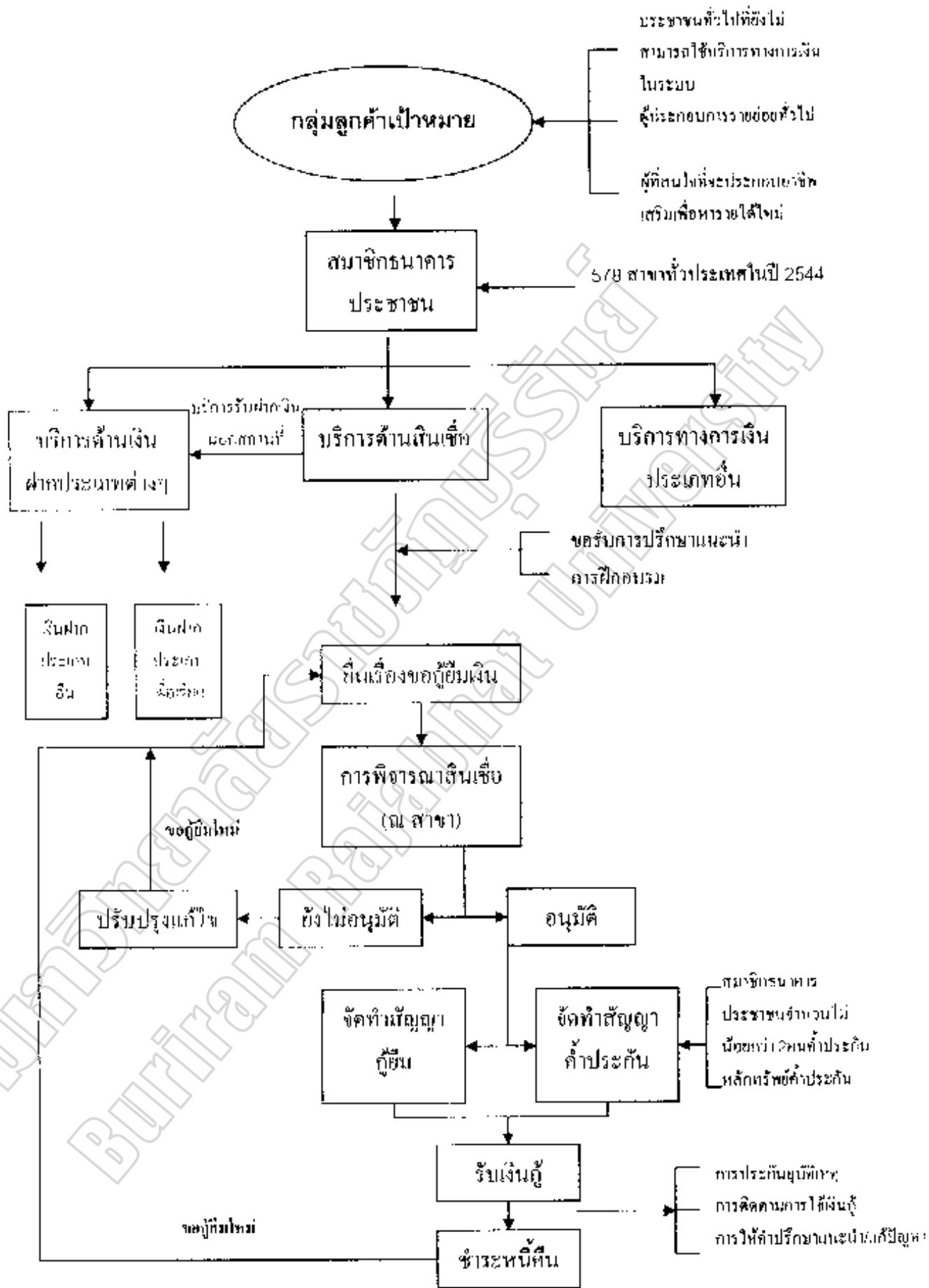
นอกจากนี้สมาชิกที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จะได้รับบริการประกันอุบัติเหตุ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

วงเงินกู้ไม่เกิน 15,000 บาท ได้รับการประกันอุบัติเหตุในวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท
วงเงินกู้เกินกว่า 15,000 บาท ได้รับการประกันอุบัติเหตุในวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท

จากนโยบายของรัฐบาล ชุกรวมและบริการที่สมาชิกของธนาคารประชาชนได้รับสามารถสรุปเป็นวงจรรหัสค้นจากความชวจน ดังภาพประกอบ 1 ("ทางเดินสู่ธนาคารประชาชน." 2544 : 44) และวงจรรหัสทำให้บริการธนาคารประชาชน ดังภาพประกอบที่ 2 (คณะทำงานเตรียมการเพื่อดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและธนาคารประชาชน. 2544 : 4) ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงวงจรหมุนเวียนจากความยากจนของโครงการธนาคารประชาชน

ภาพประกอบ 2 แสดงวงจรการให้บริการของโครงการธนาคารประชาชน

การเตรียมความพร้อมของโครงการธนาคารประชาชน

การเตรียมความพร้อมเพื่อให้การดำเนินงานของโครงการธนาคารประชาชนเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และความต้องการของผู้ประกอบการ โดยย้อยทั้งด้านการอบรมทรัพย์สิน การพัฒนาอาชีพ และด้านสินเชื่อ (คณะกรรมการเตรียมการเพื่อดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและธนาคารประชาชน. 2544 : 7-10) ธนาคารออมสินจึงให้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้ จัดทำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้สินเชื่อ โครงการธนาคารประชาชน จัดทำเคาะห้องธนาคารออมสิน เตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีปฏิบัติ รวมทั้งการจัดอบรม สัมมนา ผู้เฝ้าระวังการขาด ผู้จัดการเขต ผู้จัดการสาขา และพนักงานที่เกี่ยวข้องทุกสาขาทั่วประเทศ มีการรับสมัครพนักงานเพิ่ม ให้เพียงพอแก่จำนวนผู้ใช้บริการรวมทั้งให้คำแนะนำในการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนออกเยี่ยมเยียน
2. ระหว่างทำการเยี่ยมเยียน
3. หลังการเยี่ยมเยียน

1 ก่อนออกเยี่ยมเยียน

วิธีปฏิบัติ	วัตถุประสงค์
1. คัดแยกสมาชิกคนสถานที่ประกอบการ โดยสถานที่ประกอบการใดที่สาขาใดให้ส่งใบสมัครไปยังสาขานั้น	1. เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการออกเยี่ยม และสะดวกในการวิเคราะห์เงินกู้
2. เรียงลำดับจัดหมวดหมู่ผู้สมัครที่มีสถานประกอบการอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน	2. เพื่อเป็นการวางแผนการเดินทาง
3. ทบทวนข้อมูลลูกค้า และผู้ค้าประกันแต่ละราย	3. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเจรจาในประเด็นต่างๆที่ระบุในใบสมัครหรือคำขอผู้
4. เตรียมเอกสาร เช่น ใบรับฝากเงิน ประวัติการชำระของลูกค้า และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	4. เพื่อเป็นหลักประกันในการรับฝากเงิน และสามารถตอบคำถาม การชำระเงินของสมาชิกได้

2. ระหว่างทำการเยี่ยมชม

วิธีปฏิบัติ	วัตถุประสงค์
1. ทักทายปราศรัย โดยการแนะนำตัว	1. สร้างความคุ้นเคยระหว่างพนักงานและลูกค้า
2. สอนถามหรือตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานแล้วลูกค้าคำถามที่ปรากฏในใบสมัคร	2. สร้างความมั่นใจและสอบถามความถูกต้องของข้อมูลเพื่อยืนยันหรือแก้ไขปรับปรุง
3. ตรวจสอบและเก็บข้อมูลทางธุรกิจพร้อมทั้งความต้องการเงินทุนของสมาชิก	3. ดูความเป็นไปได้ทางธุรกิจ และความสามารถในการชำระคืน
4. สังเกตและสรุปข้อจำกัดในการออกให้บริการนอกสถานที่	4. เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ปัญหาที่ดีให้แก่ลูกค้า และนำมาปรับปรุงรูปแบบหรือวิธียกรบริการของธนาคาร
5. ดูความพร้อมเสมอในการฝากเงิน	5. ประเมินความสามารถในการชำระคืน
6. รับฝากเงินหรือใบกำกับและนำบริการทางการเงินอื่นๆ	6. ส่งเสริมการออมทรัพย์ / ส่งเสริมธุรกิจ และสร้างรายได้ของธนาคาร
7. สนทนากับผู้ค้าประกัน	7. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับผู้กู้และตรวจสอบความมั่นคงหรือความพร้อมของผู้ค้าประกัน กับการประเมินและหาหนทางป้องกันความเสี่ยงของผู้กู้ในเบื้องต้น
8. สนทนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้กู้และผู้ค้าประกันกับผู้ค้ารายอื่น หรือประชาชนที่มาซื้อสินค้า ซึ่งพนักงานคุ้นเคยและเป็นบุคคลที่รู้จักกับผู้กู้และผู้ค้าประกัน	8. ประเมินและหามาตรการที่ป้องกันความเสี่ยงของผู้กู้ในเบื้องต้น
9. ติดตามการให้เงินให้หรือไม่ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ให้ไว้กับธนาคาร	9. เพื่อป้องกันความเสี่ยงของธนาคาร
10. ให้คำแนะนำแนะนำ แกรทำบัญชี การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ฯลฯ	10. เพื่อให้ความรู้และสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบธุรกิจ

3. หลังการเยี่ยมชม

วิธีปฏิบัติ	วัตถุประสงค์
1. ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลสมาชิก เช่น ธุรกิจของสมาชิก แผนที่ สผ แผนประกอบการและอื่นๆ ให้ถูกต้อง	1. เพื่อให้ข้อมูลในระบบข้อมูลถูกต้อง
2. จัดทำแผนการเยี่ยมชมครั้งต่อไป	2. เพื่อลดค่าใช้จ่าย และลดการเยี่ยมชมไม่ให้ซ้ำซ้อน
3. ประเมินผลสภาพของการประกอบธุรกิจของสมาชิกในภาพรวม	3. เพื่อลดความเสี่ยง และทราบปัญหา อุปสรรคของลูกค้า
4. ประเมินผลความต้องการด้านการพัฒนาอาชีพของสมาชิก	4. เพื่อจัดทำคู่มือวิชาชีพ สำหรับอบรมวิชาที่สมาชิกต้องการ หรือประสานกับหน่วยงานที่มีประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพ
5. นำเงินรับฝากเข้าบัญชีลูกค้าทันทีที่กลับสาขา	5. เพื่อให้บัญชีถูกต้อง ป้องกันการทุจริต

ผลการดำเนินงานของโครงการธนาคารประชาชน ณ วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544 มียอดสมาชิก 485,351 ราย มีผู้ยื่นขอกู้ 366,181 ราย โดยอนุมัติเงินเชื่อไปแล้ว 266,864 ราย คิดเป็น 77.97% ของผู้ขอกู้ คิดเป็นยอดเงินเชื่อ 3,544 ล้านบาท สินเชื่อคงเหลือ 2,893 ล้านบาท และเงินฝาก 1,244 ล้านบาท

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 ที่ผ่านมามาตราการประชาชนได้ขยายวงเงินกู้และงวดการชำระคืนเพิ่มเติมโดยจะให้กู้ครั้งแรกรายละ 30,000 บาท และครั้งต่อไป 50,000 บาท จากเดิมกู้ครั้งแรก 15,000 บาท ครั้งต่อไปไม่เกิน 30,000 บาท โดยงวดการชำระคืนกำหนดให้วงเงินกู้ 15,000 บาท ชำระ 13 งวดๆละ 1 เดือน วงเงิน 30,000 บาท ชำระ 25 งวด และวงเงิน 50,000 บาท ชำระ 37 งวด โดยคิดอัตราดอกเบี้ย 1% ทุกประเภท (การเงินธนาคาร. 2545 : 45)

แม้ว่าโครงการธนาคารประชาชนจะเป็น โครงการที่ตีเพราะช่วงเหยียดคนยากจนให้หลุดพ้นจากเงินกู้ยืมในระบบ แต่หากไม่มีการจัดการที่ดีหรือรอกยกยาก็จะส่งผลให้ธนาคารออมสินมีหนี้เสียเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นโครงการนี้จะสำเร็จด้วยดีหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับ การจ่ายหนี้คืนของลูกหนี้ เพราะหากลูกหนี้สามารถชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยได้ ความเสี่ยงของธนาคารก็จะน้อยลงแม้ว่าโครงการนี้มีขึ้นเพื่อช่วยเหลือคนจนก็จริง แต่ต้องคำนึงถึงความซื่อสัตย์ของผู้กู้ด้วย

(วารสาร ช่อกระถิน, 2544 : 3)

แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ แบ่งได้ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ, 2542 : 319-320)

1. องค์การผู้ประกอบการ

องค์การผู้ประกอบการ (The Entrepreneurial Organization) มีลักษณะ โครงสร้าง องค์การซึ่งเป็น โครงสร้างแบบง่าย ๆ ไม่เป็นทางการ มีความยืดหยุ่นมาก มีสมาชิก รวมถึงตัวบุคลากรใน กิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นตรงต่อผู้บริหาร ซึ่งจะควบคุมอย่างใกล้ชิด โดยมองธุรกิจใหม่จะให้ผลกำไรที่ดี กิ่งเข้าของกิจการแต่ธุรกิจใหม่ก็มีความเสี่ยงสูงในการขาดทุน ผู้ลงทุนจำนวนมากใหญ่ไม่ได้ เนื่องจาก หนี้ ต้นทุนที่ต่ำกว่า ดังนั้นผู้ประกอบการรายใหม่ต้องมีความ เมตตา ความ ความเข้าใจในธุรกิจที่ตน ประกอบการอยู่ ศึกษา ทัศนคติของของกิจการที่ประสบความสำเร็จ และพร้อมที่จะทำงานอย่างหนักใน ธุรกิจใหม่ที่จะทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยผู้ประกอบการควรมีคุณสมบัติ 6 ประการ ดังนี้

- 1.1 ต้องมีความพยายาม (Energy Level) ผู้ประกอบการที่จะประสบความสำเร็จ ต้องใช้ความพยายามและความอดทน ต้องทำงานหนักและอุทิศเวลาให้กับงาน
- 1.2 มีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ (Need for Achievement) ซึ่งจะ ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นในการทำงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว เมื่องานนั้นประสบความสำเร็จก็จะเกิด ความพึงพอใจ
- 1.3 ระดับความเสี่ยง (Level of Risk) แม้ว่าภาพประกอบธุรกิจใหม่จะมีความเสี่ยง แต่เจ้าของกิจการมีการวางแผนที่ดีก็สามารถลดความเสี่ยงลงได้
- 1.4 ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) ในการวางแผนกลยุทธ์ การ ตัดสินใจ และการปฏิบัติกิจกรรมที่เกิดขึ้นทุกวันสามารถเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้
- 1.5 ภาวะเน้นที่การควบคุม (Locus of Control) ผู้ประกอบการจะเชื่อมั่นความสามารถ ของตนเองและควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนให้สำเร็จได้
- 1.6 ต้องมีความอดทนต่อความกำกวมคลุมเครือ (Tolerance of Ambiguity) เจ้าของ กิจการที่ประสบปัญหาความเลือบแคลงของสถานการณ์ ซึ่งเกิดจากปัญหาหรือวัตถุประสงค์ที่ ต้องการไม่ชัดเจน ทางเลือกที่ยากต่อการกำหนดและตัดสินใจ แต่ผู้ประกอบการก็มีความสุขใน การ ตัดสินใจถึงแม้ว่าข้อมูลที่มีอยู่จะไม่สมบูรณ์ก็ตาม

2. รูปแบบของความเป็นเจ้าของ

รูปแบบของความเป็นเจ้าของ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (ศิริวรรณ เจริญรัตน์ และคนอื่นๆ.

2542 : 322-324)

2.1 ธุรกิจเจ้าของคนเดียว (Sole Proprietorship) เป็นรูปแบบที่ผู้ประกอบการเลือกใช้มากที่สุดถึง 70% ของผู้ประกอบการในสหรัฐอเมริกา เพราะการดำเนินการ การตัดสินใจ สามารถทำได้โดยอิสระ มีความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนแผน ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้น เจ้าของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนข้อเสียคือผู้ประกอบการจะต้องรับผิดชอบทุกอย่างแบบไม่จำกัด วิสัยทัศน์อาจจะแคบไป ไม่มีผู้ร่วมตัดสินใจ หากแหล่งเงินทุนได้ยาก เมื่อธุรกิจโตขึ้นจะมีขีดจำกัด และต้นทุนของกิจการถึงแก่กรรมธุรกิจก็ตั้งงเลิกไป

2.2 หุ้นส่วน (Partnership) เป็นรูปแบบของธุรกิจที่ได้รับความนิยมน้อย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือหุ้นส่วนสามัญ และหุ้นส่วนที่จำกัดความรับผิดชอบ

2.3 บริษัทจำกัด (Corporation) ของกิจการใหญ่ ๆ นิยามตั้งเป็นบริษัทมากกว่าผู้ประกอบการต้องนำทรัพย์สินส่วนตัวมาค้ำประกันการกู้ให้แก่บริษัท การหาแหล่งเงินทุนหาได้ง่ายกว่า โดยการขายหุ้นหรือออกหุ้นกู้ ส่วนข้อเสียจะมีค่าใช้จ่ายในการก่อตั้งสูง ขั้นตอนในการก่อตั้งยุ่งยาก ภาษีซ้ำซ้อน การทำงานไม่คล่องตัว การตัดสินใจต้องร่วมกันอาจเกิดความขัดแย้ง ได้ง่ายกว่าธุรกิจเจ้าของคนเดียว

3. แหล่งเงินทุน (Sources of Funding) ผู้ประกอบการในช่วงแรกจำเป็นต้องหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการลงทุน เงินทุนเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจการ ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้ว่าจะหาเงินได้จากที่ไหนบ้าง และแหล่งใดเป็นแหล่งที่มีความเหมาะสมกับธุรกิจของตน กล่าวคือ มีเงินทุน ปลอดภัย และมีต้นทุนต่ำ การตัดสินใจเลือกแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาใช้ในธุรกิจ มีปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

3.1 โครงสร้างควรมีต้นทุนตัวเฉลี่ยต่ำ

3.2 ควรเลือกแหล่งเงินทุนที่สอดคล้องกับความต้องการใช้ในการลงทุน

3.3 ควรกำหนดสัดส่วนของการใช้เงินทุนจากแหล่งหนี้สิน (Liabilities) และเจ้าของ (Equity) ซึ่งต้องพิจารณาอัตราผลตอบแทนเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยจ่าย

3.4 ต้นทุนเงินทุน (Cost of Capital) หมายถึงเงินทุนที่ธุรกิจตั้งงบ ารจัดหาเพื่อลงทุน ในสินทรัพย์ อาจจะมาจกแหล่งเงินทุนเพียงแห่งเดียวหรือจากหลายแห่ง เงินทุนที่ได้จากแต่ละแห่งต้องเสียค่าใช้จ่ายในรูปที่แตกต่างกัน เช่น ในรูปของดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น

3.5 ทุนที่เกิดจกการก่อหนี้ (Debt Capital) หมายถึงเงินที่บริษัท ได้ยืมมาและจะต้องจ่ายคืน

3.6 **ทุนที่เกิดจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity Capital)** หมายถึง ผู้ประกอบการได้หาแหล่งเงินจากส่วนของผู้ถือหุ้น โดยการชักชวนผู้อื่นมาซื้อหุ้นหรือลงทุน

ข้อแตกต่างระหว่างเงินทุนที่เกิดจากแหล่งก่อนหน้ากับเงินทุนที่เกิดจากส่วนของผู้ถือหุ้นต่างกันว่า ทุนที่เกิดจากการก่อหนี้ผู้ประกอบการยังมีสิทธิ์ในกิจการทั้งหมด แต่ทุนที่เกิดจากผู้ถือหุ้นจะทำให้ความเป็นเจ้าของเริ่มน้อยลง เนื่องจากมีผู้ถือหุ้นมากขึ้น

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการ

องค์การธุรกิจจะประสบผลสำเร็จในการจัดการมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการดังนี้ คือ (ธงชัย สันติวงษ์, 2536 : 7-9)

4.1 ตลาด (Market) คือ ตลาดที่ประกอบด้วยลูกค้าที่กิจการมุ่งขายสินค้าหรือบริการ ที่ผลิตได้ให้บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและการขยายตัวของรายได้ และประชากรรวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

4.2 วิธีการปฏิบัติงาน (Method) ซึ่งอยู่ในระบบงานในองค์การธุรกิจ ประกอบด้วยระบบการผลิตหรือระบบการให้บริการต่างๆ กระแสการไหลของงาน ระเบียบขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงาน นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ

4.3 การจูงใจผู้ปฏิบัติงาน (Motive) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารคนในองค์การ โดยผู้บริหารจะพยายามเพิ่มประสิทธิภาพและผลงานให้มากขึ้นจากปัจจัยด้านบุคคล โดยอาศัยความมีศิลปะของหัวหน้างานในการใช้ความสามารถของการเป็นผู้นำในการจูงใจ รวมทั้งส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้พนักงานเกิดความมุ่งมั่น มั่นคง จงรักภักดีและทุ่มเทตั้งใจทำงานให้สำเร็จลุล่วงและดีที่สุดในท่าทีที่จะทำได้

4.4 วิธีการจัดการ (Management) เป็นภารกิจของนักบริหารโดยตรง คือเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในวงจรประมวลผลตัดสินใจ และกำกับให้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นทรัพยากรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้

5. ปัจจัยด้านแผนการปฏิบัติงานของธนาคารออมสิน

ปัจจัยด้านแผนการปฏิบัติงานของธนาคารออมสิน สามารถแบ่งเป็น 4 แผน ดังนี้ (“ปฏิวัติการใหม่” แห่งออมสิน” ปล่อยกู้เพื่อคนจน ดอกต่ำ-ไม่ต้องมีเงินค่า,” 2544 : 3)

5.1 แผนงานด้านบุคลากร จัดตั้งทีมงานด้านสินเชื่อ โดยใช้บุคลากรที่มีประสบการณ์มาแล้ว ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ทั้งในการปล่อยสินเชื่อ การวิเคราะห์สินเชื่อ จัดฝึกอบรมบุคลากรท่ามกลางเรื่อง รวมทั้งเพิ่มกำลังบุคลากรสาขาละ 1 อัตรา และให้ผลตอบแทนพิเศษ

5.2 ด้านระบอบงาน จัดทำทะเบียนประวัติผู้ปฏิบัติงานทำให้บริการนอกสถานที่ จัดระบบรายงานผลจากสาขา และสามารถอนุมัติสินเชื่อในสาขาที่ผู้ขอกู้เข้าไปติดต่อโดยตรงได้ทันที

5.3 ด้านเทคโนโลยี จัดทำโปรแกรมเงินฝากแบบออนไลน์ และ โปรแกรมสินเชื่อออนไลน์ จัดสรรพาหนะสำหรับพนักงานในการติดตามหรือบริการลูกค้านอกสถานที่

5.4 ด้านประชาชนสัมพันธ์ เสร็จภาพลักษณ์ใหม่ของธนาคารยอมสนับสนุนให้เงินธนาคารของประชาชน โดยให้สิ่งเพื่อให้แก่แก่ถึงมือประชาชน

6. ปัจจัยในความสำเร็จของผู้ประกอบการ

ปัจจัยในความสำเร็จของผู้ประกอบการ มีส่วนประกอบที่สำคัญหลายประการที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจใหม่ ประกอบด้วย (ศิริวรรณ เจริญรัตน์ และคนอื่น ๆ. 2542 : 326-327)

6.1 ทักษะในการจัดการ (Managerial Expertise) ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ในหน้าที่และหลักการต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการศึกษาและหาประสบการณ์ร่วมกัน

6.2 ความยืดหยุ่น (Flexibility) ผู้ประกอบการต้องมีความสามารถในการรับองค์การให้เข้ากับสถานการณ์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ทันที องค์การจะต้องมีความยืดหยุ่นคือสามารถที่จะปรับเปลี่ยนการดำเนินงานได้เพื่อความเหมาะสม

6.3 วัตถุประสงค์ของผลิตภัณฑ์ (Product Objectivity) ผู้ประกอบการจำนวนมากเริ่มทำธุรกิจใหม่ โดยเน้นที่ความสนใจในความคิดริเริ่ม แต่ขาดความรู้ในวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ และวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์ ซึ่งทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาไม่ประสบความสำเร็จ

6.4 ต้องมีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมที่จะทำธุรกิจใหม่ (Industry Experience) ผู้ประกอบการมักจะทำธุรกิจใหม่ได้ดี ถ้าเขาทำธุรกิจในอุตสาหกรรมที่เขามีความชำนาญ

6.5 ต้องคำนึงถึงคู่แข่ง (Regard for Competitors) ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะต้องไม่มองข้ามคู่แข่ง

แนวคิดในการบริหารจัดการ

แนวคิดที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการรายย่อย ในที่นี้จะนำเสนอโดยใช้หลักการวงจรมะมิง (Deming Cycle หรือ Deming Circle) (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษาที่ 11 : 53) วงจรมะมิง หรือวงจร PDCA ตามแนวคิดของ ดร.เดมิง (Dr Edwards Deming) เป็นวงจรมะมิงการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ (จรัส นองมาก. 2541 : 42-44)

1. การวางแผน (P - Plan) เป็นกรคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ในกรวางแผนจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้อง กับมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. การปฏิบัติตามแผน (D - Do) เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการวางแผน คือผู้ที่ เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามลักษณะงาน ช่วงเวลา และความ รับผิดชอบของแต่ละส่วน โดยผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการจะต้องนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม หาก พบปัญหาอุปสรรคอะไรจะคอยแนะนำช่วยเหลือ ให้งานทั้งหมดเป็นไปตามที่ตั้งความหวังไว้

3. การตรวจสอบประเมินผล (C - Check) เป็นการประมาณค่าการดำเนินงานว่า เต็ม คือดี ไม่ดี มากน้อยแค่ไหน โดยเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังไว้ กับสิ่งที่ทำได้จริง ถ้าสิ่งที่ทำ ได้มากกว่าที่คาดหวังไว้ แสดงว่าดี ประสพผลสำเร็จ แต่ถ้าสิ่งที่ทำได้น้อยกว่าที่คาดหวังไว้ แสดงว่า ไม่ดี ต้องปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบประเมินผลในขั้นตอนนี้มุ่งที่จะทราบสภาพการดำเนินงาน จริงว่าเป็นไปแค่ไหน จะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ผลจากการตรวจสอบประเมินผลจึงมุ่งเพียงการ พัฒนางานมากกว่าการจับผิดผู้ปฏิบัติ

4. การปรับปรุงงาน (A - Action) เป็นการนำผลการตรวจสอบประเมินผลมาแก้ไข ปรับปรุงเพื่อพัฒนา งาน ก็คือ ถ้าผลการปฏิบัติในช่วงเวลาที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายจะต้อง แสวงหาวิธีดำเนินการให้เหมาะสมกว่าเดิม แต่ถ้าผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายแล้วให้ ดำเนินการต่อไป แต่เปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการท้าทายการทำงานของบุคลากร และเป็น การสร้างหลักประกันว่าการดำเนินงานในองค์กรมีแต่พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ไม่มีหยุดอยู่กับที่

การดำเนินงานนี้จะมีลักษณะเป็นวงจร ก็จะต้องทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา หาก ตรวจสอบแล้วพบว่าไม่บรรลุตามเป้าหมาย หรือตามแผนที่กำหนดไว้ ให้หาสาเหตุ และวางแผน แก้ไขใหม่ (เริ่มวงจร PDCA ใหม่) หากตรวจสอบแล้วพบว่าบรรลุตามแผน ให้กำหนดเป็นมาตรฐาน เพื่อยึดถือปฏิบัติต่อไป จะเห็นว่าในระบบการบริหารจัดการของผู้ระกษาวิชาชีพหายย่อย เน้นการ พัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ โดยมีกรวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการ ปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้กรทำงานได้ผลและมีคุณภาพดี ในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม และ บริการ มักใช้กระบวนการนี้ในการบริหารเพื่อพัฒนาไร้แก่รุ่งคุณภาพของสินค้าและบริการ ตลอดเวลา ทำให้เป็นที่พอใจของลูกค้า สามารถขายสินค้าได้ และมีกำไร

๒๓๖
๒๕๕๖/๒๗๖๔
๒๖/๕/๒๕๕๖
๕๕
๖

ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ

ปัจจุบันแม้ว่าการประกันคุณภาพจะอยู่ในกระบวนการบริหารและกระบวนการทำงานตามปกติก็ตาม แต่ยังมีต้องมีการพัฒนาระบบดังกล่าวให้เกิดขึ้นทั้งในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม และบริการ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เสมือนกับการปฏิรูปกระบวนการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ โดยจะต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 53-55)

1. ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารจะต้องเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินการร่วมกับแกนนำอื่น ๆ เพื่อช่วยผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้บุคลากรภายในหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกมาร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนากระบวนการประเมินตนเองให้ผสมผสานกับการวางแผน การดำเนินงาน และการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการ ให้เป็นระบบครบวงจร รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญ เข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น และคอยติดตามให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

2. ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน มิใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและมีทิวามเชื่อมโยงระหว่างภารกิจต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ต้องการ โดยช่วยกันทำและพัฒนาปรับปรุง มีเรียนรู้ออกเปลี่ยน ปฏิภาหหรือ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีมจะทำให้บุคลากรรู้เกี่ยวกับงาน หมายใจ เพราะมีเพื่อนร่วมทำงาน ไม่โดดเดี่ยว ถ้าหน่วยงานมีทีมที่เข้มแข็ง จะทำให้การประกันคุณภาพภายในมีความต่อเนื่องและยั่งยืน ถึงแม้จะเปลี่ยนผู้บริหารหรือบุคลากรบางคน ก็ยังดำเนินการต่อไปได้ เพราะทีมงานยังอยู่

3. ยุทธศาสตร์การสร้างวัฒนธรรมตระหนักและควมรู้ความเข้าใจ การที่หน่วยงานจะมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็ง ได้นั้น ทุกคนในทีมจะต้องมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการประเมินตนเองว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน นอกจากนี้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในด้วย จึงจำเป็นต้องสร้างวัฒนธรรมที่ตระหนักและควมรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรของหน่วยงาน โดยจัดประชุมชี้แจงและฝึกอบรมการเรียนรู้จากผลการ คู่มือต่าง ๆ โดยผู้บริหารก็ต้องแสดงความตระหนักให้ผู้อื่นเห็นเป็นแบบอย่างและเข้ามามีส่วนร่วม

4. ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยบุคลากรของหน่วยงานที่ร่วมกันทำงานเป็นทีม นั้น จำเป็นจะต้องมีผู้ที่รับผิดชอบในการประสานและกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นใจในการ

ดำเนินงาน ควรตระหนักให้มีความตระหนักรู้หรือตระหนักรู้เพื่อเป็นตัวกลางในการประสาน
กำกับ ดูแล ให้มี การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และการดำเนินงานให้เชื่อมโยงกัน

5. ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายใน จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและการกำกับดูแลที่เป็นระบบ จัดให้มีการประชุมตามระยะเวลา
ที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของงานที่ทำไปแล้ว และช่วยกันพัฒนางานที่จะ
ทำต่อไป

6. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง การประกันคุณภาพ
ภายในหน่วยงาน นอกจากที่จะต้องทำงานเป็นทีมระหว่างบุคลากรภายในหน่วยงานแล้ว ควรจะต้อง
ทำงานร่วมกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า
ผู้ให้บริการช่วยให้การพัฒนาคุณภาพของหน่วยงานเดินไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

นอกจากนี้ ควรมีการประชุมปรึกษาหารือของหน่วยงานธุรกิจเดียวกันในเขตพื้นที่
ใกล้เคียงกัน จะทำให้มีการรวมตัวกันของกลุ่มธุรกิจ เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน
ก่อให้เกิดแนวคิดและแนวทางที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจของตนเอง เพื่อให้ทันและสามารถ
แข่งขันกับคนอื่นได้

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อ

การวิเคราะห์สินเชื่อ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็นหัวข้อ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์สินเชื่อ

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์สินเชื่อ ก็เพื่อกำหนดความเหมาะสมและความพร้อม
(Willingness) ที่ผู้กู้ยืมจะจ่ายเงินที่ผู้ตนเงิน ใจสัญญา ธนาคารจะต้องกำหนดขนาดความเสี่ยง
ภัยที่ธนาคารจะยอมรับในแต่ละกรณี ตลอดจนวงเงินสินเชื่อที่จะให้กู้เมื่อคำนึงถึงความเสียหายที่จะ
เกิดขึ้น นอกจากนี้จำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาที่จะให้กู้ยืมด้วย ปัจจัยบางประการที่ทำให้
ให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้น จริงอยู่ยากที่จะ ประเมินได้ครบถ้วน แต่ก็ต้องประเมินให้
ใกล้เคียงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นธนาคารจะต้องพยายามทำการประเมินตัวผู้กู้ยืม โดยดูจาก
ประวัติของผู้กู้ในอดีต และสภาพแวดล้อมมหัพภาคจนทราบความเสี่ยงภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในทุกธนาคารจะคล้ายคลึงกัน โดยปกติงานของเจ้าหน้าที่
สินเชื่อ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลลูกค้า การเตรียมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บได้ การ
รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลที่ได้มาเพื่อนำมาใช้ในอนาคต บางธนาคารเจ้าหน้าที่สินเชื่ออาจให้
ข้อเสนอเกี่ยวกับการขอสินเชื่อ แต่การตัดสินใจอนุมัติจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารตามลำดับชั้น หรือ
คณะกรรมการสินเชื่อ

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อ

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ได้ครบถ้วนแล้ว เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อเหล่านั้นเพื่อประเมินความเสี่ยงและฐานะทางการเงินของผู้ขอสินเชื่อ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินความเสี่ยง ซึ่งจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับตั้งแต่เริ่มให้สินเชื่อแก่ลูกค้าจนกระทั่งลูกค้าชำระหนี้หมด การเพิ่มหรือลดของอัตราเสี่ยงขึ้นอยู่กับความตั้งใจในการชำระหนี้ของลูกค้า ทุนคำเนินการ ทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ และช่องทางของธุรกิจลูกค้าในอนาคต ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงจึงต้องนำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบฐานะของลูกค้ำก่อน แล้วจึงประเมินความเสี่ยงเพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าจะให้สินเชื่อหรือไม่ เทคนิคที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์ 6C's และ 4P's เป็นต้น

1. การประเมินผลอัตราเสี่ยงและวิธีการพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 6C's

ในการวิเคราะห์สินเชื่อ เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องสืบหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวลูกค้ามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้รู้ฐานะทางการเงินของลูกค้าว่าดีเลวอย่างไร และต้องตัดสินใจว่าจะให้สินเชื่อตามที่ลูกค้าขอมาหรือไม่ โดยดูว่าสินเชื่อที่จะให้แก่ลูกค้าไปนั้นมีอัตราเสี่ยงมากน้อยเพียงใด และอยู่ในข่ายที่ยอมรับได้หรือไม่

ความเสี่ยงจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับตั้งแต่เริ่มให้สินเชื่อแก่ลูกค้าเรื่อยไปจนกระทั่งลูกค้าชำระหนี้หมด เจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องพิจารณาตัดสินใจให้สินเชื่อแก่ลูกค้า โดยคำนึงถึงขอบเขตของอัตราเสี่ยงของสินเชื่อที่ให้แก่ลูกค้าแต่ละราย วงเงินสินเชื่อที่ให้แก่ลูกค้าในขอบข่ายของอัตราเสี่ยงนั้น ๆ ควรจะเป็นเท่าใด ระยะเวลาในการให้สินเชื่อควรจะเป็นนานเพียงใด (ระยะเวลาที่จะชำระคืน) และเงื่อนไขในการให้สินเชื่อนั้น ๆ ควรเป็นเช่นใด การเพิ่มหรือลดของอัตราเสี่ยงขึ้นอยู่กับความตั้งใจและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า ทุนคำเนินการ ทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ และช่องทางของธุรกิจลูกค้าในอนาคต ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงจึงต้องนำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบฐานะของลูกค้ำก่อน แล้วจึงประเมินความเสี่ยงเพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าจะให้สินเชื่อหรือไม่ เทคนิคที่นิยมนำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงเพื่อพิจารณาว่าจะให้สินเชื่อหรือไม่ คือ การวิเคราะห์ 6C's ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 คุณสมบัติของผู้กู้ (Character) แสดงให้เห็นถึงความต้องการ หรือความตั้งใจของลูกหนี้ที่จะชำระหนี้คืนเมื่อถึงกำหนด เป็นเรื่องคุณธรรมและศีลธรรมที่มีอยู่ในตัวลูกหนี้แล้ว แสดง ออกมาในรูปความซื่อสัตย์ ความเที่ยงตรง ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียรและความ

เชื่อถือได้ เป็นต้น การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้เป็นเรื่องยากเพราะเป็นคุณสมบัติที่อยู่ภายในตัว ถูกกำแพงเรา อาจจะดูจากชื่อเสียงในการชำระหนี้ ว่าลูกค้าปล่อยปลดละเลยไม่สนใจชำระหนี้จนกว่าจะมีภรรยาจนหมดหรือไม่มี หรือมีเงินแต่หนียวหนี่ ขอประวิงเวลาชำระ หรือชำระตรงตามกำหนด บางครั้งชำระก่อนกำหนด เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องสืบดูประวัติการชำระหนี้จากภายนอก ซึ่งจำเป็นต้องมีการสอบถามจากคนอื่นที่อยู่ในวงการธุรกิจเดียวกันกับผู้กู้ เช่นจากเจ้าหนี้การค้าของลูกค้าหนี้ รายนั้น ๆ หรือจากวงการค้าหรือวงการอุตสาหกรรมที่ลูกหนี่นั้นเกี่ยวข้องอยู่ จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของลูกค้ำมากขึ้นและถูกต้องขึ้น

1.2 ความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้ (Capacity) เพื่อนำมาชำระหนี้ (Ability to Pay) ปัจจัยที่แสดงให้เห็นว่าลูกหนี่มีความสามารถในการชำระหนี้มากน้อยเพียงใด ได้แก่

1.2.1 รายได้ ถ้าหากลูกหนี่มีรายได้ดี หรือมีความสามารถในการหารายได้สูง และสม่ำเสมอ ก็จะทำให้เขาสามารถชำระหนี้ได้ตรงตามกำหนด ซึ่งดูจากรายได้จากการขายสินค้า คุณภาพสินค้า การแข่งขันในตลาด ต้นทุนการผลิต เป็นต้น

1.2.2 รายจ่าย ลูกหนี่มีภาระต้องจ่ายมากน้อยเพียงใด ถ้ามีรายได้มากและรายจ่ายมาก ค่างวดก็คงแต่ชำระหนี้ที่มีอยู่ได้เท่านั้น แต่ถ้านำเงินนี้เพิ่มขึ้นอีกอาจมีปัญหาในการชำระคืนได้ ดังนั้น เงินเหลือส่วนที่เพิ่มจะมีอัตราเสี่ยงสูงขึ้น

1.2.3 ระยะเวลา เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ ลูกหนี่บางรายไม่อาจชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไข ถ้าให้เวลาเขาสั้นเกินไป แต่ถ้าหากให้เวลายาวนานขึ้นอาจชำระได้เร็วหรือไม่มีปัญหาผิดนัก

ปัจจัยทั้ง 3 ที่นำมาใช้ตัดสินความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้เพื่อนำมาชำระหนี้ของลูกหนี่ตามที่กล่าวมาแล้วที่สำคัญที่สุด ได้แก่ รายได้ เจ้าหนี้ที่เงินเชื่อส่วนใหญ่จะดูที่ความสามารถในการหารายได้ (Earning Power) ของลูกค้ำเป็นสำคัญ ถ้าเป็นการให้เงินเชื่อแก่บุคคล (Personal Loan) มักจะดูความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ ความมั่นคง และความก้าวหน้าในอาชีพการงาน สุขภาพ อายุ บุคลิกภาพ และฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ถ้าเป็นธุรกิจประเภทห้าง ร้านค้า จะดูจกขายอดขาย ถ้าเป็นกิจการอุตสาหกรรม ดูความสามารถในการหารายได้คล้ายกับประเภทห้างร้าน ที่ทำการค้าโดยดูจากงบการเงินของบริษัท เป็นต้น

เมื่อหาระดับความสามารถในการหารายได้ของลูกค้ำได้แล้ว จะนำมาเปรียบเทียบกับภาระค้ำหนี้สิน และรายจ่ายที่ลูกหนี่มีอยู่ก็จะทราบว่าลูกหนี่รายนั้น ๆ มีความสามารถในการชำระหนี้มากน้อยเพียงใด ถ้าหากมีการขอสินเชื่อ เมื่อดูระยะเวลาชำระคืนหนี้ประกอบ จะทราบว่าลูกหนี่มีความสามารถในการชำระหนี้ในระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่

1.3 ความเข้มแข็งทางการเงินของลูกค้า (Capital) ซึ่งดูได้จากส่วนเจ้าของทุน หรือเงินทุน (Equity หรือ Net Worth) ทุนของกิจการจะเป็นสิ่งประกันแก่เจ้าหนี้และสร้างความมั่นใจแก่เจ้าหนี้ว่าจะได้รับชำระหนี้คืน ความเข้มแข็งทางการเงินของลูกหนี้ดูได้จากงบการเงิน โดยทำการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินกับหนี้สิน ส่วนเจ้าของทุนกับหนี้สิน และส่วนเจ้าของทุนกับทรัพย์สิน อัตราส่วนเหล่านี้จะทำให้ตัดสินได้ว่างบการเงินของลูกหนี้มีความเข้มแข็งเพียงใด ลูกหนี้สามารถก่อหนี้เพิ่มได้เพียงใด

1.4 เงื่อนไขต่าง ๆ (Conditions) ที่จะส่งผลทำให้ฐานะของลูกหนี้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีหรือเลวลงได้ เงื่อนไขต่าง ๆ ได้แก่

1.4.1 สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด เงินตึง ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นหรือลดลง ฯลฯ

1.4.2 สถานการณ์ด้านการมีกฎหมายนโยบายของรัฐ (Political Condition) เช่น การปฏิวัติ รัฐประหาร กฎระเบียบและนโยบายบางอย่างของรัฐอาจจำกัด หรือการได้รับส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล อาจจะเป็นผลดีแก่บุคคลบางกลุ่ม

1.4.3 เงื่อนไขในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้น ๆ (Business or Industry Condition) เช่น การแข่งขันในอุตสาหกรรมหรือธุรกิจนั้น ๆ มีมกน้อยเพียงใด ขนาดและฐานะของลูกค้าที่ทำอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

1.4.4 เงื่อนไขเกี่ยวกับตัวลูกหนี้ (Company Condition) ตัวผู้บริหารหรือทีมงานบริหารมีความรู้ความสามารถ และความชำนาญพอที่จะคุมงานด้านต่าง ๆ ของกิจการไปได้ ด้วยดีมีระบบและนโยบายการบริหารงานที่ดีพอ

1.5 หลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้ (Collateral) หลักประกันหนี้เป็นสิ่งที่ธนาคารในประเทศมักจะพิจารณาในการให้สินเชื่อ เพราะทรัพย์สินที่ถูกค้ำเสนอมาเป็นหลักประกันนั้นจะทำให้ธนาคารอุ่นใจ ในกรณีที่มีการให้เงินเชื้อมาลูกหนี้นั้นล้มเหลว ธนาคารยังมีโอกาสที่จะได้รับชำระหนี้คืนจากการขายทรัพย์สินที่ถูกหนีนามเข้ามาหรือจำนองไว้ ความจริงแล้วธนาคารมิได้มีวัตถุประสงค์ในการที่จะยึดหลักประกันมาขายทอดตลาด แต่ธนาคารต้องการให้ได้รับเงินคืนและดอกเบี้ยคืนธนาคารเท่านั้น ดังนั้นถ้าธนาคารพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ขอกู้รายใดไม่สามารถชำระหนี้ได้แน่ ๆ ถึงแม้ว่าจะมีหลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้ที่ผู้ธนาคารก็อาจจะไม่ปล่อยเงินกู้ให้ก็ได้

1.6 ประเทศ (Country) หมายถึงประเทศผู้ซื้อสินค้าจากลูกค้าของธนาคารที่ธนาคารปล่อยเงินเชื่อให้ กว้างถึง ถ้าเป็นลูกค้าที่ทำธุรกิจส่งออก และมีผู้ซื้อจากประเทศซึ่งมีภาวะสงครามบ่อยครั้ง ธนาคารก็จะนำปัจจัยประเทศของผู้ซื้อมาพิจารณาด้วย

2. การประเมินอัตราเสี่ยงและวิธีการพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 4P's อันแรกได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ประวัติและเรื่องราวของผู้กู้ (People) ซึ่งเป็นสิ่งที่นำัญเพราะเห็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้กู้ในการชำระหนี้คืน

2.2. วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (Purpose) ธนาคารจำเป็นต้องทราบวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อตรวจสอบดูว่าจำนวนเงินที่ถูกค้ำขอผู้กู้มานั้นพอจะนำไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ได้ หรือไม่ และเมื่อผู้ไปแล้วต้องดูว่าได้นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร ถ้าใช้ผิดวัตถุประสงค์ อาจทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลเต็มที่ การเรียกเก็บหนี้อาจยุ่งยากในภายหลัง สิ่งที่น่าพิจารณาค่าหนึ่งถึง คือ วัตถุประสงค์ในการกู้เงินนั้นจะต้องนำเงินไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้น จึงจะทำให้ผู้กู้มีเงินมีรายได้อีกพอที่จะนำมาชำระหนี้ได้

2.3 ความสามารถในการหารายได้มาชำระหนี้ (Payment) ในการพิจารณาสินเชื่อ ผู้วิเคราะห์จะต้องทราบว่า โอกาสในการชำระหนี้คืนของผู้กู้มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ผู้กู้มีแผนการชำระหนี้ได้อย่างไร

2.4 หลักประกันความเสี่ยงของธนาคาร (Protection) ในการให้กู้ยืมนั้นธนาคารผู้ให้กู้ย่อมคาดว่าจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงความเสี่ยงภัยแล้งในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สภาพธุรกิจ และอุตสาหกรรม ดังนั้นผู้พิจารณาให้กู้ยืมจึงพิจารณาถึงหลักประกัน เพราะเป็นตัวช่วยให้ธนาคารลดอัตราเสี่ยง ไม่ต้องสูญเงินที่ให้ผู้กู้ยืมที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ อย่างไรก็ตามการพิจารณาความเสี่ยงแล้งในการชำระหนี้เป็นสิ่งสำคัญมากกว่า เพราะธนาคารต้องการได้เงินคืนมากกว่าทรัพย์สิน ที่เก็บประจำวัน ธนาคาร ไม่ประสงค์ให้มีการขายทรัพย์สินของผู้กู้มาชำระหนี้วันแต่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะการได้ทรัพย์สินส่วนนั้นย่อมทำให้ยุ่งยากในการจำหน่ายและอาจขาดทุนได้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขที่ได้จากรายการทางการเงิน การวิเคราะห์รายวงการเงินจะทำให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อได้ทราบถึงฐานะทางการเงินทั้งในอดีตและแนวโน้มในอนาคต เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการให้สินเชื่อ

จากการวิเคราะห์เครดิตจะเห็นว่า โครงการธนาคารประชาชนมีเงื่อนไขในการปล่อยสินเชื่อที่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์อื่นที่กล่าวมาข้างต้น คือให้บุคคลต่างโระกัน 2 คน แทนการนำหลักทรัพย์มาค้ำประกัน ประกอบกับธุรกิจที่ขอกู้ไม่มึงบการเงินที่จะนำม วิเคราะห์ ทำให้อัตราเสี่ยงของการกู้เงินจากโครงการ ธนาคารประชาชนมีสูงกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น แต่มีการกระจายความเสี่ยงมากกว่าเพราะผู้กู้มีหลากหลายอาชีพ และมีจำนวนมาก ประกอบกับยอดเงินในการปล่อยกู้ไม่มากนักประมาณ 6,000 - 15,000 บาท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการค้นคว้าเกี่ยวกับงานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ มีผู้ทำการวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน พอสังเขป ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ธรรวรณ รุ่งโรจน์วรัรักษ์ (2523 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ปัญหาหนี้เงินเชื่อเพื่อเกษตรกร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกรพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะชำระคืนหนี้เงินเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตเรียบร้อยแล้ว ส่วนจะชำระหนี้คืนทั้งหมดหรือ บางส่วนจะชำระมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับรายได้ในการทำฟาร์มที่เกษตรกร ได้รับในปีการเพาะปลูกนั้น ๆ เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้เงิน เลี้ยต่อฟาร์มแล้วจะเห็นได้ว่ามี แนวโน้มสูงขึ้นเมื่อขนาดของฟาร์มใหญ่ขึ้น

กลุ่มพัฒนาเงินเชื่อเพื่อการเกษตร (2523) ได้ศึกษาสาเหตุการไม่ชำระหนี้ของเกษตรกร พบว่า

1. เกษตรกร ใช้เงิน ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ แต่นำไปใช้ในการบริโภค หรือ ใช้จ่าย ในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต
2. เกิดความล้มเหลวในการผลิต เนื่องจากภัยธรรมชาติ และราคาผลผลิตตกต่ำ
3. การให้เงินกู้ปริมาณมากกว่ารายได้ เนื่องจากขาดข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับคุณสมบัติ ของผู้กู้

4. เกษตรกรบิดพริ้วไม่ชำระหนี้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากเกษตรกรเห็นว่า ธ.ก.ส.เป็น หน่วยงานของรัฐทงเดิมมีหน้าที่ช่วยเหลืออยู่แล้ว เกิดจากความบกพร่องในการทวงถามหนี้ เห็นว่า อัตราดอกเบี้ยต่ำจึงนำเงินไปชำระหนี้อื่น ๆ ก่อน หรือเกษตรกรจัดการเงินไม่เป็น มีการใช้จ่าย ฟุ่มเฟือย ซึ่งสอดคล้องกับ สุเนตรว บุญยาพิระภักดิ์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ ความสามารถในการชำระหนี้คืนของครัวเรือนชนบทในประเทศไทย โดยใช้ Multiple Linear Regression แยกศึกษา 2 แบบจำลอง คือ แบบจำลองการชำระหนี้ของสถาบันการเงิน และ แบบจำลองการชำระหนี้นอกสถาบันการเงิน โดยจำแนกตามจังหวัด พบว่าปริมาณสินทรัพย์ หมุนเวียนเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายความสามารถในการชำระหนี้ได้ดีที่สุด และแบบจำลองการ ชำระหนี้นอกสถาบัน พบว่าภาวะหนี้สินและอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายความสามารถ ในการชำระหนี้ได้ดีที่สุด

นอกจากนี้ นันทน์ พัวพงศกร (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาในรายงานการวิจัยเรื่องตลาด เงินสินเชื่อในระบบในชนบทไทย พบว่าในยี่สิบตลาดเงินเชื่อในระบบในชนบทที่มีความสำคัญมาก

ต่อมาเมื่อรัฐบาลดำเนินนโยบายในการเข้าแทรกแซงตลาดสินค้าเชื้อชนบท ทำให้ตลาดสินค้าออก ระบบลดความสำคัญลง คือ จากที่เคยครองส่วนแบ่งตลาดสินค้าเกษตร ในชนบทอยู่ร้อยละ 90 ของ ปริมาณสินค้าที่เกษตรกร ด้รับทั้งหมดในปี พ.ศ. 2530 ลดลงมาเหลือประมาณร้อยละ 40-50 ในปี พ.ศ. 2520-2530 ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงเป็นภาคที่ตลาดสินค้าออกระบบมีขนาดใหญ่ ที่สุด คือประมาณร้อยละ 55-60 ในขณะที่ภาคกลางและภาคเหนือตอนบนมีขนาดประมาณ 40-50 เท่านั้น สาเหตุเนื่องมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบปัญหาความยากจน และ ปริมาณ ผลผลิตอยู่ในระดับต่ำ จึงไม่เป็นที่สนใจของสถาบันการเงินในการที่จะปล่อยเงินกู้

การศึกษายังพบว่าฐานะของเกษตรกรเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแหล่งเงินกู้ โดยที่ เกษตรกรยากจนจะไม่สามารถกู้เงินจากแหล่งใดได้เลย ตลาดสินค้าเกษตรประกอบด้วยผู้ให้กู้ใน ระบบและผู้ให้กู้นอกระบบ สำหรับผู้ให้กู้ในระบบที่สำคัญคือ ธ.ก.ส. ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร ส่วนผู้ให้กู้นอกระบบที่สำคัญ คือ เกษตรกร พืชค้าพืชผล รมงลงม เจ้าของ เจ้าของร้านชำและเจ้าของ โรงสี ซึ่งจำนวนผู้ให้กู้ในตลาดสินค้าเกษตรนอกระบบมีไม่มากนัก การ เปลี่ยนแปลงผู้ให้กู้น้อยมากสาเหตุเนื่องจากผู้ให้กู้เองมักจะกีดกันมิให้ผู้กู้อื่น ๆ โดย กำหนดให้ผู้กู้ต้องนำเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดินมาให้ผู้ให้กู้เก็บรักษาไว้ หรือนำผลผลิตมา จำหน่ายให้ในราคาตลาด เพื่อป้องกันการติดต่อกับพ่อค้ารายอื่น ๆ ส่วนในด้านผู้กู้เองก็มีความคิดว่าการจะ ไปขอกู้รายอื่น ๆ จะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตรา ที่สูงกว่าที่ต้องเสียอยู่ จึงไม่คิดที่จะ เปลี่ยนแปลงผู้ให้กู้

พฤติกรรมในตลาดสินค้าออกนอกระบบที่สำคัญนอกจากจะเกี่ยวกับเรื่องความได้เปรียบ ในต้นทุนขายเศษผลของผู้ให้กู้และผู้ให้กู้อื่น ๆ ดังกล่าวแล้ว การใช้สัญญาผู้เป็นอีกพฤติกรรม หนึ่งไม่ควรดเนินการตกลงให้ผู้ยืมซึ่งจะระบุทั้งอัตราดอกเบี้ย วงเงินกู้ ระยะเวลาการกู้และวิธีการ ค้ำประกัน เป็นต้น การกู้ในระบบมักจะ โกง ไปถึงการซื้อจ่ายผลผลิตและปัจจัยการผลิตด้วย เช่น การกู้แบบนาตัดดอก การตกข้าวเขียว ซึ่งเป็นกรระขายความเสียหาย เสวแก่ปัญหาแรงงานขาดแคลน นอกจากนี้ยังประหยัดต้นทุนการดำเนินงานที่เกิดจากการแลกเปลี่ยน โดยพยายามทำธุรกิจควบกัน หลายอย่างในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดอัตราดอกเบี้ย พบว่าต้นทุนการดำเนินงาน และความเสียหายจากหนี้สูญเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด และในปี 2531 มรกต กันทะมา ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัย ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร กรณีลูกค้า ธ.ก.ส.สาขาพระนครศรีอยุธยา พบว่าปัจจัยที่มี ผลต่อการชำระคืน ได้แก่ รายได้สุทธิ และสัดส่วนระหว่างหนี้สินต่อทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็น ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่น .01 ส่วนปัจจัย เสริมเจตจำนงในการชำระคืนพิจารณาจากความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการได้รับการยกย่อง ในสังคมมีผลกระทบเพียงเล็กน้อยไม่สามารถอธิบายการชำระคืนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัย

ทั้งหมดเมื่อรวมกันสามารถพิจารณาการชำระคืนเงินกู้ได้ร้อยละ 41 และสาเหตุหลักที่เกษตรกรชำระคืนเงินกู้ เนื่องจากเกษตรกรต้องการกู้เงินจาก ธ.ก.ส.ต่อไป เพราะอัตราดอกเบี้ยของ ธ.ก.ส.ถูกกว่าการกู้เงินจากแหล่งอื่น และสาเหตุของการไม่ชำระคืนเงินกู้เพราะขั้นตอนการชำระคืนยุ่งยาก การขาดการรอราคา และการเกิดเหตุผิดปกติในตัวลูกค้า

กิ่งแก้ว อินทว้าง และวิรัชศักดิ์ อนันต์มงคล (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการพัฒนาชนบท พบข้อมูลที่สำคัญที่ผลักดันให้กลุ่มออมทรัพย์ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การมีผู้นำกลุ่มที่ได้รับการยอมรับและมีความสามารถ มีคณะกรรมการบริหารที่เลือกตั้งโดยสมาชิกที่มีทักษะสามารถ ราษฎรในท้องถิ่นมีความซื่อสัตย์และรายได้ดี มีความเข้าใจในระเบียบกลุ่ม และสภาพแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้านค่อนข้างดี นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการจากเจ้าหน้าที่ที่มีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางการเป็นอย่างดี ต่อมาในปี 2533 เทียนชัย รัตติกุล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการชำระคืนเงินสินเชื่อเพื่อโครงการเกษตรของเกษตรกรอำเภอทับปดและพื้นที่จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาจากประชากรที่มีปัญหาค้างชำระเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ พบว่าเกษตรกรมีความหนักใจในขณะนี้ส่วนหนึ่งมีความต้องการที่จะชำระหนี้ให้หมดโดยเร็ว สาเหตุที่ทำให้กิจการขาดทุน ได้แก่ ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำร้อยละ 45.13 จากภัยธรรมชาติร้อยละ 50.44 ส่วนการระบาดของโรคแมลงและศัตรูพืชเป็นวงวน้อยคือร้อยละ 4.43 ทำให้เกษตรกรร้อยละ 35 ลดขนาดของกิจการลง และร้อยละ 8.75 เลิกกิจการเกษตรในโครงการที่ได้รับเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน การศึกษาเกี่ยวกับการคาดหวังในการชำระคืนเงินสินเชื่อของเกษตรกร พบว่าไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินกู้ ขนาดของกิจการ ปริมาณหนี้สิน การกู้ยืมเงินหลายแห่ง การเต็มใจชำระหนี้ การทวงถามหนี้ มูลค่าหลักประกันเกินขีด หรือปัญหาการขาดทุน แต่ขึ้นอยู่กับการใช้เงินที่ได้รับจากการประกอบการเป็นสำคัญ

จากการศึกษาของอัมมาร เสถมวาทา และคณะ (2534 : บทคัดย่อ) เรื่องสินเชื่อในชนบทไทย ได้แบ่งตลาดสินเชื่อชนบทออกเป็น 2 ตลาด คือ ตลาดสินเชื่อในระบบ และตลาดสินเชื่อชนนอกระบบ แต่ตลาดทั้งสองมิได้เป็นอิสระต่อกันโดยสิ้นเชิง สำหรับตลาดสินเชื่อในระบบ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ส่วนตลาดสินเชื่อชนนอกระบบ ได้แก่ เกษตรกรที่มีฐานะดี ผู้มีรายได้ประจำที่อยู่ในชนบท พ่อค้าทั้งในและนอกหมู่บ้าน การขายสินค้าเงินผ่อน โครงสร้างของระบบสินเชื่อในระบบนั้นสามารถแยกออกได้ 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นพัฒนาการจากประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2459 รัฐบาลพยายามใช้สถาบันสหกรณ์เป็นเครื่องมือในการระบายสินเชื่อให้แก่เกษตรกร ซึ่งไม่ค่อยประสบความสำเร็จเนื่องจากขบวนการสหกรณ์ถูกครอบงำทางราชการเพื่อหวังผลทางการเมือง

ส่วนที่สองสี่ในนโยบายของรัฐบาล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ทำหนังสือ ขอร้องให้ธนาคารพาณิชย์แจ้งเงิน 3,500 ล้านบาท เพื่อเป็นต้นเชื้อการเกษตร ในปีต่อ ๆ มา อัตราส่วนดังกล่าว ได้เปลี่ยนแปลงจนเป็นร้อยละ 13 ของยอดเงินฝากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 เป็นต้นมา โครงสร้างของสินเชื่อในระบบนั้นส่วนใหญ่ผู้ให้กู้จะมีอาชีพอื่นเป็นหลัก และปล่อยเงินกู้ให้แก่ อาชีพจริง เช่น มีอาชีพเกษตรกร ท่อค้า หรือผู้มีรายได้ประจำ เช่น ครู เป็นต้น ผู้กู้ในชนบทจะกู้เงิน ส่วนใหญ่จากผู้ให้กู้ในหมู่บ้านของตนเอง การกำหนดอัตราดอกเบี้ยนั้น แหล่งเงินกู้ในระบบจะถูก ควบคุมโดยพาดานอัตราดอกเบี้ยที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ สำหรับแหล่งเงินกู้ในระบบจะมี ตัวแปรหลักอยู่สองตัว คือ วงเงินที่กู้กับระยะเวลาที่กู้ โดยทั่วไปถ้าวงเงินกู้ยืมต่ำ หรือระยะเวลา ยิ่งสั้น อัตราดอกเบี้ยจะยิ่งสูง

ต่อมากับปนาท เพ็ญสุภา (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การชำระคืนเงินเชื่อของเกษตรกรในจังหวัดพิจิตร ใช้ข้อมูลตัวอย่าง 63 ครัวเรือน โดยวิธีการ วิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์ และแบบสมการถดถอยเชิงซ้อนในรอบปี 2534 ของ ธ.ก.ส. ศึกษาจาก เกษตรกรชำระคืนได้บางส่วนจำนวน 44 ครัวเรือน และชำระคืนไม่ได้เลย 19 ครัวเรือน พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการฟาร์ม และปริมาณเงินกู้มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ ณ ความเชื่อมันสูง และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเงินกู้ค้างชำระ พบว่า รายได้จากการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการบริโภค และปริมาณเงินกู้มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินกู้ค้างชำระ

ในปี พ.ศ. 2538 ชรัสศักดิ์ นูติละ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระ คืนเงินกู้ของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ใน การศึกษาได้สัมภาษณ์ข้อมูลจากเกษตรกร 2 หมู่บ้าน จำนวน 60 ครัวเรือนของเกษตรกรชาวสวน กามฟ้า ในรายปีใหญ่ 2536-2537 พบว่าเกษตรกรมีปริมาณการขากกาแฟเฉลี่ย 2,834 กิโลกรัม มูลค่าที่ดินเฉลี่ย 428,917 บาท มูลค่าเครื่องมือทุนในสวนเฉลี่ย 18,993 บาท มูลค่าทรัพย์สินอื่น ๆ เฉลี่ย 33,927 บาท รายได้สุทธิเป็นตัวแทนเงินจากกาแฟ 48,987 บาท รายได้อื่น ๆ ในรายปี 14,488 บาท ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเฉลี่ย 45,628 บาท และหนี้สินอื่น ๆ เฉลี่ย 12,487 บาท ปัจจัยที่มีผลสนับสนุน การชำระคืน ได้แก่ มูลค่าเครื่องมือทุน รายได้สุทธิเป็นตัวแทนเงินจากกาแฟ และรายได้อื่น ๆ ในรายปี ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการชำระคืน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และพื้นที่ที่ถูกพายุภัย นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2542 วิเชียร วัชรพันธ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการชำระคืนเงินกู้ของ เกษตรกร ตำบลสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าเกษตรกรกู้เงินร้อยละ 77 บางรายเป็นลูกหนี้ หลายแห่ง โดยเป็นลูกหนี้ร้านค้าในหมู่บ้าน สหกรณ์การเกษตร ธ.ก.ส. และกลุ่มออมทรัพย์ คิดเป็น ร้อยละ 32.3 22.5 20.3 และ 24.9 ตามลำดับ การชำระคืนพบว่าชำระคืนได้ครบถ้วนจำนวน 148 ราย สัญญา จากทั้งหมด 172 รายสัญญา คิดเป็นร้อยละ 86.0 ของสัญญาทั้งหมด ส่วนที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส.

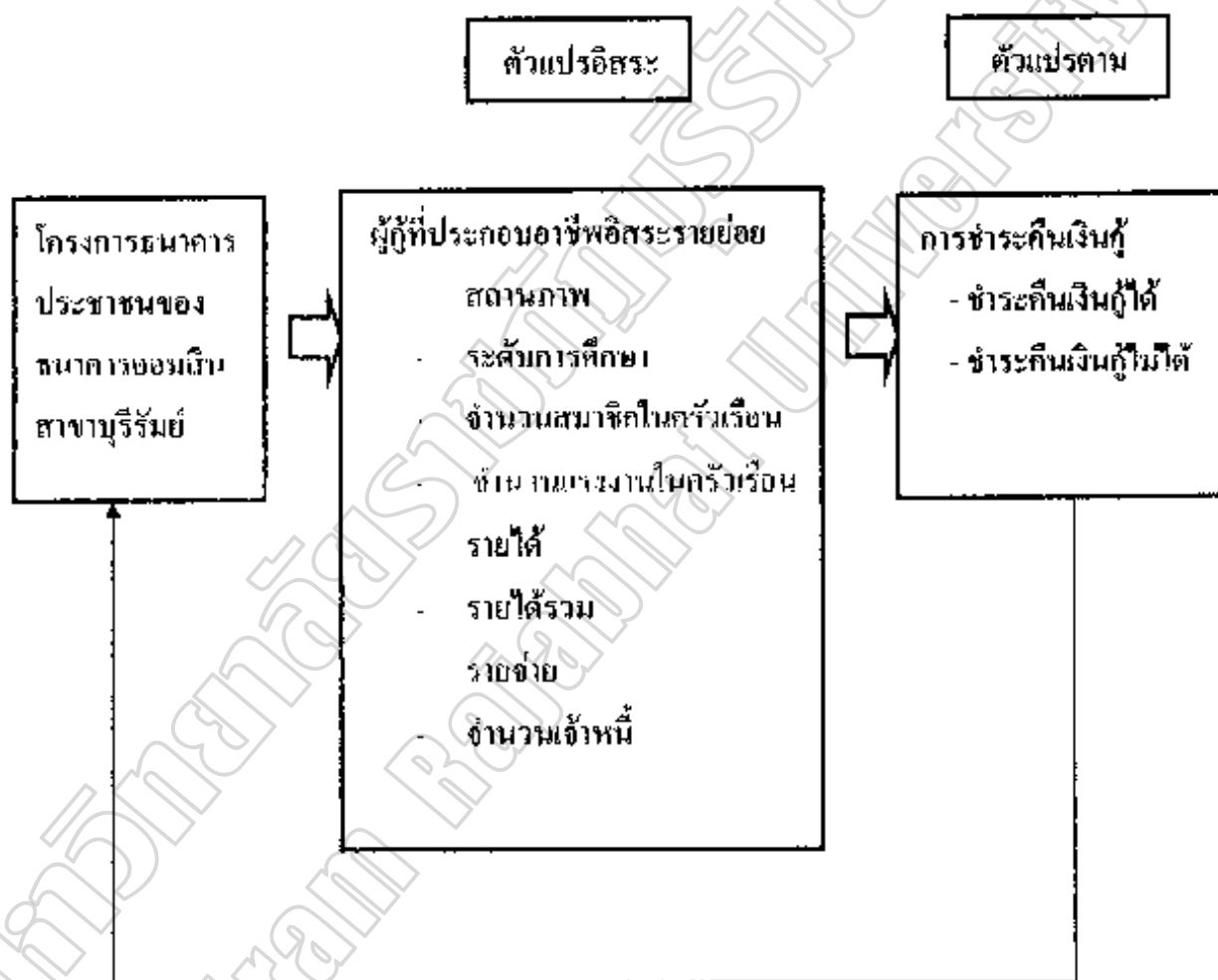
นัยสำคัญ ส่วนค่าใช้จ่ายในกรณีโรค และการติดตามดูแลการใช้เงินกู้ เป็นปัจจัยที่มีผลในทิศทางตรงข้ามกับการชำระคืน มีอิทธิพลขนาดฟาร์ม ระดับการศึกษา และทรัพย์สินทั้งหมด ไม่มีนัยสำคัญต่อการชำระคืนเงินกู้

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะพบว่าสาเหตุที่ถูกค้ำไม่ชำระคืนเงินกู้นั้นมากมาย แต่ควรศึกษาในครั้งนี เพื่อศึกษาว่าปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน โดยศึกษา ผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ว่าผู้ที่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้หรือ ไม่ได้ มีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

สรุปกรอบความคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการพัฒนาสาธารณ
 กรณีสีกษาผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อย ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด
 ในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 3 สรุปกรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีคำนวณการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ โดยศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ รายย่อยซึ่งกู้เงินจากธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ใน โครงการธนาคารประชาชน และมีหนี้อยู่กับธนาคารออมสินสำรวจในเดือนเมษายน พ.ศ. 2546 ซึ่งมีทั้งหมด 1,548 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือส่วนหนึ่งของประชากรผู้ประกอบอาชีพอิสระ รายย่อยที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน และประกอบกิจการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Taro Yamane (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 145-147) ที่ความเชื่อมั่น 95.5% ความคลาดเคลื่อน 4% จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 448 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามกลุ่มอาชีพแต่ละชั้นภูมิสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามสัดส่วน ดังนี้ กลุ่มช่างจำนวน 390 คน กลุ่มบริการจำนวน 36 คน และกลุ่มอื่นๆ จำนวน 22 คน รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการโปรดดูตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ค้าขาย	1,347	390
2. บริการ	124	36
3. อื่น ๆ	77	22
รวม	1,548	448

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแน่นอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง (Interview Schedule) แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Close-ended Questions) เติมนำ และคำถามแบบปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น (Open-ended Questions) โดยแบ่งเนื้อหาการสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ใจวิจัยพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ และสังคมของผู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้จากโครงการธนาคารประชาชน

ตอนที่ 3 ภาระหนี้เงินอื่น

ตอนที่ 4 ทัศนคติและเข้าใจเกี่ยวกับโครงการธนาคารประชาชน

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องและวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากเอกสาร บทความ ผลงานการวิจัย และแนวทฤษฎี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์

2.2 นำข้อมูลจากกรศึกษา มาจัดทำแบบสัมภาษณ์ ที่ประกอบด้วยคำถามเฉพาะ คำตอบที่ ต้องการเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.3 นำแบบสำรวจแบบสัมภาษณ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพความเป็นจริง เป็นการหา ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แบบ Face Validity

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการ ดำเนินงานดังนี้คือ การสัมภาษณ์แบบพหุกันโดยตรงระหว่างผู้ทำการสัมภาษณ์คือผู้วิจัย และผู้ให้ สัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนของธนาคาร ออมสิน สาขาบุรีรัมย์ โดยสำรวจในเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 เป็นข้อมูลเชิงปริมาณเป็นหลัก ตาม แบบสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ หลังจากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของแบบ สัมภาษณ์แต่ละรายแก้ไขจนได้ข้อมูลที่ต้องการก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์แต่ละฉบับ
2. คัดแยกแบบสัมภาษณ์ตามสถานภาพของผู้ตอบ
3. กรอกรหัสแบบสัมภาษณ์
4. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้มา ลงในกระดาษ ทำงนครบแบบสัมภาษณ์ทุกฉบับ
5. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Science / for Windows (SPSS/FW)

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานด้านสังคม และเศรษฐกิจของผู้ประกอบอาชีพอิสระ รายย่อย หลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินจากแหล่งอื่น ความเข้าใจในโครงการธนาคาร ประชาชน โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) หาตัวร้อยละ (Percentage)
2. การหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกใน ครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหน้าที่ ที่มีผลต่อการ

ชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน โดยใช้ค่าสถิติทดสอบ χ^2 เป็นการทดสอบความเป็นอิสระ (Test of Independence) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

ค่าร้อยละ (Percentage) คือ อัตราส่วนที่มีฐาน (หรือส่วน) เป็น 100

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์

สถิติที่ใช้ทดสอบคือ ไคกำลังสอง ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(n_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ n_{ij} แทน ความถี่แถวที่ i สดมภ์ที่ j

E_{ij} แทน ความถี่ที่คาดหวังแถวที่ i สดมภ์ที่ j

โดย E_{ij} หาได้จากสูตร ดังนี้

$$E_{ij} = \frac{r_i c_j}{n}$$

เมื่อ $r_i = \sum_{j=1}^c n_{ij}$ และ $c_j = \sum_{i=1}^r n_{ij}$

n แทน จำนวนความถี่หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษา ผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ปราบกฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะเสนอตามลำดับหัวข้อ ต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีดังนี้

x^2	แทน	ค่าโคค่ากำลังสอง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนลูกค้าที่ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่ให้สัมภาษณ์
%	แทน	เปอร์เซ็นต์ หรือร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งสาระออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์กับการชำระคืน
ตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยพื้นฐานด้านสังคม และเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้
ตอนที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้

ตอนที่ 4 ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินอื่น จำนวนเจ้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้

ตอนที่ 5 รายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจโครงการธนาคารประชาชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ I รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์กับการชำระคืนข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ และอายุของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
ชาย	106	23.7	98	92.5	8	7.5
หญิง	342	76.3	300	87.7	42	12.3
รวม	448	100.0	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 2 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามเพศคือ เพศชาย และเพศหญิงมีจำนวนต่างกันมาก โดยเป็นเพศชายจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 และเพศหญิงจำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 76.3 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับการชำระคืนเงินกู้ พบว่าเพศชายชำระคืนเงินกู้ได้มากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายชำระคืนได้ 98 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 ส่วนเพศหญิงชำระคืนเงินกู้ได้ 300 คน คิดเป็นร้อยละ 87.7 ตามลำดับ

ตาราง 3 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
20-29 ปี	140	31.2	122	87.1	18	12.9
30-39 ปี	182	40.6	167	91.8	15	8.2
40-49 ปี	93	20.8	80	86.0	13	14.0
50 ปีขึ้นไป	33	7.4	29	87.9	4	12.1
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 3 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปีจำนวน 182 คนคิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 20-29 ปีจำนวน 140 คนคิดเป็นร้อยละ 31.2 และกลุ่มที่น้อยที่สุด คือกลุ่มที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปจำนวน 33 คนคิดเป็นร้อยละ 7.4 เมื่อเทียบกับการชำระคืนเงินกู้ พบว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 167 คนคิดเป็นร้อยละ 91.8 และกลุ่มที่ชำระคืนได้น้อยที่สุด คือ อายุระหว่าง 40-49 ปีจำนวน 80 คนคิดเป็นร้อยละ 86.0

ตอนที่ 2 รายละเอียดค่าใช้จ่ายพื้นฐานด้านสังคม และเศรษฐกิจของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งถูกที่นำมาวิเคราะห์เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพด้านสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
ค้าขาย	390	87.1	345	88.5	45	11.5
บริการ	36	8.0	32	88.9	4	11.1
อื่นๆ	22	4.9	21	95.5	1	4.5
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 4 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายจำนวน 390 คนคิดเป็นร้อยละ 87.1 รองลงมาคืออาชีพบริการจำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 8.0 และอาชีพอื่นๆจำนวน 22 คนคิดเป็นร้อยละ 4.9 โดยอาชีพที่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดคือ อาชีพอื่นๆ ชำระคืนได้จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 95.5 รองลงมาคืออาชีพบริการจำนวน 32 คนคิดเป็นร้อยละ 88.9 และอาชีพค้าขายจำนวน 345 คนคิดเป็นร้อยละ 88.5 ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
ไม่เกินประถมศึกษา	134	29.9	115	85.8	19	14.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	102	22.8	92	90.2	10	9.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	124	27.7	114	91.9	10	8.1
ปกศ. ขึ้นไป	88	19.6	77	87.5	11	12.5
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 5 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาไม่เกินประถมศึกษาจำนวน 134 คนคิดเป็นร้อยละ 29.9 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจำนวน 124 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 102 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงขึ้นไปจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 22.8 และ 19.6 ตามลำดับ สำหรับการชำระคืนเงินกู้พบว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 91.9 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 92 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงขึ้นไปจำนวน 77 คน และ ไม่เกินประถมศึกษาจำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 90.2 87.5 และ 85.8 ตามลำดับ

ตาราง 6 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
โสด	120	26.8	107	89.2	13	10.8
สมรส	293	65.4	260	88.7	33	11.3
หย่าหรือเป็นหม้าย	35	7.8	31	88.6	4	11.4
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 6 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ส่วนใหญ่สมรสแล้วจำนวน 293 คนคิดเป็นร้อยละ 65.4 รองลงมาคือสถานภาพโสดจำนวน 120 คน และหย่าหรือเป็นหม้ายจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 และ 7.8 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับความสามารถชำระคืนเงินกู้ พบว่าสถานภาพโสดมีความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้สูงสุดจำนวน 107 คนคิดเป็นร้อยละ 89.2 รองลงมาคือสถานภาพสมรสจำนวน 260 คน และหย่าหรือเป็นหม้ายจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 และ 88.6 ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
1-3 คน	152	33.9	137	90.1	15	9.9
4-6 คน	256	57.1	229	89.5	27	10.5
7-10 คน	38	8.5	30	78.9	8	21.1
มากกว่า 10 คน	2	0.5	2	100	0	0.0
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 7 กลุ่มผู้ใช้สื่อบริการจำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คนจำนวน 256 คนร้อยละ 57.1 รองลงมาคือมีสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คนจำนวน 152 คน 7-10 คนจำนวน 38 คน และมากกว่า 10 คนจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 33.9 8.5 และ 0.4 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 10 คน สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ 100% รองลงมาคือ 1-3 คนชำระหนี้ได้ 137 คน 4-6 คนชำระหนี้ได้ 229 คนและ 7-10 คนชำระหนี้ได้ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 90.1 89.5 และ 78.9 ตามลำดับ

ตาราง 8 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน
ครัวเรือนที่ช่วยทำงาน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
1 คน	102	22.8	92	90.2	10	9.8
2-3 คน	255	56.9	224	87.8	31	12.2
4-5 คน	78	17.4	70	89.7	8	10.3
6 คนขึ้นไป	13	2.9	12	92.3	1	7.7
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 8 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงานส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน 2-3 คนจำนวน 255 คนคิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาคือมีสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน 1 คนจำนวน 102 คน 4-5 คนจำนวน 78 คน และ 5 คนขึ้นไปจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 17.4 และ 2.9 ตามลำดับ เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ กลุ่มที่มีสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน 5 คนขึ้นไปมีความสามารถมากที่สุดจำนวน 12 คนคิดเป็นร้อยละ 92.3 รองลงมาคือ 1 คนชำระคืนได้ 92 คน 4-5 คนชำระคืนได้ 70 คน และ 2-3 คนชำระคืนได้ 224 คนคิดเป็นร้อยละ 90.2 89.7 และ 87.8 ตามลำดับ

ตาราง 9 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ จำแนกตามที่พักอาศัย

ที่พักอาศัย	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
พักกับบิดา/มารดา	124	27.7	110	88.7	14	11.3
พักกับญาติ	25	5.6	22	88.0	3	12.0
พักกับเพื่อน	19	4.2	17	89.5	2	10.5
พักกับคนรู้จัก	7	1.6	6	85.7	1	14.3
สามี/ภรรยาของตนเอง	210	46.9	187	89.0	23	11.0
บ้านเช่า/หอพัก	63	14.0	56	88.9	7	11.2
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 9 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพที่พักอาศัย ส่วนใหญ่พักอาศัยกับสามีหรือภรรยาของตนเองจำนวน 210 คนคิดเป็นร้อยละ 46.9 รองลงมาคือพักอาศัยกับบิดา/มารดาจำนวน 124 คน พักอาศัยที่บ้านเช่าหรือหอพักจำนวน 63 คน พักอาศัยกับญาติจำนวน 25 คน พักอาศัยกับเพื่อนจำนวน 19 คน และพักอาศัยกับคนรู้จักหรือคนที่นับถือจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 14.0 5.6 4.2 และ 1.6 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยกับเพื่อนสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดจำนวน 17 คนคิดเป็นร้อยละ 89.5 รองลงมาคือพักอาศัยกับสามีหรือภรรยาของตนเองจำนวน 187 คนคิดเป็นร้อยละ 89.0 ส่วนกลุ่มที่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้น้อยที่สุดคือกลุ่มที่พักอาศัยกับคนรู้จักหรือคนที่นับถือจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 85.7

ตาราง 10 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และไม่สามรถชำระหนี้ระยะสั้นเงินกู้ได้จำแนกตามระยะเวลาในการประกอบอาชีพ

ระยะเวลาประเภท อาชีพ	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระ คืนได้	%	จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	%
น้อยกว่า 1 ปี	36	8.0	28	77.8	8	22.2
1-3 ปี	143	31.9	128	89.5	15	10.5
มากกว่า 3-5 ปี	72	16.1	67	93.1	5	6.9
มากกว่า 5 ปี	197	44.0	175	88.8	22	11.2
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 10 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ที่มีระยะเวลาในการประกอบอาชีพมากกว่า 5 ปีจำนวน 197 คนคิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมาคือ 1-3 ปีจำนวน 143 คน มากกว่า 3-5 ปีจำนวน 72 คน และน้อยกว่า 1 ปีจำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 31.9 16.1 และ 8.0 ตามลำดับ โดยกลุ่มที่มีระยะเวลาในการประกอบอาชีพมากกว่า 3-5 ปี สามารถชำระหนี้เงินกู้ ได้มากที่สุดจำนวน 67 คนคิดเป็นร้อยละ 93.1 รองลงมาคือ 1-3 ปีจำนวน 128 คน มากกว่า 5 ปีจำนวน 175 คนคิดเป็นร้อยละ 89.5 และ 88.8 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีระยะเวลาในการประกอบอาชีพน้อยกว่า 1 ปี สามารถชำระหนี้ได้น้อยที่สุดจำนวน 28 คนคิดเป็นร้อยละ 77.8

ตาราง 11 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และไม่ สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ จำแนกตามลักษณะการค้าที่ค้าอยู่

ลักษณะการค้าที่ทำ	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระ คืนได้	%	จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	%
แผงลอย	152	33.9	139	91.4	13	8.6
หาบเร่	30	6.7	28	93.3	2	6.7
มีร้าน/สถานที่ถาวร	266	59.4	231	86.8	35	13.2
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 11 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามลักษณะการค้าที่ค้าอยู่ ส่วนใหญ่มีร้านหรือสถานที่จำหน่ายถาวร จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 รองลงมาคือแผงลอย และหาบเร่ จำนวน 152 คน และ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 และ 6.7 ส่วนความสามารถชำระคืนเงินกู้ หาบเร่สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.3 รองลงมาคือ แผงลอย จำนวน 139 คน และมีร้านหรือสถานที่จำหน่ายถาวรจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 91.4 และ 86.8 ตามลำดับ

ตาราง 12 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามประเภทสินค้าที่จำหน่าย

สินค้าที่จำหน่าย	จำนวนทั้งหมด		จำนวนที่ชำระคืนได้		จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
อาหารเครื่องดื่ม	117	26.1	104	88.9	13	11.1
บริการโรค	1	0.2	1	100.0	0	0.0
เสื้อผ้า	119	26.6	107	89.9	12	10.1
การให้บริการ	102	22.8	91	89.2	11	10.8
สินค้าเบ็ดเตล็ด	109	24.3	95	87.2	14	12.8
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 12 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามประเภทสินค้าที่จำหน่ายส่วนใหญ่จำหน่ายเสื้อผ้าจำนวน 119 คนคิดเป็นร้อยละ 26.6 รองลงมาจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 117 คน สินค้าเบ็ดเตล็ดจำนวน 109 คน การให้บริการจำนวน 102 คน และ บริการโรคจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 26.1 24.3 22.8 และ 0.2 ตามลำดับ โดยกลุ่มที่จำหน่ายยา รักษาโรคชำระคืนเงินกู้ ได้มากที่สุดจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมา 3 สินค้าเสื้อผ้าจำหน่าย เสื้อผ้าจำนวน 107 คน การให้บริการจำนวน 91 คน และจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 104 คนคิดเป็นร้อยละ 89.9 89.2 และ 88.9 ตามลำดับ ส่วนจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดชำระคืนเงินกู้ได้ น้อยที่สุดจำนวน 95 คนคิดเป็นร้อยละ 87.2

ตาราง 13 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวนเงินลงทุน
ส่วนบุคคล

เงินลงทุนส่วนตัว(บาท)	จำนวน ทั้งหมด		จำนวนที่ชำระ คืนได้		จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	
		%		%		%
10,000-25,000	185	41.3	162	87.6	23	12.4
25,001-50,000	207	46.2	188	90.8	19	9.2
50,001-75,000	13	2.9	11	84.6	2	15.3
75,001-100,000	34	7.6	28	82.4	6	17.6
มากกว่า 100,000	9	2.0	9	100.0	0	0.0
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 13 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนเงินลงทุน
ส่วนตัว ส่วนใหญ่มีเงินลงทุนส่วนตัว 25,001-50,000 บาท จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2
รองลงมาคือมีเงินลงทุนส่วนตัว 10,000-25,000 บาทจำนวน 185 คน 75,001-100,000 บาทจำนวน
34 คน 50,001-75,000 บาทจำนวน 13 คน และมากกว่า 100,000 บาทจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ
41.3 7.6 2.9 และ 2.0 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับการชำระคืนกลุ่มที่ชำระได้ 100% คือ กลุ่มที่มีเงิน
ลงทุนส่วนตัวมากกว่า 100,000 บาท ส่วนกลุ่มที่มีเงินลงทุนส่วนตัว 25,001-50,000 บาท 10,000-
25,000 บาท 50,001-75,000 บาท และ 75,001-100,000 บาท สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ร้อยละ 90.8
87.6 84.6 และ 82.4 ตามลำดับ

ตาราง 14 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวนเงินกู้จาก
โครงการธนาคารประชาชน

เงินกู้ธนาคาร(บาท)	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระ คืนได้	%	จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	%
8,000	7	1.6	7	100.0	0	0.0
10,000	155	34.6	134	86.5	21	13.5
12,000	15	3.3	13	86.7	2	13.3
15,000	271	60.5	244	90	27	10
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 14 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนเงินกู้จาก
ธนาคารส่วนใหญ่กู้เงินจำนวน 15,000 บาทจำนวน 271 คนคิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาคือ 10,000
บาทจำนวน 155 คน 12,000 บาทจำนวน 15 คน และ 8,000 บาทจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6
3.3 และ 1.6 ตามลำดับ สำหรับการชำระคืนเงินกู้พบว่ากลุ่มที่กู้เงินจากธนาคารจำนวน 8,000 บาท
สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดจำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาคือกลุ่มที่กู้เงินจาก
ธนาคารจำนวน 15,000 บาทจำนวน 244 คน 12,000 บาทจำนวน 13 คน และ 10,000 บาทจำนวน
134 คน คิดเป็นร้อยละ 90.0 86.7 และ 86.5 ตามลำดับ

ตาราง 15 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวนเงินผ่อนชำระ
ต่อเดือน

จำนวนเงินผ่อนชำระ (บาท)	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระ คืนได้	%	จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	%
754	7	1.6	7	100.0	0	0.0
945	153	34.2	132	86.3	21	13.7
1,113	15	3.3	13	86.7	2	13.3
1,413	273	60.9	246	90.1	27	9.9
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 15 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผ่อนชำระต่อเดือน 1,413 บาทจำนวน 273 คนคิดเป็นร้อยละ 60.9 รองลงมาคือผ่อนชำระต่อเดือน 945 บาทจำนวน 153 คน 1,113 บาทจำนวน 15 คน และ 754 บาทจำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 34.2 3.3 และ 1.6 ตามลำดับ เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ กลุ่มที่มีจำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือน 754 บาท สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาคือ 1,413 บาทจำนวน 246 คน 1,113 บาทจำนวน 13 คน และ 945 บาทจำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 90.1 86.7 และ 86.3 ตามลำดับ

ตาราง 16 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน		จำนวนที่ชำระคืนได้		จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	
	ทั้งหมด	%		%		%
ไม่เกิน 10,000 บาท	108	24.1	94	87.0	14	13.0
10,001 – 15,000 บาท	127	28.3	118	92.9	9	7.1
15,001 – 20,000 บาท	114	25.5	97	85.1	17	14.9
20,001 บาทขึ้นไป	99	22.1	89	89.9	10	10.1
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 16 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001- 15,000 บาทจำนวน 127คนคิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาคือมีรายได้ต่อเดือน 15,001- 20,000 บาทจำนวน 114 คน ไม่เกิน 10,000 บาทจำนวน 108 คน และ 20,001 บาทขึ้นไปจำนวน 99 คนคิดเป็นร้อยละ 25.5 24.1 และ 22.1 ตามลำดับ เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 118 คนคิดเป็นร้อยละ 92.9 รองลงมาคือ 20,001 บาทขึ้นไปจำนวน 89 คน ไม่เกิน 10,000 บาทจำนวน 94 คน และ 15,001-20,000 บาทจำนวน 97 คนคิดเป็นร้อยละ 89.9 87.0 และ 85.1 ตามลำดับ

ตาราง 17 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามรายได้รวมต่อเดือน
(อาจสามีและภรรยา)

รายได้รวมต่อเดือน	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
ไม่เกิน 15,000 บาท	126	28.1	118	93.7	8	6.3
15,001 – 20,000 บาท	120	26.8	107	89.2	13	10.8
20,001 – 25,000 บาท	75	16.7	66	88.0	9	12.0
มากกว่า 25,000 บาท	127	28.4	107	84.3	20	15.7
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 17 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามรายได้รวมต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้รวมต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาทจำนวน 127 คนคิดเป็นร้อยละ 28.4 รองลงมาคือมีรายได้รวมต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาทจำนวน 126 คน 15,001- 20,000 บาทจำนวน 120 คน และ 20,001-25,000 บาทจำนวน 75 คนคิดเป็นร้อยละ 28.1 26.8 และ 16.7 ตามลำดับ เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้กลุ่มที่มีรายได้รวมต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 118 คนคิดเป็นร้อยละ 93.7 รองลงมาคือ 15,001-20,000 บาทจำนวน 107 คน 20,001-25,000 บาทจำนวน 66 คน และมากกว่า 25,000 บาทจำนวน 107 คนคิดเป็นร้อยละ 89.2 88.0 และ 84.3 ตามลำดับ

ตาราง 18 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระหนี้ ระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน

รายจ่ายต่อเดือน	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
ไม่เกิน 5,000 บาท	81	18.1	69	85.2	12	14.8
5,001 – 10,000 บาท	196	43.8	181	92.3	15	7.7
10,001 – 15,000 บาท	92	20.5	78	84.8	14	15.2
มากกว่า 15,000 บาท	79	17.6	70	88.6	9	11.4
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 18 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่อเดือน 5,001-10,000 บาทจำนวน 196 คนคิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาคือมีรายจ่ายต่อเดือน 10,001-15,000 บาทจำนวน 92 คน ไม่เกิน 5,000 บาทจำนวน 81 คน และมากกว่า 15,000 บาทจำนวน 79 คนคิดเป็นร้อยละ 20.5 18.1 และ 17.6 ตามลำดับ เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ กลุ่มที่มีรายจ่ายต่อเดือน 5,001-10,000 บาท สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 181 คนคิดเป็นร้อยละ 92.3 รองลงมาคือมากกว่า 15,000 บาทจำนวน 70 คน ไม่เกิน 5,000 บาทจำนวน 69 คน และ 10,001-15,000 บาทจำนวน 78 คนคิดเป็นร้อยละ 88.6 85.2 และ 84.8 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหน้าที่ ที่มีผลต่อการชำระค้ำเงินกู้

ตาราง 19 ค่าไคกำลังสอง แยกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหน้าที่ ที่มีผลต่อการชำระค้ำเงินกู้

ข้อความ	n	χ^2	P-Value
สถานภาพ	448	0.019	0.991
ระดับการศึกษา	448	2.779	0.427
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	448	4.355	0.226
จำนวนแรงงานในครัวเรือน	448	0.667	0.881
รายได้	448	4.210	0.240
รายได้รวม	448	5.704	0.127
รายจ่าย	448	5.054	0.168
จำนวนเจ้าหน้าที่	448	0.780	0.677

จากตารางที่ 19 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย และหนี้สินอื่น(จำนวนเจ้าหน้าที่) ที่มีผลต่อการชำระค้ำเงินกู้ พบว่าปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระค้ำเงินกู้ แต่มีรายได้รวม และรายจ่าย ที่มีค่าระดับนัยสำคัญ (P-Value) ที่น้อยกว่าค่าที่ระดับ 0.127 และ 0.168 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินอื่น
จำนวนเข้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้

ตาราง 20 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ จำแนกตามความเข้าใจหลักเกณฑ์
การชำระคืนเงินกู้

หลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
1. หักจากบัญชีเงินฝาก						
เข้าใจ	415	92.6	368	88.7	47	11.3
ไม่เข้าใจ	25	5.6	23	92.0	2	8.0
ไม่แน่ใจ	8	1.8	7	87.5	1	12.5
2. ต้องฝากเงินสม่ำเสมอ						
เข้าใจ	396	88.4	354	89.4	42	10.6
ไม่เข้าใจ	42	9.4	36	85.7	6	14.3
ไม่แน่ใจ	10	2.2	8	80.0	2	20.0
3. คิดดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อเดือน						
เข้าใจ	412	92.0	367	89.1	45	10.9
ไม่เข้าใจ	28	6.3	24	85.7	4	14.3
ไม่แน่ใจ	8	1.7	7	87.5	1	12.5
4. ชำระตามเงื่อนไข สามารถขอยุ้เพิ่มขึ้นได้						
เข้าใจ	418	93.3	371	88.8	47	11.2
ไม่เข้าใจ	19	4.2	17	89.5	2	10.5
ไม่แน่ใจ	11	2.5	10	90.9	1	9.1

ตาราง 20 (ต่อ)

หลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้	จำนวนทั้งหมด	จำนวนที่ชำระคืนได้		จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้		
		%	%	%	%	
5. ถ้าท่านไม่ชำระหนี้ ผู้ค้าประกันต้องชำระหนี้แทน						
เข้าใจ	426	95.1	378	88.7	48	11.3
ไม่เข้าใจ	19	4.2	17	89.5	2	10.5
ไม่แน่ใจ	3	0.7	3	100.0	0	0.0

จากตาราง 20 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเข้าใจหลักเกณฑ์ต่าง ๆ จำนวน 415 คน 396 คน 412 คน 418 คน และ 426 คน คิดเป็นร้อยละ 92.6 88.4 92.0 93.3 และ 95.1 ตามลำดับ รองลงมาคือ ไม่เข้าใจ และไม่แน่ใจ เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ กลุ่มที่เข้าใจหลักเกณฑ์ในเรื่องต้องฝากเงิน สม่ำเสมอ และคิดดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อเดือนส่วนใหญ่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ จำนวน 368 คน และ 354 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4 และ 89.1 ตามลำดับ กลุ่มที่ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ในเรื่องการหักเงินจากบัญชีเงินฝากเพื่อชำระเงินกู้สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92.0 และกลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนในเรื่องถ้าชำระตามเงื่อนไขสามารถขอู้เพิ่มขึ้นได้ และถ้าท่านไม่ชำระหนี้ผู้ค้าประกันต้องชำระหนี้แทน สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 371 คน และ 378 คน คิดเป็นร้อยละ 90.9 และ 100.0 ตามลำดับ

ตาราง 21 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระค่าน้ำเงินกู้ได้ จำแนกตามการทราบข้อมูล เกี่ยวกับการชำระค่าน้ำเงินของโครงการธนาคารประชาชน

ทราบข้อมูลการชำระ ค่าน้ำเงิน	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระ ค่าน้ำเงินได้	%	จำนวนที่ชำระ ค่าน้ำเงินไม่ได้	%
ทราบ	426	95.1	378	88.7	48	11.3
ไม่แน่ใจ	13	2.9	11	84.6	2	15.4
ไม่ทราบ	9	2.0	9	100.0	0	0.0
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 21 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามการทราบข้อมูลการชำระค่าน้ำเงินของโครงการธนาคารประชาชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อมูลจำนวน 426 คน คิดเป็นร้อยละ 95.1 รองลงมาคือไม่แน่ใจ และไม่ทราบจำนวน 13 คน และ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และ 2.0 ตามลำดับ เมื่อเทียบความสามารถชำระค่าน้ำเงินเงินกู้ได้ กลุ่มที่ไม่ทราบข้อมูลการชำระค่าน้ำเงินได้มากที่สุดร้อยละ 100.0 รองลงมาคือกลุ่มที่ทราบ และไม่แน่ใจจำนวน 378 คนและ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 และ 84.6 ตามลำดับ

ตาราง 22 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ

แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ	จำนวน	%
ธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์	260	20.7
เพื่อน/ญาติพี่น้อง	256	20.4
โทรทัศน์	222	17.7
ศูนย์บริการข้อมูลของธนาคารออมสิน	107	8.5
หนังสือพิมพ์	88	7.0
เข้ามาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสิน	73	5.8
วิทยุ	70	5.6
เอกสารแผ่นพับต่างๆ ของธนาคาร	56	4.4
วารสาร	45	3.6
โฆษณาบนเครื่อง ATM ของธนาคารออมสิน	44	3.5
ใบแจ้งจากธนาคารออมสิน	36	2.8
รวม	1,257	100.00

จากตาราง 22 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อมูลจากธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์จำนวน 260 คนคิดเป็นร้อยละ 20.7 รองลงมา 3 ลำดับ คือจากเพื่อนหรือญาติพี่น้องจำนวน 256 คน จากโทรทัศน์จำนวน 222 คน และจากศูนย์บริการข้อมูลธนาคารออมสินจำนวน 107 คนคิดเป็นร้อยละ 20.4 17.7 และ 8.5 ตามลำดับ

ตาราง 23 จำนวนลูกค้าที่เข้ามาสอบถามการนำเงินกู้จากโครงการธนาคารประชาชนไปใช้จ่าย

นำเงินกู้ไปใช้จ่ายเกี่ยวกับ	จำนวน	%
ซื้อสินค้าจำหน่าย	394	52.7
ปรับปรุงร้านค้า	216	28.9
นำไปชำระหนี้อื่น	79	10.6
เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	46	6.1
เล่นการพนัน	7	0.9
นำไปให้คนอื่นกู้ต่อ	6	0.8
รวม	748	100.00

จากตาราง 23 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 448 คน เมื่อจำแนกตามการนำเงินกู้จากโครงการไปใช้จ่าย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นำเงินไปซื้อสินค้าเพื่อจำหน่ายจำนวน 394 คนคิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมาคือนำไปปรับปรุงร้านค้าจำนวน 216 คน นำไปชำระหนี้อื่นจำนวน 79 คน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 46 คน นำไปเล่นการพนัน 7 คน และนำไปให้คนอื่นกู้ต่อจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 10.6 6.1 0.9 และ 0.8 ตามลำดับ

ตาราง 24 จำนวนลูกค้าที่เข้าแนกตามภาระหนี้สินในอดีตและปัจจุบัน

ภาระหนี้สิน	ภาระหนี้สินในอดีต		ภาระหนี้สินในปัจจุบัน	
	จำนวน	%	จำนวน	%
ธนาคารออมสิน	60	34.3	448	66.3
ธนาคาร ธกษ.	11	6.3	8	1.2
ธนาคารพาณิชย์	26	14.9	31	4.6
สหกรณ์การเกษตร	3	1.7	5	0.7
กลุ่มออมทรัพย์	0	0.0	3	0.4
กองทุนหมู่บ้าน	13	7.4	46	6.8
เงินกู้นอกระบบ	62	35.4	135	20.0
รวม	175	100.0	676	100.0

จากตาราง 24 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามภาระหนี้สินในอดีตและปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในอดีตจะกู้เงินนอกระบบจำนวน 62 คนคิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาคือธนาคารออมสินจำนวน 60 คน ธนาคารพาณิชย์จำนวน 26 คน และกองทุนหมู่บ้านจำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 34.3 14.9 และ 7.4 ตามลำดับ และเมื่อมีโครงการธนาคารประชาชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในปัจจุบันจะกู้เงินจากธนาคารออมสินจำนวน 448 คนคิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมา 3 ลำดับคือ เงินกู้นอกระบบจำนวน 135 คน กองทุนหมู่บ้านจำนวน 46 คน และธนาคารพาณิชย์จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 20.0 6.8 และ 4.6 ตามลำดับ

ตาราง 25 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามภาระหนี้เงิน
ในปัจจุบัน

ภาระหนี้เงินในปัจจุบัน	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	%
ธนาคารออมสิน	448	66.3	398	88.8	50	11.2
ธนาคาร ธกส.	8	1.2	7	87.5	1	12.5
ธนาคารพาณิชย์	31	4.6	29	93.5	2	6.5
สหกรณ์การเกษตร	5	0.7	5	100.0	0	0.0
กลุ่มออมทรัพย์	3	0.4	3	100.0	0	0.0
กองทุนหมู่บ้าน	46	6.8	41	89.1	5	10.9
เงินกู้นอกระบบ	135	20.0	117	86.7	18	13.3

จากตาราง 25 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามภาระหนี้เงินในปัจจุบัน
เกี่ยวกับการชำระคืน กลุ่มตัวอย่างที่กู้เงินและสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ 100.0% คือ กู้จากสหกรณ์
ออมทรัพย์จำนวน 5 คน และกลุ่มออมทรัพย์จำนวน 3 คน รองลงมาคือ ธนาคารพาณิชย์จำนวน
29 คน กองทุนหมู่บ้านจำนวน 41 คน ธนาคารออมสินจำนวน 398 คน ธนาคาร ธกส.จำนวน 7 คน
และเงินกู้นอกระบบจำนวน 117 คนคิดเป็นร้อยละ 93.5 89.1 88.8 87.5 และ 86.7 ตามลำดับ

ตาราง 26 จำนวนลูกจ้างที่สามารรถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวนเงิน
ผ่อนชำระรวมต่อเดือน

จำนวนเงินผ่อนชำระรวม ต่อเดือน(บาท)	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้		จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	
				%		%
754-1,500	279	62.3	249	89.2	30	10.8
1,501-2,000	41	9.1	37	90.2	4	9.8
2,001-3,000	50	11.2	41	82.0	9	18.0
3,001-5,000	38	8.5	35	92.1	3	7.9
5,001-9,000	26	5.8	24	92.3	2	7.7
9,001-25,000	14	3.1	12	85.7	2	14.3
รวม	448	100.0	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 26 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามจำนวนเงินผ่อนชำระรวมต่อเดือนเทียบกับการชำระคืน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือผ่อนชำระเงินกู้เดือนละ 754-1,500 บาท จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาคือ 2,001-3,000 บาท 1,501-2,000 บาท 3,001-5,000 บาท 5,001-9,000 บาท และ 9,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.2 8.5 5.8 และ 3.1 ตามลำดับ สำหรับการชำระคืนเงินกู้ กลุ่มที่ชำระคืนเดือนละ 5,001-9,000 บาท สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 รองลงมาคือ 3,001-5,000 บาท 1,501-2,000 บาท 754-1,500 บาท 9,001-25,000 บาท และ 2,001-3,000 คน คิดเป็นร้อยละ 92.1 90.2 89.2 85.7 และ 82.0ตามลำดับ

ตาราง 27 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้เพื่อนำไปชำระคืนเงินกู้

แหล่งที่มาของเงินเพื่อนำมาชำระคืนเงินกู้	จำนวน	%
รายได้จากการดำเนินกิจการ/อาชีพหลัก	413	65.0
รายได้จากการประกอบอาชีพเสริม	93	14.7
เงินออมของตนเอง	59	9.3
ถูกส่งเงินมาให้	31	4.9
รับจ้างทั่วไป	17	2.7
มาจากหลายแหล่ง	13	2.0
ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาส่ง	9	1.4
รวม	635	100.00

จากตาราง 27 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกแหล่งที่มาของรายได้ เพื่อนำมาชำระคืนเงินกู้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รายได้จากการดำเนินกิจการหรืออาชีพหลักจำนวน 413 คนคิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาคือรายได้จากการประกอบอาชีพเสริมจำนวน 93 คน จากเงินออมของตนเองจำนวน 59 คน ถูกส่งเงินมาให้จำนวน 31 คน จากการรับจ้างทั่วไปจำนวน 17 คน มาจากหลายแหล่งจำนวน 13 คน และยืมเงินจากคนอื่นมาส่งจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 14.7 9.3 4.9 2.7 2.0 และ 1.4 ตามลำดับ

ตาราง 28 จำนวนลูกหนี้ที่จำแนกตามเหตุผลที่ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาชำระหนี้

เหตุผลที่ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาชำระหนี้	จำนวน	%
ต้องการรักษาประสิทธิภาพชำระหนี้	293	47.0
ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ	163	26.1
มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน	128	20.5
การเร่งรัดหนี้จากแหล่งเงินทุน	18	2.9
จากภัยธรรมชาติ	10	1.6
รอเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้	9	1.4
ผู้ผู้อื่นมาทั้งหมดที่ไม่มีรายชื่อ	3	0.5
รวม	624	100.00

จากตาราง 28 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกเหตุผลที่ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาชำระหนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยืมเงินมาชำระหนี้เนื่องจากต้องการรักษาประสิทธิภาพชำระหนี้จำนวน 293 คนคิดเป็นร้อยละ 47.0 ของลงมาคือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำจำนวน 163 คน มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือนจำนวน 128 คน การเร่งรัดหนี้จากแหล่งเงินทุนจำนวน 18 คน จากภัยธรรมชาติจำนวน 10 คน รอเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้จำนวน 9 คน และผู้ผู้อื่นมาทั้งหมดที่ไม่มีรายชื่อจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 20.5 2.9 1.6 1.4 และ 0.5 ตามลำดับ

ตาราง 29 จำนวนลูกจ้างที่สามารถ และไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามการทราบเงื่อนไข
การผ่อนชำระของแหล่งเงินกู้อื่นๆ

ทราบเงื่อนไขการผ่อน ชำระของแหล่งเงินกู้อื่น	จำนวน ทั้งหมด	%	จำนวนที่ ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระ คืนไม่ได้	%
ทราบ	333	74.3	298	89.5	35	10.5
ไม่ทราบ	115	25.7	100	87.0	15	13.0
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 29 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามการทราบเงื่อนไขการ
ผ่อนชำระของแหล่งเงินกู้อื่นๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อมูลจำนวน 333 คนคิดเป็นร้อยละ
74.3 และไม่ทราบข้อมูลจำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 25.7 เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้
กลุ่มที่ทราบเงื่อนไขการชำระคืน สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 298 คนคิดเป็นร้อยละ 89.5
และกลุ่มที่ไม่ทราบการเงื่อนไขการชำระคืน สามารถชำระคืนได้จำนวน 100 คนคิดเป็นร้อยละ 87.0

ตาราง 30 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามเหตุผลที่ผู้ที่มีหนี้ค้างชำระ

เหตุผลที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้	จำนวน	%
ราคาสินค้าตกต่ำ	252	34.7
กิจการขาดทุน	221	30.4
มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน	94	12.9
ไม่มีแหล่งจำหน่ายสินค้า	79	10.9
ไม่ได้ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์	60	8.3
การคมนาคมไม่สะดวก	20	2.8
รวม	726	100.00

จากตาราง 30 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกเหตุผลที่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้เนื่องจากราคาสินค้าตกต่ำจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 รองลงมาคือกิจการขาดทุนจำนวน 221 คน มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือนจำนวน 94 คน ไม่มีแหล่งจำหน่ายสินค้าจำนวน 79 คน ไม่ได้ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์จำนวน 60 คน และการคมนาคมไม่สะดวกจำนวน 20 คนคิดเป็นร้อยละ 30.4 12.9 10.9 8.3 และ 2.8 ตามลำดับ

ตาราง 31 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามการปฏิบัติของพนักงานเมื่อผู้ถูกติดต่อกับธนาคารหรือ
เจ้าหน้าที่

การให้บริการเมื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่	จำนวน	%
สมทมนด้วยดี	337	48.0
ให้คำแนะนำดี	302	43.0
ไม่ยอมให้บริการ	46	6.6
ไม่คอยตรงต่อเวลา	15	2.1
เรียกเรื่องค่าตอบแทน	2	0.3
รวม	702	100.00

จากตาราง 31 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามการให้บริการเมื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการบริการโดยสมทมนด้วยดีจำนวน 337 คนคิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมาคือให้คำแนะนำดีจำนวน 302 คน ไม่ยอมให้บริการจำนวน 46 คน ไม่คอยตรงต่อเวลาจำนวน 15 คน และเรียกเรื่องค่าตอบแทนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 6.6 2.1 และ 0.3 ตามลำดับ

ตาราง 32 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวนเจ้าหนี้

จำนวนเจ้าหนี้	จำนวนทั้งหมด	%	จำนวนที่ชำระคืนได้	%	จำนวนที่ชำระคืนไม่ได้	%
1 ราย	260	58.0	229	88.1	31	11.9
2-3 ราย	167	37.3	151	90.4	16	9.6
เกิน 3 ราย	21	4.7	18	85.7	3	14.3
รวม	448	100	398	88.8	50	11.2

จากตาราง 32 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามภาระหนี้สิน(จำนวนเจ้าหนี้) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนเจ้าหนี้ 1 รายจำนวน 260 คนคิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมาคือมีจำนวนเจ้าหนี้ 2-3 รายจำนวน 167 คน และเกิน 3 รายจำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 37.3 และ 4.7 ตามลำดับ เมื่อเทียบความสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ กลุ่มที่มีจำนวนเจ้าหนี้ 2-3 ราย สามารถชำระคืนได้มากที่สุดจำนวน 151 คนคิดเป็นร้อยละ 90.4 รองลงมาคือ มีจำนวนเจ้าหนี้ 1 รายจำนวน 229 คน และเกิน 3 รายจำนวน 18 คนคิดเป็นร้อยละ 88.1 และ 85.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 รายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจโครงการธนาคารประชาชน

ตาราง 33 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามวัตถุประสงค์ที่ลูกค้าขอสินเชื่อจากโครงการธนาคารประชาชน

วัตถุประสงค์ที่ลูกค้าขอสินเชื่อ	จำนวน	%
ต้องการกู้เงินเพื่อใช้ในกิจการค้า	409	56.3
ต้องการกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพเสริม	134	18.5
ต้องการกู้เงินเพื่อไปใช้ระยะพื่นนเกษตร	68	9.4
ต้องการกู้เงินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	63	8.7
ต้องการกู้เงินเพราะต้องการประกันชีวิต	24	3.3
ต้องการกู้เงินเพราะสมัครตามเพื่อน	13	1.8
ต้องการกู้เงินเพราะพนักงานธนาคารออมสินชักชวน	9	1.2
ต้องการกู้เงินเพื่อให้คนอื่นกู้ยืมต่อ	6	0.8
รวม	726	100.00

จากตาราง 33 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ที่ลูกค้าขอสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กู้เงินเพื่อใช้ในกิจการค้าจำนวน 409 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพเสริมจำนวน 134 คน เพื่อไปใช้ระยะพื่นนเกษตรจำนวน 68 คน เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนจำนวน 63 คน ต้องการประกันชีวิตจำนวน 24 คน สมัครตามเพื่อนจำนวน 13 คน พนักงานธนาคารออมสินชักชวนจำนวน 9 คน และเพื่อให้คนอื่นกู้ยืมต่อจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 18.5 9.4 8.7 3.3 1.8 1.2 และ 0.8 ตามลำดับ

ตาราง 34 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามการทราบกำหนดการและเงื่อนไขการชำระหนี้คืนจากแหล่งใด

การทราบกำหนดการชำระหนี้จาก	จำนวน	%
พนักงานธนาคารขอสินเชื่อแจ้งให้ทราบ	240	53.6
ดูจากสัญญาเงินกู้และ สอบถามธนาคาร	122	27.2
ทราบเองว่าต้องชำระเมื่อไร จำนวนเท่าไร	59	13.2
ทราบจากเพื่อนร่วมกลุ่ม หรือคนค้าประกัน	27	6.0
รวม	448	100.00

จากตาราง 34 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างทราบกำหนดการชำระหนี้คืนจากแหล่งใด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบกำหนดการชำระหนี้คืนจากพนักงานธนาคารขอสินเชื่อแจ้งให้ทราบจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาคือดูจากสัญญาเงินกู้และสอบถามธนาคารจำนวน 122 คน ทราบเองว่าต้องชำระเมื่อไร จำนวนเท่าไรจำนวน 59 คน และทราบจากเพื่อนร่วมกลุ่มหรือคนค้าประกันจำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ 27.2 13.2 และ 6.0 ตามลำดับ

ตาราง 35 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามผู้เคยปรึกษากับพนักงานธนาคารเมื่อมีปัญหาหรือไม่

เคยปรึกษากับพนักงานธนาคารเมื่อมีปัญหาหรือไม่	จำนวน	%
เคย	67	15.0
ไม่เคย	381	85.0
รวม	448	100.00

จากตาราง 35 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างเคยปรึกษากับพนักงานธนาคารเมื่อมีปัญหาหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยปรึกษากับพนักงานธนาคารเมื่อมีปัญหาจำนวน 381 คนคิดเป็นร้อยละ 85.0 และกลุ่มตัวอย่างเคยปรึกษากับพนักงานธนาคารเมื่อมีปัญหาเพียงร้อยละ 15.0 เท่านั้น

ตาราง 36 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามการเลือกชำระเงินกู้ กรณีครบกำหนดชำระคืนพร้อมกัน

การเลือกชำระเงินกู้	จำนวน	%
ชำระธนาคารพร้อมเงินต้น	430	96.0
ชำระเพียงเงินต้น	18	4.0
รวม	448	100.00

จากตาราง 36 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามการเลือกชำระเงินกู้ กรณีครบกำหนดพร้อมกันกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกชำระธนาคารออมสินก่อนจำนวน 430 คน คิดเป็นร้อยละ 96.0 และเลือกชำระแหล่งอื่นก่อนมีเพียง 18 คนคิดเป็นร้อยละ 4.0 เท่านั้น

ตาราง 37 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามปัจจัยที่ทำให้ชำระหนี้ได้

ปัจจัยที่ทำให้ชำระหนี้คืนได้	จำนวน	%
กิจการมีกำไรมากพอที่จะชำระหนี้ได้	375	21.2
เพื่อรักษาเครดิต หวังกู้ครั้งต่อไปได้มากขึ้น	367	20.8
ลูกค้ามีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์	343	19.4
ลูกค้านำเงินไปใช้ดี หมดวัตถุประสงค์ที่ขอกู้	270	15.3
ยึดมั่น เคยทบทวนเช็ค	150	8.5
ลูกค้ามีการออมสม่ำเสมอ	140	7.9
จำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือนน้อย	121	6.9
รวม	1,766	100.00

จากตาราง 37 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามปัจจัยที่ทำให้ชำระหนี้คืนได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเนื่องจากกิจการมีกำไรมากพอที่จะชำระหนี้ได้จำนวน 375 คนคิดเป็นร้อยละ 21.2 รองลงมาเพื่อรักษาเครดิตหวังกู้ครั้งต่อไปได้มากขึ้นจำนวน 367 คน ลูกค้ามีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์จำนวน 343 คน ลูกค้านำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้จำนวน 270 คน อัตราดอกเบี้ยถูกจำนวน 150 คน ลูกค้ามีการออมสม่ำเสมอจำนวน 140 คน และจำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือนน้อยจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 19.4 15.3 8.5 7.9 และ 6.9 ตามลำดับ

ตาราง 38 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามปัจจัยที่ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้

ปัจจัยที่ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้	จำนวน	%
ลูกค้าไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์	418	23.7
การค้างขาดทุน ไม่มีรายได้	337	19.1
ลูกค้านำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือเล่นการพนัน	304	17.2
ลูกค้ามีภาระหลายด้าน	212	12.0
ลูกค้าไม่มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน	180	10.2
ลูกค้าไม่ได้ทำการค้าจริง	161	9.2
มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือน	152	8.6
รวม	1,764	100.00

จากตาราง 38 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 448 คน เมื่อจำแนกตามปัจจัยที่ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเนื่องจากลูกค้าไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์จำนวน 418 คนคิดเป็นร้อยละ 23.7 รองลงมาเกี่ยวกับการค้างขาดทุน ไม่มีรายได้จำนวน 337 คน ลูกค้านำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือเล่นการพนันจำนวน 304 คน ลูกค้ามีภาระหลายด้านจำนวน 212 คน ลูกค้าไม่มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจำนวน 180 คน ลูกค้าไม่ได้ทำการค้าจริงจำนวน 161 คน และมีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือนจำนวน 152 คนคิดเป็นร้อยละ 19.1 17.2 12.0 10.2 9.2 และ 8.6 ตามลำดับ

สำหรับระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้ทุกคนจะมีระยะเวลาชำระคืน 13 เดือน และการติดตามทวงหนี้จากเจ้าหน้าที่ทางเอกสาร กลุ่มตัวอย่างที่เคยถูกทวงหนี้ทางเอกสารจะมีน้อยมากเพียง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ส่วนการทวงหนี้ทางโทรศัพท์ กลุ่มตัวอย่างที่เคยถูกทวงหนี้ทางโทรศัพท์มีเพียง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และกลุ่มตัวอย่างที่ถูกทวงหนี้โดยพนักงานมีเพียง 41 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 เท่านั้น ซึ่งมีจำนวนค่อนข้างน้อยมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษา ผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินอื่น ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ คือ

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์
2. ทำให้ทราบสภาพการใช้เงินของผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจาก โครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์
3. สามารถใช้ผลการศึกษาเป็นแนวทางวางแผนปรับปรุงระบบ และรูปแบบการให้สินเชื่อแก่สมาชิก โครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. สามารถใช้ผลการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดนโยบายของธนาคารอื่นที่ต้องการขยายฐานการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้ารายย่อย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจากธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ในโครงการธนาคารประชาชน และมีหนี้อยู่กับธนาคารออมสินสำรวจในเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 จำนวน 1,584 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 4\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 448 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling ตามกลุ่มอาชีพแต่ละชั้นภูมิสุ่มตามสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแน่นอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือ ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา แล้วนำเครื่องมือที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยโดยวิธีสัมภาษณ์แบบพบกันโดยตรง ระหว่างผู้สัมภาษณ์คือผู้วิจัย กับผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนแห่งธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ โดยได้เริ่มภาคสนามด้วยตนเองจำนวน 448 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์แต่ละฉบับ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับเพศ และอายุของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลกับการชำระคืน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percent) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละเทียบกับการชำระคืน ได้ และชำระคืนไม่ได้

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานในด้านสังคมและเศรษฐกิจ ของกลุ่มตัวอย่าง เองที่มีผลต่อการชำระคืน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percent) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละเทียบกับการชำระคืนได้ และชำระคืนไม่ได้

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหน้าที่ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาความสัมพันธ์ว่ามีผลต่อการชำระคืนเงินกู้หรือไม่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติทดสอบ χ^2 เสนอข้อมูลเป็นตาราง

4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจในหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินอื่น จำนวนเจ้าหน้าที่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลต่อการชำระคืน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percent) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละเทียบกับการชำระคืนได้ และชำระคืนไม่ได้

4.5 ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้อาจเข้าใจ โครงการธนาคารประชาชน ปัจจัยที่ทำให้ชำระหนี้คืนได้ และชำระหนี้คืนไม่ได้ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตามเจ้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และจัดลำดับความสำคัญ แทนผลข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ โครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (เพศหญิงร้อยละ 76.3 เพศชายร้อยละ 23.7) และเมื่อเทียบการชำระคืนเงินกู้พบว่าเพศชายสามารถชำระคืนได้มากกว่าเพศหญิง (เพศชายชำระคืนได้ร้อยละ 92.5 เพศหญิงชำระคืนได้ร้อยละ 87.7) ด้านอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี (ร้อยละ 40.6) และเป็นกลุ่มที่สามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 91.8)

2. ผลการวิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจของผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีผู้ประกอบการค้าขายมากที่สุด (ร้อยละ 87.1) รองลงมาคือบริการ (ร้อยละ 8.0) และอื่น ๆ เช่น รับราชการ พนักงานบริษัท รับจ้างทั่วไป เป็นต้น (ร้อยละ 4.9) และกลุ่มที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด (ร้อยละ 95.5) สำหรับการศึกษาส่วนใหญ่ไม่เกินระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 29.9) ส่วนการชำระคืนในกลุ่มที่มี

การศึกษาไม่เก็บมัธยมศึกษาตอนปลายชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด (ร้อยละ 91.9) ด้านสถานภาพ พบว่าส่วนใหญ่ผู้สมรสแล้ว (ร้อยละ 65.4) ส่วนการชำระคืนเงินกู้สถานภาพโสด สามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 89.2) เมื่อแยกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่ามีสมาชิก 4-6 คนมากที่สุด (ร้อยละ 57.1) การชำระคืนกลุ่มตัวอย่างที่มีสมาชิกมากกว่า 10 คน สามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 100) รองลงมาคือ 1-3 คน (ร้อยละ 90.1) และเมื่อแยกตามสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน พบว่ามีจำนวน 2-3 คนมากที่สุด (ร้อยละ 56.9) การชำระคืนกลุ่มที่มีสมาชิกช่วยทำงาน 5 คนขึ้นไป สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด (ร้อยละ 92.3) ด้านการพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะพักอยู่บ้านของสามีหรือภรรยาของตนเอง (ร้อยละ 46.9) รองลงมาคือพักกับบิดามารดา (ร้อยละ 27.7) ส่วนการชำระคืนคนที่พักกับเพื่อน สามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 89.5) รองลงมาคือพักอยู่บ้านของสามีหรือภรรยาของตนเอง (ร้อยละ 89.0)

สำหรับระยะเวลาประกอบอาชีพส่วนใหญ่ผู้ประกอบการอาชีพมานานมากกว่า 5 ปี (ร้อยละ 44.0) รองลงมาคือ มากกว่า 1-3 ปี (ร้อยละ 31.9) และกลุ่มที่มีระยะเวลาประกอบอาชีพน้อยที่สุดคือน้อยกว่า 1 ปี (ร้อยละ 8.0) การชำระคืนเงินกู้กลุ่มที่ประกอบอาชีพมากกว่า 3-5 ปี สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด (ร้อยละ 93.1) และกลุ่มที่ประกอบอาชีพน้อยกว่า 1 ปี ชำระคืนได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 77.8) ด้านลักษณะการค้าที่ส่วนใหญ่จะมีร้านค้าหรือสถานที่จำหน่ายสินค้าถาวร (ร้อยละ 59.4) รองลงมาคือแผงลอย และหาบเร่ (ร้อยละ 33.9 และ 6.7 ตามลำดับ) การชำระคืนหาบเร่สามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 93.3) ส่วนที่มีร้านค้าหรือสถานที่จำหน่ายถาวรชำระคืนได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 86.8)

นอกจากนี้สินค้าที่กลุ่มผู้กู้เงินจำหน่ายมากที่สุดคือเสื้อผ้า (ร้อยละ 26.6) รองลงมาคืออาหารและเครื่องสำอาง สินค้าเบ็ดเตล็ด การให้บริการต่าง ๆ และยารักษาโรค (ร้อยละ 26.1 24.3 22.8 0.2 ตามลำดับ) ส่วนการชำระคืนลูกค้าที่จำหน่ายยารักษาโรคสามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 100.0) และจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดชำระคืนได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 87.2) เมื่อจำแนกตามเงินลงทุนส่วนตัว กลุ่มที่มีเงินลงทุน 25,001-50,000 บาท มีมากที่สุดร้อยละ 46.2 ส่วนการชำระคืนเงินลงทุนมากกว่า 100,000 บาท สามารถชำระคืนได้ร้อยละ 100.0 เมื่อแยกตามจำนวนเงินกู้จากธนาคาร กลุ่มตัวอย่างที่กู้เงินจากธนาคารจำนวน 15,000 บาทมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 60.5) ส่วนการชำระคืนเงินกู้ กลุ่มที่กู้เงินจำนวน 8,000 บาทสามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 100.0)

การจำแนกประชากรตามจำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือน พบว่ากลุ่มที่ผ่อนชำระเงินกู้โครงการธนาคารประชาชนจำนวน 1,413 บาทมีมากที่สุด (ร้อยละ 60.9) รองลงมาคือ 945 บาท (ร้อยละ 34.2) ส่วนการชำระคืนกลุ่มที่ชำระคืน 754 บาท สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ร้อยละ 100.0 รองลงมาคือ 1,413 บาท สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ร้อยละ 90.1 และเมื่อแยกตามรายได้ พบว่ารายได้

10,000 – 15,000 บาทมีมากที่สุด (ร้อยละ 28.3) และสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดด้วย (ร้อยละ 92.9) แต่เมื่อแยกตามรายได้รวม พบว่ารายได้รวมมากกว่า 25,000 บาทมีมากที่สุด (ร้อยละ 28.3) รองลงมาไม่เกิน 15,000 บาท (ร้อยละ 28.1) ส่วนการชำระคืนกลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาท สามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 93.7) นอกจากนี้เมื่อแยกตามรายจ่ายต่อเดือน พบว่ากลุ่มที่มีรายจ่ายต่อเดือน 5,001-10,000 บาทมีมากที่สุด (ร้อยละ 43.8) และสามารถชำระคืนได้มากที่สุดด้วย (ร้อยละ 92.3)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหน้าที่ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ พบว่าสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหน้าที่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนเงินกู้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. ผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับความเข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้ ภาระหนี้สินอื่น จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ พบว่าหลักเกณฑ์การชำระคืนในเรื่องการชำระหักเงินกู้ โดยหักจากบัญชีเงินฝาก ผู้กู้ต้องฝากเงินสม่ำเสมอ ธนาคารคิดดอกเบี้ยอัตรา 1%ต่อเดือน ถ้าชำระได้ตามเงื่อนไขจะสามารถขอกู้เงินเพิ่มขึ้นได้ และถ้าผู้กู้ไม่ชำระหนี้ ผู้ค้าประกันต้องชำระหนี้แทน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนคิดเป็นร้อยละ 92.6 88.4 92.0 93.3 และ 95.1 ตามลำดับ ส่วนการชำระคืนเงินกู้ พบว่ากลุ่มที่เข้าใจหลักเกณฑ์การชำระคืนในเรื่องผู้ต้องฝากเงินสม่ำเสมอ ธนาคารคิดดอกเบี้ยอัตรา 1%ต่อเดือน สามารถชำระคืนเงินกู้มากที่สุด (ร้อยละ 89.4 และ 89.1 ตามลำดับ) และกลุ่มที่ไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ในเรื่องการชำระคืนเงินกู้โดยการหักจากบัญชีเงินฝากสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด (ร้อยละ 92.0) ส่วนกลุ่มที่ไม่สนใจในหลักเกณฑ์เรื่องถ้าชำระเงินกู้ได้ตามเงื่อนไขจะสามารถขอกู้เพิ่มขึ้นได้ และถ้าผู้กู้ไม่ชำระหนี้ ผู้ค้าประกันต้องชำระหนี้แทน สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด (ร้อยละ 88.8 และ 88.7 ตามลำดับ) เมื่อแยกตามการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน ส่วนใหญ่จะทราบข้อมูล (ร้อยละ 95.1) แต่กลุ่มที่ไม่ทราบข้อมูลสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด (ร้อยละ 100.0) นอกจากนี้เมื่อแยกตามการทราบเงื่อนไขการผ่อนชำระของแหล่งเงินกู้อื่น ๆ พบว่าส่วนใหญ่จะทราบเงื่อนไขการผ่อนชำระ (ร้อยละ 74.3) และสามารถชำระคืนได้มากที่สุดด้วย (ร้อยละ 89.5) ด้านแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการธนาคารประชาชน ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะทราบข้อมูลจากธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์มากที่สุด (ร้อยละ 20.7) รองลงมา 2 ลำดับคือ ทราบจากเพื่อนหรือญาติพี่น้อง จากโทรทัศน์ (ร้อยละ 20.4 และ 17.7 ตามลำดับ)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาการนำเงินกู้ที่ได้รับไปใช้จ่าย 4 ลำดับแรก พบว่านำเงินกู้ไปใช้เพื่อซื้อสินค้าจำหน่าย นำไปไว้ปรับปรุงร้านค้า นำไปชำระหนี้เงินกู้อื่น และเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (ร้อยละ 52.7 28.9 10.6 และ 6.1 ตามลำดับ) ส่วนแหล่งเงินกู้ในอดีตและปัจจุบัน พบว่าในอดีตกลุ่มตัวอย่างจะกู้เงินนอกระบบมากที่สุด (ร้อยละ 35.4) รองลงมาคือธนาคารออมสิน และธนาคารพาณิชย์ (ร้อยละ 34.3 และ 14.9) ส่วนปัจจุบันเมื่อมีโครงการธนาคารประชาชนกลุ่มตัวอย่าง กู้เงินจากธนาคารออมสินมากที่สุด (ร้อยละ 66.3) รองลงมาคือเงินกู้ธนาคาร และกองทุนหมู่บ้าน (ร้อยละ 20.0 และ 6.8 ตามลำดับ) สำหรับการชำระคืนพบว่าผู้ที่กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มออมทรัพย์ สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ร้อยละ 100.0 รองลงมาคือธนาคารพาณิชย์ และกองทุนหมู่บ้าน (ร้อยละ 93.5 และ 89.1 ตามลำดับ) ส่วนการจ้างงานตามจำนวนเงินผ่อนชำระรายเดือน พบว่ากลุ่มที่ผ่อนชำระเดือนละ 754-1,500 บาทมีมากที่สุด (ร้อยละ 62.3) รองลงมาคือ 2,001-3,000 บาท (ร้อยละ 11.2) ส่วนความสามารถในการชำระคืนเงินกู้พบว่า กลุ่มที่ผ่อนชำระเดือนละ 5,001-9,000 บาท สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 92.3

สำหรับแหล่งที่มาของรายได้เพื่อนำมาชำระคืนเงินกู้ 4 ลำดับแรกคือ รายได้จากการดำเนินกิจการ(อาชีพหลัก) รายได้จากการประกอบอาชีพเสริม จากเงินที่เก็บออมของตนเอง และถูกส่งเงินมาให้ (ร้อยละ 65.0 14.6 9.3 และ 4.9 ตามลำดับ) และกรณีที่ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ เหตุผลที่กั้นเงินคนอื่นมาแบ่ง 4 อันดับแรกคือ เพราะต้องการรักษาประวัติการชำระหนี้ เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ มีค่าใช้จ่ายถูกเงินในครัวเรือน และมีการรณรงค์จากเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 47.0 26.1 20.5 และ 2.9 ตามลำดับ) และเมื่อจ้างงานตามการทราบนี้นไขการผ่อนชำระของแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบเงื่อนไขการผ่อนชำระของแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 74.3 และกลุ่มที่ทราบเงื่อนไขการผ่อนชำระของแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 89.5

สำหรับเหตุผลที่ผู้กู้เงินไปแล้วไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ 4 อันดับแรกคือ เนื่องจากราคาเงินค่าดอกเบี้ย กิจการค้าขาดทุน มีค่าใช้จ่ายถูกเงินในครัวเรือน และไม่มีแหล่งจำหน่ายสินค้า (ร้อยละ 34.7 30.4 12.9 และ 10.9 ตามลำดับ) ส่วนการบริการที่ได้รับจากธนาคารเมื่อไปติดต่อ 3 ลำดับแรกคือ สนทนาด้วยดี ให้คำแนะนำดี และไม่ขอให้บริการ (ร้อยละ 48.0 43.0 และ 6.6 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาจำนวนเจ้าหน้าที่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเจ้าหน้าที่ 1 ราย มีมากที่สุด (ร้อยละ 58.0) ส่วนการชำระคืนกลุ่มที่มีเจ้าหน้าที่ 2-3 รายสามารถชำระคืนได้มากที่สุด (ร้อยละ 90.4)

5. สำหรับเหตุผลที่ผู้กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน 4 อันดับแรกคือ กู้เพื่อใช้ในกิจการค้า เพื่อนำไปประกอบอาชีพเสริม เพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบ และเพื่อนำไปใช้จ่ายในครัวเรือน (ร้อยละ 56.3 18.5 9.4 และ 8.7 ตามลำดับ) สำหรับกำหนดการชำระหนี้ ส่วนใหญ่ผู้

จะทราบโดยพนักงานธนาคารยอมสินแรงให้ทราบ (ร้อยละ 53.6) เมื่อพิจารณาถึงการขอคำปรึกษาจากธนาคารออมสิน เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เช่นการชำระคืน ส่วนใหญ่ไม่เคยขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 85.0) และเมื่อศึกษาถึงการเลือกชำระเงินกู้ระหว่างธนาคารออมสิน และแห่งอื่น ๆ กรณีที่ต้องชำระพร้อมกัน ส่วนใหญ่จะชำระธนาคารออมสินก่อน(ร้อยละ 96.0) เนื่องจากลูกค้าต้องการรักษาประวัติการชำระคืน เพื่อจะได้ขอกู้ครั้งต่อไปในจำนวนเงินที่มากขึ้น ส่วนแหล่งอื่น ๆ จะเป็นเงินกู้นอกระบบ ซึ่งลูกค้าสามารถเจรจาขอคัดค้านได้

6. การวิเคราะห์จากข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนได้และไม่ได้ ในส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนได้ 4 ลำดับแรกคือ กิจการมีผลกำไรมากพอที่จะชำระหนี้ เพื่ยรักษาเครดิตของผู้กู้เพื่อขอกู้ครั้งต่อไปได้มากขึ้น ลูกค้ามีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และลูกค้านำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ (ร้อยละ 21.2 , 20.8 , 19.4 และ 15.3 ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนไม่ได้ 4 ลำดับแรกคือ ลูกค้าขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์ กิจการค้าที่ทำขาดทุน ลูกค้านำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และลูกค้ามีการค่าใช้จ่ายหลายด้าน (ร้อยละ 23.7 , 19.1 , 17.2 และ 12.0 ตามลำดับ)

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน กรณีศึกษาผู้ประกอบอาชีพอิสระ พก้อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืน และมีประเด็นค้นพบที่จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงระบบ และรูปแบบการให้สินเชื่อ ปรึกษาได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์กับการชำระคืน คือ เพศชายสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศชายมีการวางแผนล่วงหน้าได้ดีกว่า จึงพยายามผ่อนชำระคืนเงินกู้เพื่อรักษาเครดิตของตน และหวังจะได้กู้เงินในครั้งต่อไปได้มากขึ้น นอกจากนี้ในสังคมไทยยังยอมรับให้เพศชายเป็นหัวหน้าครอบครัว ดังนั้นเพศชายจึงต้องมีความรับผิดชอบสูง เพื่อสร้างครอบครัวของตนเองให้มั่นคง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2530 : บทคัดย่อ) ว่าผู้หญิงไทยเป็นผู้รับผิดชอบและความคุมทางเศรษฐกิจมาก นอกจากนี้ยังขัดแย้งกับแนวความคิดที่ว่าสมาชิกของธนาคารประชาชนควรเป็นผู้หญิงหรือแม่บ้านมากกว่าผู้ชาย เพราะผู้หญิงไม่ว่าจะรวยหรือจน ส่วนใหญ่จะมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสูงกว่าเพศชาย ("ธนาคารประชาชนและกองทุนหมู่บ้าน" 2544 : 12) สำหรับปัจจัยด้านอายุ ส่วนใหญ่ผู้กู้ที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ดีกว่าช่วงอายุอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าช่วงอายุ 30-39 ปี เป็นช่วงที่กำลังสร้างฐานะ สร้างความมั่นคงให้ครอบครัว มีความรับผิดชอบ จึงต้องรักษา

เครดิตของตนเอง เพื่อจะได้ขอสินเชื่อจากธนาคารอื่น ๆ ได้ดีถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติที่ธนาคารนำมาประเมินความเสี่ยง เพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าจะให้เงินเชื่อหรือไม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของยมนา ดันประวัติ (2544 : 59) ที่ว่ากลุ่มที่ไม่นำเงินมาชำระหนี้ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-25 ปี

2. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสังคมและเศรษฐกิจ พบว่าปัจจัยด้านอาชีพส่วนใหญ่กลุ่มที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ รับราชการ พนักงานบริษัท ลูกจ้างทั่วไป สามารถชำระเงินกู้ได้มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มนี้มีรายได้จากงานประจำอยู่แล้ว การกู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนเพื่อนำไปประกอบอาชีพเสริม ทำให้มีรายได้หลายทางและค่อนข้างแน่นอน ประกอบกับกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ได้รับการยอมรับจากคนในสังคม จึงต้องรักษาประวัติทางด้านการทำงานและการเงินของตน เพื่อให้เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับต่อไป ดังนั้นเมื่อมีรายได้เหลือ ผู้กู้ก็จะนำมาชำระคืนเงินกู้ก่อน ทำให้สามารถชำระคืนได้ตามเงื่อนไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาฮารี ม็อค (1990 : บทคัดย่อ) ว่าเกษตรกรที่มีรายได้เสริมด้านอื่น มีผลต่อความสามารถในการชำระคืนเงินกู้อย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับระดับการศึกษาของกลุ่มที่มีการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถชำระคืนได้มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มนี้มีการศึกษาเพียงพอต่อการทำธุรกิจขนาดเล็ก และสามารถนำความรู้ไปพัฒนากิจกรรมของตนเองได้ ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับชาฮารี ม็อค (1990 : บทคัดย่อ) ว่าระดับการศึกษาไม่มีนัยสำคัญต่อกระบวนการชำระคืนเงินกู้ สำหรับด้านสถานภาพ พบว่าสถานภาพโสดสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าคนโสดส่วนใหญ่จะมีภาระที่ต้องรับผิดชอบน้อยกว่าคนที่สมรสแล้ว ทำให้มีรายได้เหลือจากการทำการค้าเพียงพอที่จะชำระคืนหนี้ได้ นอกจากนี้คนโสดมักจะมีเวลาในการศึกษาหาความรู้ในการพัฒนากิจการของตนเองมากกว่าสถานภาพอื่น ๆ ทำให้กิจการประสบความสำเร็จ และสามารถสร้างรายได้มากขึ้น นอกจากนี้เมื่อแยกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่าผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 10 คนสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือนมาก ก็จะมีคนช่วยทำงานหารายได้มากด้วย ทำให้มีรายได้จากหลายทาง ถึงแม้ว่าจะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากก็ตาม ซึ่งขัดแย้งกับกัมปนาท เจริญสุภา (2536 : บทคัดย่อ) ว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคมีอิทธิพลต่อการริมาณเงินกู้ค้างชำระ และธีระศักดิ์ มุสิกะ (2538 : บทคัดย่อ) ว่าปัจจัยที่สัมพันธ์อุปสรรคในการชำระคืนได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน นอกจากนี้เมื่อแยกตามสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน พบว่ากลุ่มที่มีสมาชิกช่วยทำงาน 5 คนขึ้นไป สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด เพราะเมื่อมีคนช่วยทำงานมาก ทำให้มีรายได้มากด้วย โดยได้จากการทำงานหนัก เกินทาง เป็นการช่วยแบ่งเบาราค่าใช้จ่าย ทำให้มีรายได้สุทธิมากขึ้น

สำหรับปัจจัยด้านการพักอาศัยของผู้กู้ ไม่มีความแตกต่างกันและไม่มีผลต่อการชำระคืน อาจเป็นเพราะผู้กู้คาดหวังที่จะกู้ต่อไปในอนาคตเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อมรา ต้นประวัติ (2544 : บทคัดย่อ) ที่ว่าผู้กู้ที่ชำระคืนจะต้องมีจิตสำนึกในการชำระคืนเงินกู้ โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา นกขจากนี้ยังสอดคล้องกับ มรกต กันทะมา (2531 : บทคัดย่อ) ว่าปัจจัยเสริม เจตจำนงในการชำระคืนพิจารณาจากความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ส่วนการได้รับการยกย่องจากสังคม มีผลกระทบเพียงเล็กน้อยไม่สามารถเอธิบายการชำระคืนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับผู้กู้ที่มีระยะเวลาในการประกอบอาชีพมากกว่า 3-5 ปี สามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจการมีความมั่นคงขึ้น มีรายได้ที่แน่นอนและมากขึ้น กิจการเป็นที่รู้จักของลูกค้า ประกอบกับผู้กู้มีประสบการณ์ในธุรกิจมากขึ้น และยังเป็นช่วงที่ผู้กู้จะดูแลกิจการด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ ด้านลักษณะการค้าที่ผู้ประกอบการจะชำระคืนได้มากที่สุด อาจเป็นเพราะกลุ่มหาบเร่สามารถเข้าถึงลูกค้าได้มากกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากมีความคล่องตัวมากที่สุด เป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อยและขาดหลักทรัพย์ในการค้ำประกันหนี้ ทำให้ไม่สามารถขอกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ ได้ จึงต้องมีความรับผิดชอบต่อการชำระคืนมากกว่ากลุ่มอื่น นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มที่มีความอดทนสูง เนื่องจากมีภาระที่จะต้องหารายได้ให้พอเพียงกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว ดังนั้นจำเป็นต้องสร้างเครดิตของตนเองจะได้กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชนต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการของธงชัย ต้นดวงษ์ (2536 : 7-9) เกี่ยวกับตลาดซึ่งผู้ขายต้องรู้ว่าลูกค้าต้องการบริ โภคอะไร และต้องตอบสนองให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องเสถียรถึงลูกค้าให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้เปรียบคู่แข่งรายอื่น และยังสอดคล้องกับการประเมินความถี่ของชนบทในการให้สินเชื่อที่มีหลักเกณฑ์ว่าผู้กู้จะต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้ เช่น ที่ดิน ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เงินฝาก พันธบัตร เป็นต้น เพื่อให้ธนาคารอุ่นใจในกรณีที่ลูกค้าไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ ซึ่งสอดคล้อง กับนิพนธ์ พัวพงศกร (2530 : บทคัดย่อ) ที่ว่าฐานะของเกษตรกรเป็นปัจจัยในการกำหนดแหล่งเงินกู้ โดยที่เกษตรกรที่ยากจนจะไม่สามารถกู้เงินจากแหล่งใดได้เลย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มรกต กันทะมา (2531 : บทคัดย่อ) อมรา ต้นประวัติ (2544 : บทคัดย่อ) และมาวีสา ช่อกระดิน (2544 : 3) ที่ว่าโครงการต่าง ๆ จะสำเร็จได้หากลูกหนี้สามารถชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งต้องคำนึงถึงความซื่อสัตย์ของผู้กู้ การมีจิตสำนึก และความรับผิดชอบ

สำหรับเงินทุนส่วนบุคคลนั้น ถ้ากิจการที่ผู้ประกอบกิจการมีการลงทุนด้วยเงินทุนของตนเองมากมักจะชำระคืนได้มากกว่า อาจเป็นเพราะเงินที่ขอกู้จะมีจำนวนน้อยกว่าเงินที่ลงทุนและจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระคืนในแต่ละเดือนก็จะน้อยด้วย ทำให้ผู้กู้สามารถประกอบกิจการและมีผลกำไรมากพอที่จะส่งคืนเงินกู้ได้ตามใจตนใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของศิริวรรณ และคนอื่น ๆ (2542 :

322-324) ที่ว่าแหล่งเงินทุนมีความจำเป็นในการดำเนินการมีทั้งเงินทุนส่วนตัว และเงินทุนที่เกิดจากการก่อหนี้ ต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสม จึงจะทำให้กิจการประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้จำนวนเงินที่กู้จากโครงการธนาคารประชาชน ผู้ที่กู้เงินจากโครงการน้อย จะสามารถชำระหนี้คืนเงินกู้ได้มาก อาจเป็นเพราะว่าเงินที่ต้องชำระคืนในแต่ละเดือนจะน้อยตามไปด้วย และเนื่องจากผู้กู้กลุ่มนี้มีฐานะทางด้านการเงินไม่มั่นคง ไม่มีงบประมาณเงินจึงไม่สามารถไปกู้เงินจากแหล่งอื่นได้ เพราะไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ดังนั้นจึงต้องรักษาเครดิตของตนเองเพื่อหวังที่จะกู้เงินในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธนาคารประชาชน ที่ธนาคารจะให้กู้เงินเพื่อประกอบอาชีพ เพื่อชำระคืนเงินกู้นอกระบบที่กู้มาเพื่อประกอบอาชีพ หรือเพื่อความจำเป็นในการดำรงชีวิต ความวงเงินที่จำเป็นคือจริง และอยู่ในวิสัยที่ผู้กู้สามารถชำระคืนได้ เพื่อผู้กู้จะได้ชำระคืนเงินกู้ได้

สำหรับกรณีผ่อนชำระคืนเงินกู้ ผู้ที่มีจำนวนผ่อนชำระคืนน้อยก็จะสามารถชำระคืนได้มาก อาจเป็นเพราะรายได้ที่ทำได้ เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว ก็ยังเหลือพอที่จะชำระหนี้ได้ นอกจากนี้เมื่อแยกตามรายได้ พบว่ากลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาทสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มากที่สุด ส่วนรายได้รวมกลุ่มที่มีรายได้รวมมากกว่า 25,000 บาทสามารถชำระเงินกู้ได้มากที่สุด อาจเป็นเพราะเมื่อมีรายได้มากและเพียงพอชำระหนี้ ผู้กู้ก็จะพยายามชำระหนี้ตามเงื่อนไข เพื่อหวังที่จะกู้เงินในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับมรกต กันทะมา (2531 : บทคัดย่อ) ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร ได้แก่ รายได้สุทธิ และสัดส่วนระหว่างหนี้สินต่อทรัพย์สิน เป็นความสามารถในการชำระคืนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่น .01 และเมื่อแยกตามรายจ่ายต่อเดือน พบว่ากลุ่มที่มีรายจ่าย 5,001-10,000 บาท สามารถชำระคืนได้มากที่สุด อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มนี้มีจำนวนค่อนข้างมาก และไม่ว่าผู้กู้จะมีรายได้หรือรายจ่ายเท่าไรก็ตาม ผู้กู้ส่วนใหญ่ก็ต้องพยายามชำระหนี้คืนให้ได้ เนื่องจากเงื่อนไขของการกู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน ถ้าหากผู้กู้สามารถชำระเงินกู้ได้ตามเงื่อนไข จะสามารถกู้เงินจากธนาคารในครั้งต่อไปได้ในวงเงินมากขึ้นจาก 15,000 บาท เป็น 30,000-50,000 บาท ดังนั้นแม้ว่าผู้กู้จะมีรายได้ไม่พอต่อการชำระหนี้ ผู้กู้ก็จะพยายามหาเงินมาชำระหนี้ให้ได้ โดยการยืมจากญาติพี่น้อง หรือกู้เงินนอกระบบมาชำระ ซึ่งเป็นวิธีที่ผู้กู้นิยมใช้มากที่สุดเมื่อมีปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียน ทำให้ผู้กู้ที่มีจำนวนเจ้าหนี้ 2-3 รายสามารถชำระคืนได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเทียนชัย รัตนติลล (2533 : บทคัดย่อ) ว่าเกษตรกรมีความหนักใจในการชำระหนี้สินและต้องการที่จะชำระหนี้ให้หมดโดยเร็ว แม้ว่าเกษตรกรจะมีรายได้น้อย ก็พยายามที่จะหาเงินมาชำระหนี้คืนโดยการกู้เงินจากแหล่งอื่น ดังนั้น การคาดหวังในการชำระคืนสินเชื่อของเกษตรกร ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินกู้ ขนาดของกิจการ ปริมาณหนี้สิน การกู้ยืมเงินหลายแห่ง การ

ทางการเงินนี้ มูลค่าหลักประกัน หรือปัญหาการขาดทุน แต่ขึ้นอยู่กับการใช้เงินที่ได้รับจากการประกอบกิจการเป็นสำคัญ

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ พบว่า สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ไม่มีผลต่อการชำระคืน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นผู้กู้ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะทางสังคมและทางเศรษฐกิจอย่างไรก็ต้องมีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ ที่จะรักษาเครดิตของตนเอง เพื่อหวังที่จะกู้เงินจากธนาคารต่อไป และทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใด ระดับการศึกษาใดก็จะทราบและเข้าใจหลักเกณฑ์ในการชำระคืนเงินกู้เหมือนกัน ว่าถ้าผู้กู้สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามเงื่อนไข จะกู้เงินในครั้งต่อไปได้มากขึ้น สอดคล้องกับเงื่อนไขในการชำระคืนเงินกู้ของธนาคารที่ว่าผู้กู้จะได้วงเงินกู้ครั้งแรกไม่เกินร้อยละ 15,000 บาท และวงเงินกู้ครั้งต่อไปไม่เกินร้อยละ 30,000-50,000 บาท และรายได้รวม ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนเงินกู้ อาจเป็นเพราะผู้กู้ไม่ว่าจะมีรายได้รวมมากน้อยเพียงใด หลังหักค่าใช้จ่ายแล้วก็มีเหลือพอที่จะชำระคืนเงินกู้ได้หรือไม่ก็ตาม ทุกคนก็จะพยายามหาเงินมาเพื่อชำระคืน เพื่อหวังกู้เงินในครั้งต่อไป ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของกัลยา ไควรัตน์ชัย (2535 : 78) ที่ว่าปัจจัยที่มีผลสนับสนุนการชำระคืน ได้แก่ รายได้สุทธิจากการเลี้ยงไหม โคนม และรายได้สุทธิจากการเกษตรอื่น ๆ ส่วนปัจจัยที่มีผลเป็นอุปสรรคต่อการชำระคืน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค และยังขัดแย้งกับกัมปนาท เพ็ญสุภา (2536 : บทคัดย่อ) ริระหัตต์ มูณีทะ (2535 : บทคัดย่อ) และ ซาอาวี มูดี (1990 : บทคัดย่อ) ที่ว่าปัจจัยที่มีผลสนับสนุนการชำระคืน ได้แก่ รายได้สุทธิเป็นตัวเลขจากกาแฟ และรายได้อื่น ๆ ในรอบปี ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการชำระคืน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ปริมาณเงินกู้

4. การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทราบเงื่อนไขการผ่อนชำระคืนเงินกู้ กลุ่มที่ทราบเงื่อนไขการผ่อนชำระจะสามารถชำระคืนเงินกู้ได้มาก อาจเป็นเพราะว่าเมื่อทราบเงื่อนไขการชำระคืน จะสามารถวางแผนด้านการเงิน ได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ทราบเงื่อนไข และสามารถหาเงินมาชำระคืนเงินกู้ตามเงื่อนไขที่ธนาคารหรือแหล่งเงินกู้อื่นกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับอมรา ต้นประวิติ (2544 :

บทคัดย่อ) ที่ว่าปัญหาและอุปสรรคในการชำระคืนเงินกู้ คือการขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการชำระคืนเงินกู้ สำหรับแหล่งข้อมูลที่ผู้กู้ได้รับทราบข่าวสาร ส่วนใหญ่จะทราบจากธนาคารออมสิน สาขาบุรีรัมย์ และจากเพื่อนหรือญาติพี่น้อง เพราะผู้กู้เป็นผู้ประกอบการรายย่อยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และพนักงานออมสินจะออกไปประชาสัมพันธ์ในช่วงที่เปิดโครงการใหม่ ๆ รวมทั้งเพื่อนหรือญาติพี่น้องที่ประกอบอาชีพคล้าย ๆ กัน หรือใกล้เคียงกันเมื่อ

ทราบ ข้อมูลก็จะบอกต่อ ๆ กันไป ดังนั้นการทราบข้อมูลส่วนใหญ่จะทราบจากพนักงานของ
ธนาคาร และเพื่อนหรือญาติพี่น้อง

ต่อมาเมื่อผู้กู้ได้รับเงินกู้จากโครงการแล้ว ผู้กู้ส่วนใหญ่จะนำเงินที่กู้ไปซื้อสินค้าจำหน่าย
ในกิจการก่อน เพราะจะทำให้ผู้กู้มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า หลังจากนั้นจึงนำไปปรับปรุง
ร้านค้าให้ดีขึ้น เพื่อจูงใจให้ผู้ซื้อมาซื้อสินค้าของตน ที่เหลือจึงจะนำไปชำระหนี้เงินกู้อื่น เพื่อลด
ภาระด้านหนี้สินลง ประกอบกับดอกเบี้ยของเงินกู้ในระบบจะสูงมาก ทำให้ผู้กู้ลดภาระได้มาก
และเหลือเงินทางเดียว สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีขึ้น โดยรายได้ที่ผู้กู้นำมาชำระคืนส่วนใหญ่
จะมาจากการดำเนินกิจการค้าขาย หรือบริการที่ทำอยู่ และรองลงมาคือรายได้จากอาชีพเสริม
ซึ่งสอดคล้องกับชาววิ นุ่ด (1990 : บทคัดย่อ) กับปนาท เพ็ญสุภา (2536 : บทคัดย่อ) และธีระศักดิ์
บุสโกะ (2538 : บทคัดย่อ) ว่ารายได้หลักของกิจการ และรายได้เสริมมีผลต่อยุทธศาสตร์การเงินผู้
ย่นย่น
บิบัญสำคัญ ส่วนภ ระหนี้เงินต้นหลังจากมีโครงการธนาคารประชาชนผู้กู้ส่วนใหญ่จะกู้เงินจาก
ธนาคารออมสินมากที่สุด เพราะคิดดอกเบี้ยถูกกว่าผู้เงินนอกระบบ และไม่ต้องใช้หลักทรัพย์
ค้ำประกัน แต่ที่น่าสังเกตว่าแม้ผู้กู้จะกู้เงินจากธนาคารประชาชนแล้ว แต่การกู้เงินจากแหล่งเงินกู้
นอกระบบก็มีได้ลดลง อาจเป็นเพราะเมื่อผู้กู้มีรายได้ไม่พอชำระหนี้ก็จะกู้เงินจากแหล่งเงินกู้
นอกระบบเพื่อนำไปชำระคืนเงินกู้ เป็นการรักษาเครดิตไว้เพื่อจะกู้เงินได้ในครั้งต่อไป ซึ่งจะได้
วงเงินที่มากขึ้น

สำหรับสาเหตุที่ทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ ส่วนใหญ่เกิดจากราคาสินค้าตกต่ำ
กิจการค้าขาดทุน อาจเป็นเพราะเพราะเมื่อกิจการขาดทุน ข่อม ไม่มีรายได้มาชำระหนี้ และจากการ
สอบถามพบว่าปัจจุบันมีค่างานเงินต้นมากขึ้น และได้หันมาค้าขายและขายสินค้าที่เหมือน ๆ กัน
จึงเกิดปัญหาคู่แข่งกันในตลาด ทำให้บางว าจต้องลดราคาสินค้าลงเพื่อรักษาลูกค้าของตนไว้ บางว าย
ถึงกับต้องปิดกิจการก็มี พบให้รวมได้ง านหารค้าขายลดง ด้วย จึง ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้
นอกจากนี้บริการที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่เมื่อไปติดต่อ ส่วนใหญ่สนทนาดีและให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้
ทำให้ผู้กู้ทราบและเข้าใจในหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี

5. สำหรับการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ผู้
สามารถชำระหนี้คืนได้ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ให้ข้อเสนอแนะว่า ถ้าหากกิจการมีกำไร
มากพอชำระหนี้ได้ ผู้กู้ก็จะชำระหนี้คืนได้ และถึงแม้ว่าในบางครั้งจะมีรายได้ไม่พอชำระหนี้ ก็จะ
พยายามหาเงินมาชำระหนี้ให้ได้ โดยนำเงินออมมาชำระ หรือกู้ยืมจากบุคคลอื่น เช่นจากเพื่อนหรือ
ญาติพี่น้อง และกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้นอกระบบ ซึ่งสอดคล้องกับนิพนธ์ พัวพงศกร (2530 :

บทคัดย่อ) ที่ว่าเกษตรกรที่ยากจนจะไม่สามารถกู้เงินจากแหล่งใดได้เลย ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบ
เพื่อรักษาเครดิตของตน โดยหวังว่าจะ ได้กู้เงินในครั้งต่อไปในวงเงินที่สูงขึ้น นอกจากนี้บางกลุ่ม

แสดงความคิดเห็นว่า ผู้กู้เงิน ทั่วไปแล้วมีความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์แล้ว ผู้กู้จะต้องพยายามหาเงินมาชำระคืนธนาคารให้ได้ ดังนั้นจิตสำนึกของผู้กู้เป็นเรื่องที่สำคัญมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับมรดก กัมตะมก (2531 : บทคัดย่อ) และอมร ตันประวัตติ (2544 : บทคัดย่อ) ว่าการมีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนพิจารณาจากความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการได้รับการยกย่องในสังคม

ส่วนปัจจัยที่ทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่าเป็นเพราะผู้กู้ขาดจิตสำนึกที่ดี ไม่มีควมรับผิดชอบ ไม่มีควมซื่อสัตย์ และเกิดจากกิจกรรมของลูกค้าขาดทุน ทำให้ไม่มีเงินไปชำระหนี้ ทางธนาคารควรหาทางแก้ไข อาจจะมีการผ่อนผันให้ผู้กู้ นอกจากนี้ บางรายที่ไม่สามารถชำระคืนนั้นเพราะผู้กู้นำเงินที่ได้รับไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ คือไม่นำไปใช้ในกิจการค้าขายของตน แต่นำไปเล่นการพนัน ซื้อรถจักรยานยนต์ให้บุตร หรือนำไปใช้ในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการค้า ซึ่งเป็นการใช้จ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ สอดคล้องกับเทียนชัย รัตนดิถก (2533 : บทคัดย่อ) ว่าการชำระคืนเงินเชื่อของเกษตรกร ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินกู้ ขนาดของกิจการ ปริมาณหนี้สิน การกู้ยืมเงินจากหลายแห่ง การเต็มใจชำระหนี้ การขงถามหนี้ มูลค่าหลักประกัน สินเชื่อ หรือปัญหาการขาดทุน แต่ขึ้นอยู่กับการใช้เงินที่ได้รับจากการประกอบกิจการเป็นสำคัญ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าสถานการณ์ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหนี้ ไม่มีผลต่อภาระชำระคืน และโครงการนี้เป็น โครงการเร่งด่วน โครงการหนึ่งของรัฐบาลที่ต้องการช่วยเหลือประชาชนที่ขาดเงินทุนในการดำเนินกิจการค้าขาย โดยเน้นผู้ประกอบการรายย่อย เป็นกลุ่มที่ไม่สามารถขอกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ เพราะ ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดีเพราะช่วยให้ ประชาชนที่ว่างงานมีทางเลือกในการลงทุนรายย่อย ทำให้เกิดรายได้ และช่วยเหลือตนเองได้ ไม่เป็นภาระของสังคม แต่ควรมีการเตรียมความพร้อม และวางแผนการทำงาน รวมทั้งการให้ความรู้ด้านการจัดการการเงิน การประกอบอาชีพ จัดพนักงานให้ยกเยี่ยมเยียนและบริการเก็บเงินออมให้กับลูกค้า เพื่อนำมาชำระหนี้ เป็นการป้องกันไม่ให้ผู้กู้เงินเหล่านี้กลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต นอกจากนี้การอนุมัติเงินกู้ควรพิจารณาความสามารถในการชำระคืน ระยะเวลาในการประกอบกิจการ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบของผู้กู้ด้วย

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปในส่วน of ข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกจะเป็นข้อเสนอแนะ ในการนำไปใช้ ซึ่งแบ่งออกเป็นข้อเสนอแนะต่อภาครัฐบาลและธนาคารออมสิน ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการรายย่อยที่กู้ยืมเงินจากโครงการธนาคารประชาชน สำหรับ ส่วนที่ 2 จะเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับภาครัฐ ธนาคารยืมเงิน และสถาบันการเงินอื่น

1. ควรปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีไว้กับผู้ทุกคน ให้ทราบว่าเงินที่พวกเขาได้กู้ยืมไปจากโครงการธนาคารประชาชน ไม่ใช่เป็นเงินที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณแบบให้เปล่า แต่เป็นเงินยืมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่ฝากเงินกับธนาคารออมสิน ซึ่งธนาคารมีต้นทุน ดังนั้น ผู้กู้ทุกคนที่ตั้งกำหนดชำระคืนมีหน้าที่ที่จะต้องนำเงินมาชำระตามเงื่อนไขของธนาคาร เพื่อให้ได้มีเงินไปปล่อยกู้กับพ่อค้า แม่ค้ารายอื่นที่ต้องการเงินลงทุนในกิจการต่อไป และให้กับผู้กู้รายเดิมที่ยังมีต้องการเงินลงทุนอยู่ โดยธนาคารจะให้วงเงินที่สูงขึ้น ซึ่งการสร้างจิตสำนึกควรเริ่มตั้งแต่ก่อนที่ผู้กู้จะทำสัญญากู้ จนกระทั่งผู้กู้ชำระหนี้เสร็จสิ้น

2. ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงการธนาคารประชาชนให้กับผู้สนใจ ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการธนาคารประชาชน พร้อมทั้งเข้าใจหลักเกณฑ์เงื่อนไขต่าง ๆ และควรจัดให้มีกิจกรรมการให้ทราบบู๊ ให้ทำปรึกษาสำหรับผู้ที่สนใจ และยังไม่เข้าใจในโครงการธนาคารประชาชนก่อนที่จะมีการขอกู้ เช่น การอบรมด้านการวางแผนการเงิน การอบรมอาชีพ การจัดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการธนาคารประชาชน เป็นต้น

3. ก่อนที่ธนาคารจะให้กู้ ควรมีการออกไปดูกิจการของลูกค้านั้นก่อนว่าเป็นอย่างไร ลูกค้านั้นทำการค้าจริงหรือไม่ เปรียบตามจากร้านค้าใกล้เคียงตั้งนิสัยส่วนตัวของผู้กู้ รวมทั้งวงเงินที่อนุมัติควรสอดคล้องกับกิจการที่ทำอยู่ เพื่อให้เพียงพอในการดำเนินธุรกิจต่อไป

4. หลังจากปล่อยเงินกู้ไปแล้ว ทางธนาคารควรมีการติดตามดูกิจการของลูกค้านั้น โดยการออกไปเยี่ยมชมกิจการลูกค้านั้นครั้งคราว เพื่อพบ ปัญหาของลูกค้านั้นแต่ละรายอย่างรวดเร็ว ทำให้ช่วยแก้ปัญหาให้กับลูกค้า ทันเวลา เป็นการช่วยให้ธนาคารได้รับการชำระคืนเงินกู้ได้มากขึ้น

5. ควรเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมายอย่างจริงจังมากขึ้น กล่าวคือ หากผู้กู้รายใดที่ไม่ชำระคืนเงินกู้ของโครงการธนาคารประชาชน โดยไม่ได้รับการผ่อนผันจากธนาคาร จะไม่สามารถไปกู้ยืมกับสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือหน่วยงานของรัฐบาลได้ โดยการขอกู้แต่ละครั้งควรมีการตรวจเช็กข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลเครดิตทุกครั้งก่อนที่จะทำการอนุมัติให้มีการกู้เงินทุกประเภท

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่กู้เงินจากโครงการ

1. ผู้กู้ต้องให้ความสนใจสอบถามและศึกษารายละเอียดสัญญาของ การกู้ยืมเงินจากโครงการธนาคารประชาชน ว่ามีหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการชำระคืนเงินกู้ยืมอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง และหากมีข้อสงสัยควรสอบถามเจ้าหน้าที่ธนาคารทันที

2. ในกรณีที่มีผู้ถือการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ควรแจ้งให้ทางธนาคารออมสิน สาขาที่ขอใช้ บริการทราบทุกครั้งเพื่อทางธนาคารจะได้สามารถติดต่อบริการต่าง ๆ ไปยังผู้ถือได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชนในครั้งนี้เป็นทบทวนที่ศึกษาที่ยังไม่เคยมีผู้ใดศึกษามาก่อน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในลักษณะใกล้เคียงกัน เกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร ของนิสิต นักศึกษา แต่สำหรับ โครงการธนาคารประชาชน นี้ มีศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อ ในโครงการธนาคารประชาชนเท่านั้น ทำให้การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัด และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ซึ่งอาจส่งผลให้การศึกษา มีข้อบกพร่องบางประการ เป็นเหตุให้ผลการศึกษาน่าจะไม่ชัดเจนพอ ซึ่งทางผู้ศึกษาได้ประสบ และต้องการนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะ ให้ผู้ที่ทำการศึกษานานอื่น ๆ ได้ทราบและนำไปเป็น ข้อแก้ไข หากจะทำการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยการชำระคืนเงินกู้ของผู้กู้ โดยขยายขอบเขตพื้นที่การวิจัยให้ กว้างขึ้น เพื่อศึกษาผลการชำระคืนเงินกู้เป็นอย่างไร และควรทำการศึกษาเมื่อธนาคารให้วงเงินกู้ สูงสุดแล้ว โดยไม่มีข้อแม้ว่าหากชำระคืนตามเงื่อนไข ถ้ากู้ครั้งต่อไปจะให้วงเงินมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านสินเชื่อของธนาคารว่ามี ประสิทธิภาพเพียงพอมัหรือยังเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง และทำให้โครงการนี้สัมฤทธิ์ผลมาก ยิ่งขึ้น

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
นโยบายเร่งด่วนและนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล.....	8
ประวัติความเป็นมาของธนาคารประชาชน.....	9
นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อธนาคารประชาชน.....	11
บูรณาการและการเสริมความพร้อมของโครงการธนาคารประชาชน.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ.....	20
แนวคิดในการบริหารจัดการ.....	23
ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ.....	25
แนวทางการประเมินความสำเร็จมูลนิธิ.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	80
ความสำคัญของการวิจัย.....	80
วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	92
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	93
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อไป.....	94
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	102
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย	117

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ.....	39
2 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามเพศ.....	43
3 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามอายุ.....	44
4 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามอาชีพ.....	45
5 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	46
6 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามสถานภาพ..	47
7 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวน สมาชิกในครัวเรือน.....	48
8 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวน สมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงาน.....	49
9 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามที่พักอาศัย..	50
10 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามระยะเวลา ในการประกอบอาชีพ.....	51
11 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามลักษณะ การค้าที่ทำอยู่.....	52
12 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามประเภท สินค้าที่จำหน่าย.....	53
13 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวน เงินลงทุนส่วนตัว.....	54
14 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวน เงินกู้จากโครงการธนาคารประชาชน.....	55
15 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวน เงินผ่อนชำระต่อเดือน.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม รายได้ต่อเดือน.....	57
17	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม รายได้รวมต่อเดือน (ของสามีและภรรยา).....	58
18	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม รายจ่ายต่อเดือน.....	59
19	ค่าร้อยละ โลกกำลังสอง แยกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ รายได้รวม รายจ่าย จำนวนเจ้าหน้าที่ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้.....	60
20	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม หลักเกณฑ์การชำระคืนเงินกู้.....	61
21	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม การทราบดีเกี่ยวกับผลการชำระคืนของโครงการธนาคารประชาชน.....	63
22	จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ.....	64
23	จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามการนำเงินกู้จาก โครงการธนาคารประชาชนไปใช้ทำอะไร.....	65
24	จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามภาระหนี้สินในอดีตและปัจจุบัน.....	66
25	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม ภาระหนี้สินในปัจจุบัน.....	67
26	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม จำนวนเงินผ่อนชำระรวมต่อเดือน.....	68
27	จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้เพื่อนำไปชำระคืนเงินกู้.....	69
28	จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามเหตุผลที่ยืมเงินจากบุคคลอื่นมาชำระหนี้.....	70
29	จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตาม การทราบเงื่อนไขการผ่อนชำระของแหล่งเงินกู้อื่นๆ.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
30 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามเหตุผลที่ผู้กู้มีหนี้ค้างชำระ.....	72
31 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามการปฏิบัติของพนักงานเมื่อผู้กู้มาติดต่อกับธนาคาร...	73
32 จำนวนลูกค้าที่สามารถ และ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้จำแนกตามจำนวน เจ้าหนี้.....	74
33 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามวัตถุประสงค์ที่ลูกค้าขอเงินจากโครงการธนาคาร ประชาชน.....	75
34 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามการทราบกำหนดการและเงื่อนไขการชำระหนี้คืน จากแหล่งใด.....	76
35 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามผู้ดูแลปรึกษากับพนักงานธนาคารเมื่อมีปัญหา หรือไม่.....	77
36 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามการเลือกชำระเงินกู้ กรณีครบกำหนดชำระคืน พร้อมกัน.....	77
37 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามปัจจัยที่ทำให้ชำระคืนได้.....	78
38 จำนวนลูกค้าที่จำแนกตามปัจจัยที่ทำให้ชำระคืนไม่ได้.....	79

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 วงจรหลุดพ้นความยากจนของโครงการธนาคารประชาชน.....	15
2 วงจรการให้บริการของโครงการธนาคารประชาชน.....	16
3 สรุปกรอบความคิดในการวิจัย.....	37

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการธนาคารประชาชน : กรณีศึกษา

ผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์

FACTORS AFFECTING LOAN REPAYMENT OF PEOPLE'S BANK

: A CASE STUDY CONCERNING THE GENERAL INVESTORS

IN BURIRAM'S MUANG DISTRICT

วิทยานิพนธ์

ของ

ณัชชารีย์ พนกกิจสวัสดิ์

เลขทะเบียนหนังสือ.....	160192
Bib - Id.....	1015-12720
Barcode.....	1600075217
เลขเรียกหนังสือ.....	27

๒๕๖๑

๗

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

กุมภาพันธ์ 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

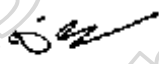
ISBN 974-692-104-5

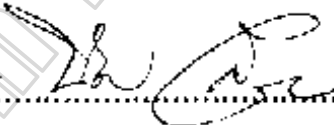
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ
นางณัชชารีย์ พนากิจสวัสดิ์ แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะ
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ของ
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เภยจกาญจน์)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒินันท์ รามฤทธิ์)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำเริญ อุ่นแก้ว)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สงวน สหวงษ์)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อย สุปึงคลัด)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ของ
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ)
วันที่... 28...เดือน... 6... พ.ศ. 2546